

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romæ, 1863

De S. Raimundo De Pennaforti III Generali Ordinis Prædicatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](#)

EX ITALICA
SILVANI
RAZZI.
c d
Jumentum
servatum.
e

Captivus mi-
raculose libe-
ratur.

A dormone
impugnatur
specie lupo-
rum, serpen-
tis.

mulieris.

Stimulos car-
nis fortiter
reprimit.

f

20 Mercator quidam ex c Valdoria d Grossetum tendens, jumentum amiserat. B. Alberti opem implorat: illud post paulo invenit inter duos lupos securum neque enim valebant audebant proprius ad illud accedere.

21 Quidam ex e S. Geminiani municipio ab Comite Montalceti insons missus in vincula, visus sibi B. Albertum coram intueri, atque audire monentem, uti cum bono Deo abscederet liber jam a vinculis. Consurgit ergo compedibus solitus: foribus careeris divina virtute reseratis egreditur, murum pertransit veluti si in plano ambularet, per loca sibi antea incognita, nullo cuiusquam nisi divinae benignitatis admicculo, Beatique Alberti meritis, ad ejus tandem celum pervenit, gratiasque egit pro collato beneficio.

22 Multos et graves daemonum assultus vir Dei sustinebat. Quandoque luporum tanta vis ad cellam ejus confluxit, ut mons iis cooptitus videretur: sed cum fudisset ad Deum preces, ac signum Crucis efformasset, omnes momento evantere. Alias in cellam ejus immanis serpens ingressus est, quantumvis magna trabe crassior. At ille nihil territus, Deum precatus, sciscitatur ex bellua, quid se velit. Illa nec aspectum ejus ferens, tanto strepitu et monte in praecips devolvitur, ut mons universus subsidere atque everti videatur. Alias formosissima mulieris specie assumpta in sancti viri cellam daemōn ingreditur, eoque salutato dicens cepit se opulentam viduam esse, magna industria præditam; felicem qui benigno sese animo suscepit. Sensit fraudem vir Dei, jubetque in malam rem illico facessere. Illa iisdem verborum blanditiis uti adversus eum pergit. Ille isthece audire non sustinens eam foras proturbat: qua mox ex oculis subducta que esset recessu prodidit. In viri tamen sancti membris ejusmodi formæ conspectus nescio quam excitavit titillationem, que tota nocte consequente negotium illi facessivit. Nec prius compesci potuit omnino, quam advocoato Tuscano, quem ante diximus Presbytero confessione expiatum. Nec sat id efficax remedium fuit. Diu ergo suum ipse excruciare corpus, et quemadmodum Sanctus olim f. Benedictus,

in urticis spinisque acutissimis sese volutare, donec omnem carnis stimulum retudisset.

23 Et quoniam immenso tenebatur alienæ salutis desiderio, omnes ad se quacunque occasione aduenientes salutaribus monitis instruebat, atque in precibus,

Omnibus sub-
venit.

quas pro iis fundebat ad Deum, primum animæ salutem iis postulabat, tum quæ rogatus erat ad corpus spectantia, plerosque dein verbis Salvatoris erudiens.

Sanus factus, inquietabat, noli peccare, ne deterius tibi eveniat. Nemini quæ flagitaretur auxilia temporaria negavit. Quæsivit ex eo pauper quidam morbo ele-

phantiaco foede afflictatus, in quem secedere locum ac commorari posset. Frater, non aliud mihi, inquit, domicilium est nisi cella ista, quam mihi edificare.

Verum eam tibi nunc cedo: tibi erit deinceps. Tra-
ditionem suam

leproso offert.

24 Vitæ quietioris desiderio pridem emigrasset alio,

Pallium do-
nat pauperi.

magnum imitatus g Hilarionem, atque in alias etiam regiones secessisset; nisi eum studium gentiles suos adjuvandi retinuisse: nec sine divine providentia,

ut remur, nutu; quo ferocior aliquanto gens tanti Pa-
tris exemplis monitisque proficeret. Cum igitur in ea

Pie moritur.

cellam viginti ac septem annos habitat, ad laborum

sursum præmia evolavit in cælum.

a Est Salernum Picentinorum urbs antiqua.
b Aretilia, sive Arretium, vulgo Arezzo, urbs est Thuscia antiqua, ad Lervam Clusinæ paludis, cuius aquæ quatuor inde millibus passuum in Arnum influent.

c Assus annis exiguis iuxta Saxum vicum in Umbronem in-
fluit, ubi Orcia dicitur, teste Leandro. Hinc Orciana vallis sive Valdoria, inter Umbronem et Clusinum oppidum.

d Grossetum, sive Grossetum, urbs est Episcopalis, inter Pre-
lum lacum et Umbronem fluvium. Alii Rosetum dictum volunt;
quo argumento, ipsi viderint.

e S. Geminiani oppidum est Florentinæ ditionis, per honestum,

non longe ab Elso flaminis lava ripa, a Desiderio Longobardorum
Rege conditum, ut testatur Leander.

f xxi Martii S. Benedicti dabitinus vitam.

g Colitur S. Hilarion xxi Octobris.

DE S. RAIMUNDO DE PENNAFORTI III GENERALI ORDINIS PRÆDICATORUM.

ANN. MCCLXXV.
VII JANUARII.

Ex sacratissima S. Dominicæ familia tot, inde a primo ejus exortu, præclarissimi Heroes extitere qui vel aditus Catholice Religionis propaganda causa laboribus, vel fuso sanguine, vel innocencia vita, ac virtutum omnium exercitatione, caelestes honores aut consecuti aut promeriti sunt, ut vere affirmit Bernardinus Stephanus noster in *Oratione de laudibus B. Agnetis Politianæ*, indecnergenda caelestibus hujus Ordinis hominibus immortalitate nominis ac honoris non minus saepè Illustrissimis purpurati Senatus Principibus cogitandum sit, quos ex eo genere minime negligendos, quam quos deligendos existiment. Nam, ut superiora, inquit, tempora mittantur, vel intra paucos hosce annos, ac potius menses, imodis, non ipsi vidimus, quam multos hujus nominis homines, quos caelo sua virtus intulisset ante, post sacramorum celebitate decreta templis addidit Pontificis auctoritas, cum Regum ac populorum expectatio consentiens. Enimvero proprium hoc est vestrae disciplinae, Patres: vos annuas ferias occupatis: vestra felicitas Latinos fastos propemodum sola conficit: ex vobis quotidie præclarissima lumina proficiuntur, quae Romanum annum, quasi Galaxiam cœli, frequentib, densissimis stellarum, hoc est, virtutum splendore dispersum. Ita nullibi jam sapientius quam apud vos, statis accepta cærimonis religio

publice feriatur. Et post pauca: Alios jam deinceps templis, ut audio, parturit; et, ut spero, pariet sanctitatis vestrae, Patres semper enixa, numquam effeta fecunditas: nec

— uno avulso deficit alter
Aureus, et simili frondescit virga metallo.

Quod ex auro carmine dictum, ad condecorandam vetustam Familiae nobilitatem, transtulit Poeta non ignobilis. Sed illud verius in aureum istum tenorem numquam intermisso felicitatis vestrae cadit.

2 Religiosissimum porro hunc Ordinem egregie illustravit, sub ipsa fere ejus initia, Raimundus, nobilitate generis, eruditiois et sanctitatis laude, etiam antequam eum ingredieretur, clarissimus. Qui anno MCCLXXV vita funetus, MDLII, coli publice ad aras Barcinone cepit, tandemque MDCI. Clementis VIII, sacrosancta auctoritate, in Sanctorum Confessorum numerum est relatus: tam propensa Pontificis ipsius voluntate, ut ipse de eo *Orationem*, quam in *Officio divino retinuere Predicatores*, hanc composuerit: Deus, qui Beatum Raimundum, Oratio de S. Penitentium Sacramenti insignem ministram ele-
gisti, et per maris undas mirabiliter traduxisti; con-
cede, ut ejus intercessione dignos penitentias fructus facere, et ad aeternæ salutis portum pervenire valeamus. Per Dominum, etc.

3 vi

Obitus dies
6 Januar.

3 vi Januarii, quo obiit, celebratur in quibusdam Martyrologiis. Nam Molanus in Addit. ad Usuardum ita scribit: Barcinone B. Raimundi Confessoris, tertii Magistri Ordinis Prædicatorum, qui licet non sit canonizatus, ejus tamen festivitas ex consensu Pauli III, a Barcinonensis celebratur postridie Epiphaniæ Domini. Eadem habet Martyrologium Germanicum; eadem fere Galesinus in Notis, qui tamen fallitur, dum Pauli IV, permissione celebrari ejus festum capuisse scribit, quod est Pauli III, auctoritate factum. Ferrarius quoque in generali Catalogo SS. Barcinone in Hispania S. Raimundi Confessoris. Martyrolog. Colonense de eo quoque, ut opinor, xvi Januarii. Eodem die S. Remundi Confessoris. Idem habent Carthusiani Colon. in Addit. ad Usuard. et ms. Florarium.

4 Ast vii Januarii Martyrologium sacri Ordinis Prædicatorum: Barcinone in Hispania S. Raimundi de Peñafort Confessoris, tertii Generalis Magistri Ordinis Prædicatorum, doctrina, sanctitate, ac miraculorum gloria insignis: qui Ordinem beatæ Mariæ de Mercede redemptionis captivorum fundavit; Jacobo Aragonum Regi auctor fuit ut sacram Inquisitionis officium in suis regnis institueret: ex insula Baleari majori Barcinonem mare trajecit nullo navigio, solo pallio super aquas expanso, ingenti miraculo vectus; januis clausis monasterium intravit; et quadrangula mortuos suscitasse memoratur: prope centenarius ad caelestem gloriam evolavit, ipso die Epiphaniæ: e cuius sepulchro perenni miraculo tenuis pulvis materia semper inexhausta enascerit, quo varii languores curantur. Relatus est in Sanctorum numerum a Clemente VIII. Festum totum duplex. Martyrologium quoque Romanum Urbani VIII, auctoritate recognitum: Barcinone S. Raymundi de Peñafort Ordinis Prædicatorum sanctitate et doctrina celebris.

5 Res a S. Raimundo præclaras gestas plurimi litteris tradidere: Nicolaus Aymericus Inquisitor regni Aragonie, qui anno MCCCCL, vivebat. Eu vita extat Gerundæ ms. in Conventu Prædicatorum. Bernardus Guido in ms. libro de Capitulis generalibus Ordinis. Jacobus de S. Joanne, qui anno MCCCCLVI. Barcinone Inquisitor erat. Hoc ms. asservatur Barcinone in eorumdem Patrum Conventu: an idem hic sit, qui infra ad cap. 4, majoris vita citatur Jacobus Dominicus, hard scio. Petrus Marsilius pluribus libris historiam Jacobi I. Aragonii, qui Expugnator, vulgo El Conquistador dicitur, complexus, in eaque plurima de S. Raimundo: an etiam vitam ejus peculiariter scripsit, non comprei. Michael Llot canonizationis S. Raimundi procurandæ causa in Urbe missus, librum isthie edidit an. MDXCV, de ejus laudabilis vita, et actis hactenus in Curia Romana pro eadem canonizatione. Joannes Marietta Historie Sanctorum Hispanie part. 2, lib. 12, c. 30 usque ad 39. Franciscus Diagus Historie provincie Aragonie Ordinis Prædicatorum parte 1, lib. 2, cap. 7, et 20 sequentibus, qui et lib. 7 Annal. Valent. cap. 1, et 2, ejus meminit. Ferdinandus del Castillo Historie generalis Ord. Prædicatorum lib. 2, cap. 16, 17, 18, Abrahamus Bzovius tom. 13 Annalium Ecclesiastorum, S. Raimundi res gestas prosecuti sunt. Ex professo præterea vitam ejus scripserunt, Antonius Vincentius Domenecus lib. 2 Historie Sanctorum Catalanie, Franciscus Peña commentator. in partem 2, Directorii Inquisitorum Nicolai Aymerici: quem aiunt luculentiorē aliam edidisse post Sancti canonizationem. Petrus Ribadeneira noster; Seraphinus Razzi; Heribertus Rosweydis noster; Cornelius Grazius Carthusianus; Leander Albertus, atque ex eo Laurentius Surius, Franciscus Haraeus, Antonius Senensis.

6 Meminerunt S. Raimundi, Stephanus de Sampayo in Stemmate Ordinis Prædicatorum, Andreas Scottus, seu quis alius Bibliothecam Hispanie compositum, tom. 2, Seraphinus Razzius jam citatus, in Historia virorum illustrium Ordinis Prædicat. Antonius Senensis in

Chronico, et in Bibliotheca Ord. Prædicat. Joannes de Friburgo in Prologo Quæstiōnum casualium, et in Prologo Summar. S. Antonius 3 par., tit. 23, cap. 10, § 3, et cap. 12, ubi inter alia scribit, eum, cum Ordini præcesset, zelum religionis habuisse in observantia cæremoniarum. Marcus Antonius Coccius Sabellius Enneade 9, lib. 6, Hieronymus Zurita tom. 1, Annal. Aragon. lib. 3, cap. 94, Joannes Trithemius lib. de Scriptoribus Ecclesiasticis. Joannes Mariana noster lib. 13, Rer. Hispan. cap. 22, et alibi. Antonius Possevinus noster. Jacobus Ferrandus, qui, ut scribit Marietta, natione Turca, vir eximiae eruditiois ac pietatis, bis provincia Aragonie Ord. Prædicatorum præfuit: hic officium de B. Raimundo, cuius est in Clementina mentio, composuit. Thomas de Trugillo tom. 1, Thesauri concionum ex Leandro et Ferrando. Abrahamus Bzovius iterum ante citatus, tom. 3 Concionum sacrarum. Petrus Valderama Augustinianus in Theatro Religio- num tom. 2, Joannes de Mata in libro Concionum de SS. Ord. Prædicatorum et Minorum. Thomas Raimundus in Viridario plantarum divinarum, etc. Franciscus Hyacinthus Choquetius S. Theologix Doctor, mihi amicissimus, libro qui inscribitur Mariae Deiparæ in Ordinem Prædicatorum viscera materna, cap. 9 et 13, Fabianus Justinianus in Indice universalis alphabeticæ. Ludovicus Granatensis conc. 2, Dominice 22 post Pentecosten. Platina in Gregorio IX, ita scribens: Raimundum autem Barcinonensem, quo adjutore in compilando libro Decretalium Gregorius usus est, ita quidam laudant, ut majori commendatione laudari nemo possit.

7 Bernardinus Gomesius in vita Jacobi Regis, Jacobus Philippus Bergomensis in supplemento Chronicarum lib. 13, Jacobus Gaulterius noster in Tabula Chronol. sive 13, Ludovicus a Paramo de origine Inquisitionis lib. 2, tit. 2, c. 8, A. de Salazar in Inventario Hispanie, Joannes Michael Pius in vita illustrum viror. Ord. Prædicat. 2 part. Hieronymus Blanca in Indicib. rer. ab Aragon. gestarum l. 2, Cardinalis Bellarminus lib. descriptoribus Ecclesiasticis. Gabriel Volaterranus lib. 21. Atli præterea citantur, quos, uti et quatuor primo loco citatos, neendum quod siam vulgatos, videre mihi non contigit: nimurum, Nicolaus Rossel Cardinatis; Natalis Gaver, et Zumel, ambo Magistri Generales Ordinis S. Mariae de redemp- tione captivorum, Ptolemaeus Lucensis; Blasius Verdu; Bernardinus Scottus, Petrus Antonius Bentler in Chronicis Hispanie; Michael Carbonel in vita Jacobi Regis, Hieronymus Romanus in Chronicis Ordinis Augustiniani, Salvador Pons, Vincentius Justinianus in vita B. Ludovici Bertrandi. Dabimus hic vitam a Vita S. Raimundi Alberto scriptam; tum Clementis VIII, bullam, que vitam universam accurate complectitur, ejus tres editiones, videlicet Garnevelli qui Surium ampliavit, Bullarii et operum S. Raimundi contulimus; deinde paucula ex aliis, præsertim miracula tum a Michaelo Llot edita ex Processu antiquo canonizationis, et Nicolao Aymerico, tum ex aliis subjungemus.

8 Varie S. Raimundi nomen et cognomen effertur, nam sapientius Raymundus, quidam Remundus et Raimundus vocant. Contendit Diagus lib. 2, cap. 7, de Pennaforti dicendum, et familiam, e qua ortus est, semper de Penafort sive Pennaforti dictam esse; atque ita scribunt nonnulli; ast Hispani fere Penafort, alti Pegnafort, Penafort, Penyafort; Rosweydis noster, de Rochefort.

VITA.

AUCTORE LEANDRO ALBERTO.

Raimundus de Pennaforti Catalanus, originem S. Raimundi retulit in Aragonum Reges. Is postquam adolevit, patria, genus, institutio, missus est ad gymnasium, ut scientiam hauriret; in quo

qui de eo me-
minerunt.

AUCTORE
LEANDRO
ALBERTO.
Ordinem
Pradicato-
rum ingre-
ditur.

a

Varia ejus
officia et
opera.

b

Episcopatum
recusat.

c

Capitulum
generale pro
eligenendo Ge-
nerali.

d

e

f

g

h

quo tantum brevi admodum tempore profecit, ut ea tempestate in Pontificio atque Imperatorio jure inter viros clarissimos facile consumerari posset. Quamobrem cives nostri Bononienses, tanti viri famam exaudientes, publico stipendio ipsum ad docendum conduxere. a Hanc autem ob caussam togam induit Religionis. Forte dissuaserat cuidam scholastico adolescenti plurimis rationibus sancte conversationis ingressum. Quapropter deinde conscientia exagitatus, quod illi dissuaserat, ipse amplexus est : videlicet, relictis mundi illecebris, favore, et gloria, cum omnium admiratione Ordinem Prædicatorum ingressus est.

2 Simul ac votum emisit anno evoluto, pro more, accitus est in socium a Legato Pontificis Maximi, in Hispaniam concedente. Demum cognita ejus insigni doctrina, a Gregorio IX, Pontifice jussus est Epistolas Pontificis ac Conciliorum Decretales in unum corpus redigere, quod hactenus in usu habetur in gymnasii, et ad amissim servatur, prout dignoscit potest in proemio ex ejus nominis citatione ab eodem Pontifice. Fecit et ipsum Pontifex Capellam suum et Pœnitentiarium : quæ dignitas temporibus illis non nisi valde litteratis conferebatur. Factus est etiam inopum cauassarum expeditor. b Post epistolas Decretales in unum congregata, Summam de Casibus conscientiae edidit, opus insigne, et omni admiratione observatione dignum.

3 Animadvertis Pontifex ejus præclarissimum vitam, mores, ingentemque doctrinam et animi probitatem, Præsulem civitatis c Barcinonae creavit. Quicernens sub tanto honore maximum latere onus, dicto approbante Pontifice, eam ipsam dignitatem missam faciens, ad Ordinem Prædicatorum remigravit, malens tunica pallioque rudi et ignobilis tegi, atque sub eo egenus Deo servire, quam post tanta dignitas fastigium, mox rationem tanta vilificationis reddere. Igitur ad Ordinem Prædicatorum reversus humillimus Pater, petit sibi quempiam virum bonum præfici, per quem posset erudiri ea quæ religionis essent : et ut erat mitis, ac natura composite, sic religionis moribus ornatus brevi admodum tempore evasit, ut in conventu generali duodevigesimo (quod Capitulum generale vocant) Bononiae anno Domini MCCXXXVIII, celebrato, omnium Patrum consensu, Præsidentia (eo absente) totius Ordinis Prædicatorum dignus nominaretur et approbaretur.

4 Exordiar ab initio, ut rem seriatim narrem, placitaram (puto) legentibus. Vita funeto d Jordane viro sanctissimo, totius Prædicatorum familia Præsidente, ad Interregem, ut veterum more Romanorum loquar, ventum est. Interrex, quem Vicarium Generale totius Ordinis Prædicatorum nostri dicunt. Magnus ille e Alberto vi et jussu institutionum nostrarum creatus est. Tandem indicto conventu universalis duodevigesimo, Bononiæ Electores convenere, ut sibi Ordinique aliquem præficerent. Huic Synodo duo inter ceteros Electores, excepto Magno Alberto, viri et mōribus et doctrina apprime pollentes, videlicet f Hugo de S. Theodoro, tunc Praefectus Gallie provinciæ, postmodum Cardinalis Ecclesie Romanae, et Ivo Praefectus provincie Terra sanctæ (hos enim Praefectos, appellant Provinciales Priors) interfuerunt. Ad certam diem omnes Electores sub quadam porticu convenierunt pro Præsidente eligendo. Datus omnibus suffragijs, pari lance certatum est. Porro in duas se subdiviserant partes : alii quidem Magnum Albertum, utpote Germani; et Hugonem prælibatum Galli elegerant, ceteris partibus utrisque faventibus. Iterum atque tertio res incepta, in idem semper recedit.

5 g Animadvertisitibus Patribus Electores simul non posse convenire, orationes indicte sunt ante parentis h Dominicæ sanctissimum corpus. Sic igitur

orantibus Fratribus, i mox extra se quidam positus, videbat omnes Electores cubiculum exeuntes, in templo maximam columnam kērigere, guttulis sanguineis purpuratam, a summo usque deorsum attingentem. Verum cum intuens Frater letaretur, extemplo signum Electoribus datur, ut denuo ad electionem Præsidentis convenient. l In primo itaque scrutinio,

i
h
l
Absens eli-
gitur S. Rai-
mundus.
m

n o

Initus ad-
mittit hoc
munus.

p

cum Barcinone esset, Patres ipsum unanimiter et concorditer elegerunt, m cum prius ante hanc nulla prorsus illius mentio fieret.

6 Timentes vero, ne oblata Præsidentiam dictam aspernaretur, pari consilio miserunt Patres Hugonem, n Bonisum Placentinum, Pontium o de Sperra Præfectum Gallie Narbonensis provinciæ, Philippum olim Præsidentem Syriae, sed exauctoratum in dicta Synodo, Stephanum Hispanum quondam Lombardia provinciæ Præfectum, cum nonnullis aliis Patribus Barcinonam, ut suaderent Raimundo, ut acceptaret oblatam Præsidentiam. Ut vero convenierunt, virum Dei apprime rogabant, ut cervicem flectere : sed is secum magis exoptans habitare, quam tam grandem subire provinciam, inexorabilem sese præbebat. Tandem tantorum virorum auctoritate et p rationibus susas, inclinato capite, tantum onus subiit.

7 Verum biennio dumptaxat hoc officio functus est : quippe in Synodo prima generali, quæ sub ipso celebra, quæ decimana fuit, anno Domini MCCXXXIX, edidit legem, ut Præsidents totius Ordinis Prædicatorum, posset officio renuntiare coram Patribus, quos dicimus Diffinitores, et isti obligarentur cessionem acceptare. Id quod tunc facere adñixus est, sed minime potuit, eo quod Patres admittentes cessionem noluerent. Tandem insequenti anno, videlicet MCCXL, in Synodo vigesima Bononiae celebrata, cessionem petit, corporis valetudinem allegans, et nonnulla alia. Etcum plurimus hoc efflagitaret, tandem voti compos factus est ob dictam legem, in præcedente anno editam. Quamobrem animadvertis Patres, ingentem perturbationem, quæ defacili suboriri posset in Ordine, si pro voluntate hujusmodi Præsidentes seu Magistri generales Ordinis vulgo dicti, officio renuntiare possent, et ipsi eorum vota admittere tenerentur, lege sancientur, ne in posterum eorum cessio admittetur, q ni proper impedimenta perpetua : siveque illa abrogata.

8 Raimundus igitur voti compos factus, leto animo Barcinonam redit, ibique vitam egit sanctissimam, et in studiis assiduis meditationibusque occupatam. Edidit, ut præmisimus, plura opera, et Institutions Ordinis fratrum Prædicatorum miro quodam ordine distinxit, quæ prius indistinctæ erant. Supervixit, postquam Præsidentia Ordinis renuntiaverat, annis quinque et triginta. Vita funetus est in die Epiphaniae, viii Idus Januarii, ann. MCCCLXXV. Ipsius sanctitatem crebra miracula, ad invocationem ejus nominis per Deum facta, protestantur. Porro dum viveret, et post mortem maximis claruit miraculis. Inter cetera enim legitur, r quadraginta mortuos eum suscitasse. Rex autem Aragonum, visis miraculis tam insignibus, plurimum apud Pontifice institut, ut inter Divos communareret : sed nescio quo accidente tam egregium opus omissum est : siveque manet. Haec sunt, quæ ad manus meas de tanto viro pervenire.

9 a Alii dicunt eum ingressum, quod Novitius suasisset egressum. Ita Petrus de Palude in 4 dist. 15, quest. 2, art. 2. Quibus de rebus facienda restitutio. Qui etiam a religione retraxit, tenetur inducere ad ingressum vel regressum religionis. Si autem ille nolit intrare vel redire, tenetur æquum idoneum procurare. Quod si non possit, tenetur pro eo intrare. Quod fecit Magister Raimundus, quia dederat consilium quod Novitius exire, et exire: de quo pœnitens intravit. Diag. l. 2, c. 9, citans Paludanum, ait eum scribere, adolescentem illum, quem ab ingressu religionis vel avertit vel revocavit Raimundus, fuisse ejus consobrinum. Sed felicit Diag. memoria, ut ex allatis Paludani verbis patet. In Collegio Societatis Jesu Antwerpia exemplar est Paludanus, in quo ad citatum articulum manu Wilhelmi de Alis, Ord. Prædicatorum

Eo se biennio
post sponte
abdicat.

q

Caret mira-
culis.

r

*Simile
exemplum.*

rum Conventus Kalkariensis, hæc adscripta sunt: Sic fecit etiam Magister Theodorus, quia retraxit Frisonem nobilem, cuius fuit Pedagogus: factus est autem postea hujus Conventus Coloniensis Prior.

b Diag. ul ad cap. 4. Bullæ canonizationis dicimus. probat Summam ab eo Barcinonæ esse scriptum, priusquam Ronam evocaretur.

c Vereor ut hoc probari possit. Certe nec in catalogo Hieronymi Pauli, ejus etiam nomen, et non nisi post recusatum Archiepiscopatum Tarraconensem, et Bracarensem, potius accidisse, cum Be- rengarius etiamtum viveret. Post vero, non est verisimile voluntate Pontificem negotium imponeundis honoribus facessere: nec sat apparet quando id contingere potuerit; nam mcccxxv, valentinus causa Roma discessit mcccxxvi, mense Octobri comitis Montione interfici privat, mcccxxxviii factus est Generalis sui Ordinis, ne verisimile est intermedio tempore id accidisse. An postea forte ab alio quopiam Pontifice, aut Rege Jacobo, delatus ei est illæ Episcopatus?

d Jordani vitam dabitum xiiii Februarii.

e Colitas B. Albertus Magnus xx Novemb. Diag. l. 2, c. 14, scribit eum tunc fuisse Provincialem Germanie et Vicarium Ordinis; Marietta lib. 12, cap. 33. Colonial Professorum Theologie, et mox Provincialem Germanie facit.

f Alias Hugo de S. Caro, primus ex Ordine Prædicatorum Cardinalis creatus an. mcccxlvi in Adventu, vir dicitissimus, qui in omnes sacre Scriptura libros commentarios breves, sed moralis succi plenos edidit. Llot c. 8, scribit tunc Provincialem Tolosanum fuisse.

g Diag. Castillo et Marietta scribunt, post tertium scrutinum statuisse Patres, cibo sumpto in provincias suas discedere, re infecta: quod nulla ratione crediderim; cum ex ea reschisma Ordinis, damnaque haui tevè timeri possent. Credibilitas est, viros illos sanctos ac sapientes tentatores fuisse prius alia atque alia consilia. Nec sivisse id divina providentia, qua ut erat illius Religionis opera ad res admirandas usura, statim anticipata deliberatione suspensis adfuit.

h De S. Patriarcha Dominico agemus iv Augusti.

i Diag. ait post preces fuisse revertisse ad sacellum Capituli electores; ceteros illius Conventus Fratres, et quicunque interesse electione non debeant, in templo preicationem continuasse; tumque uniu' eorum illam objectam esse visionem.

k Addit Diag., marmoream, qua totum adficiunt sustentare. l Nec tamen silentio prætererendum est, inquit Llot cap. 8, quod in approbat scriptura antiquissima anni mcccvi, est reportum sub his verbis: Cumque eligeretur inclusi electoribus, ut moris est, orantibus fratibus ceteris ante sacrum corpus B. Dominici, vidi visione imaginaria quidam frater devotus illuc orans, omnes electores de camera exeuntes, in medio ecclesie maximam unam columnam erigentes, qua erat guttis sanguineis purpura, attingens a summo usque deorsum. Quem eum intuens heteratur, ecce facto signo ad Capitulum omnes electores venerunt, et electum concorditer ab omnibus in primo scrutinio nominaverunt.

m Addit Diag., secundissimo Bononiensis Academæ plausu acceptam esse electionem; et deinceps visum quodammodo confirmarunt rursum dignitatem, cum accumbentibus mensæ Patribus, cùdam de more sacram lectionem auspiciante, fortuito ea Jocis verba occurrente: Fili Sion exultate et latamini in Domino vestro, qua dedit vobis Doctorem justitiae.

n Diag. Domenc. Marietta, Llot, Castillo Bonifacium vocant, o Marietta, de Espira, Llot de Espera, Castillo de Spira.

p Sampsons ait non sine lacrymis hinc inde prius effusis, ut onus suscipere inductum fuisse.

q De Quibus in Constitutionibus Ordinis dist. 2, cap. 8.

r Quatuor in vita, et xxxvi post mortem, ut habent Castillo, Diag. Domenc., Llot, qui id traditione constanti confirmat cap. 13.

VITA ET CANONIZATIO

EX BULLA CLEMENTIS VIII, PONT. MAX.

PREFATIO.

*Semper vari
Sancti in Ec
clesia extite
runt.*

Romana Catholica Ecclesia, qua super fundamen-
tum Apostolorum et Prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Jesu adificata, divinitus a Spiritu sancto regitur, et ineffabilis ejus aeternæ sapientiae providentia mirabiliter gubernatur, in eadem unitate fidei et doctrinae veritate, quam a Christo suo sponsor et Apostolis accepit, perpetua consensione perseverans, a Deo Patre misericordiarum continua gratia caelestis benedictionibus cumulatur; ac veluti secunda mater multiplici Sanctorum prole aucta, eorumdem meritis ac virtutibus illustratur. Atque hanc fidei Catholicae unitatem unus idemque Spiritus per multas gratiarum divisiones in corpore Christi, cuius nos membra sumus, antea operatus est, et nunc etiam operatur. Et quosdam quidem posuit Deus in Ecclesia, primum Apostolos, secundo Prophetas, tertio Doctores, qui unum Dominum, unam fidem, unum

EX BULLA
CLEMENT. VIII

baptisma prædicarunt; ac veritatem facientes in caritate, creverunt in illo per omnia, qui est caput Christus, ex quo totum corpus compactum et connexum est per omnem juncturam subministratio secundum operationem in mensuram uniuscunusque membris.

Præcipua vero hujus mystici corporis membra sunt viri sancti, quos elegit Deus, et prædestinavit in vitam, qui eamdem fidem semper tenerunt, et pro ejus defensione legitime certantes adepti sunt re promissiones, et in celis coronari meruerunt. Hujus autem fidei unitatem, in qua unum corpus in uno spiritu efficimur, jam inde ab ipsis Ecclesiae nascentis initio ad haec usque tempora principes et potestates tenebrarum multis haeresum procellis ac turbinibus excitatis labefactare et convellere tentarunt; sed divina Christi sapientia, qua Ecclesiam suam supra firmam petram fundavit, adversus quam portæ inferi prævalere numquam poterunt, potenti sua dextera eam semper defendit, et usque ad consummationem saeculi conservabit. Atque in hoc admirabilis Dei providentia maxime eluet, quod omnium penae saeculorum attabitus, et iis precipue temporibus, quibus religio Catholica tyrannorum atrocitate, et hereticorum perfidia impugnata est, invictos Martyres, athletas fortissimos, gloriosos Confessores, et viros sanctos, magnos in virtute, ac a prudenter præditos, adversus tyrannorum saevitiam, atque hereticorum iniquitatem excitari, qui suo sanguine fidem Christianam decoratam, ac vita integratam, doctrinis, virtutibus, et miraculis confirmatam latissime propagarunt.

2 Ac superioribus quidem saeculis ex gloriis Patris S. Dominici familia B. Raimundus a Peniafort

*s. Raimundi
taudes.*

Barcinonensis extitit, qui amator verae sapientiae, quæ numquam marcescit, spretis omnibus divitiis, dives factus est in gratia Dei, quæ data est in Christo Jesu in omni verbo et scientia, dives in humilitate et virtute, dives in bonis operibus: in quo denique Deus ostendit abundantes divitias gratiae et gloriae suæ. Nam vocavit eum in partem sortis Sanctorum, et implevit agnitione voluntatis sue, in omni sapientiam, et intellectu spirituali, ita ut plenus Spiritu sancto et fide, in medio Regum et Magnatum sapientiam loqueretur; non sapientiam hujus saeculi, neque Principium hujus saeculi, qui destrunntur; sed Dei sapientiam in mysterio, quæ abscondita est a sapientibus hujus mundi, et revelata parvulis: nimis verus Dei minister in paupertate, in omni patientia, in orationibus, in laboribus Dei gloriam quærens, ac mysterium fidei in conscientia pura, fidelibus et infidelibus summa caritate patefaciens, permulitos in cœcitate cordis a via salutis aberrantes, verbo veritatis, et innocentia vita in rectam mandatorum Dei semitam traduxit, et adversus haereticorum impetum et audaciam se tamquam murum fortissimum et inexpugnabilem opusuit. Insuper Deus, qui est mirabilis in Sanctis suis, dedit ei gratiam curacionum; ac sanctitatem ejus, in virtute Spiritus sancti, per signa et prodigia, cum in ejus vita, tum post obitum ita manifestavit, ut ejus gloria per amplissima Hispaniarum regna permanarit.

*Sancti a Deo
honorantur.*

3 Hac enim est summa Dei benignitas, qua Sanctos suos, qui in contemptione honorum, in omni rerum humanarum despiciunt, et in cruce Christi Domini nostri gloriantes, in hac vita ejus laudem et honorem amplificarunt, nunc eosdem glorificans, a quibus ipse glorificatus est, veluti quadam vicissitudine honoris, omnium bonorum felicitate in celis remunerat, et tribuit eis nomen sempiternum, quod numquam interbit. Quoniam ad eorum virtutes imitandas vehementer incitari debemus, cum ejusmodi homines aversos ab honoribus, in tribulationibus, in angustiis tantam adeptos esse gloriam videamus, ut sua tenuitatem et humilitate omnium Regum amplitudinem, omnem hujus mundi existimationem et dignitatem longe superarint. Nam diversæ sunt viae.

EX BULLA
CLEMENT. VIII

viæ Dei a viis hominum, qui in vanis cogitationibus et curis inanibus occupati loquuntur sublimia gloriantes; Deus autem sedes Ducum superbiorum destruxit, et cessare fecit memoriam eorum a terra, memoriam vero humilium sensu reliquit, et maximis honoribus, amplissimisque monumentis consecravit. Quare B. Raimundum merito laudamus, et Deum in eo benedicimus, qui singularibus gratiarum donis, et summis virtutibus eum ornavit: de ejus vita, morum sanctimonialium, fidei puritate, et admirabilium signorum multitudine pauca solum ad communem totius Ecclesie utilitatem proponimus; ut omnes intelligent quibus tandem ille gradibus in celum ascenderit, ad Deo gratias immortales agant, ejus nomen in Ecclesia Dei publico hoc nostro et Sedis Apostolice decreto, numero Sanctorum fuisse adscriptum.

a Garnevelt. providentia.

CAPUT I.

Raimundi eruditio, munia Ecclesiastica,

S. raimundus
litteras gratis
doceat.

Beatus Raimundus Barcinonensis ex nobili familia de Peniafort originem duxit. Prima in pueritia religionis Christianae rudimentis imbutus, jam magnum aliquid portendere videbatur, cum esset eximia corporis et animæ indole, et naturæ quodam instinctu ad virtutem et pietatem in dies magis propenderet. Adolescens humaniores litteras tam avide arripuit, ut exiguo tempore maximos progressus fecerit, et a eas artes, quas plane didicerat, Deo adjuvante, summa cum laude plurimos Barcinone gratis docuerit.

3 Atque ut e talentis sibi a Domino concretidis lucrum faceret amplissimum, b Bononiæ, velut ad commune bonarum artium domicilium, et disciplinarum emporium profectus est, ubi tempus sibi ad negotiationem sapientiae datum non insumpsi in vanis et carnalibus desideriis, quibus ætas illa juvenilis a studio virtutis abripi saepe solet, sed pietatis officiis, ac Pontificio civilique Juri toto pectorे incubuit, ac tandem Doctoris laurea, ceterisque doctrinae insignibus decoratus, sacros Canones publice magna cum hominum admiratione absque ullo stipendi interpretatus. c Cui postea cum Senatus Bononiensis ob præclaram ejus eruditio[n]em honorarium ex ære publico decrevisset; ipse labores suos Domino sanctificans, date sibi a Senatu pecunia, omniumque rerum quas sua industria comparasset, Deo in primis, ac suo Parocho decimas fideliter offerebat.

6 Quo in munere docendi cum d aliquot annis egregiam navasset operam, et jam ejus eruditio[n]em fama per Italiani increbuerit, e Berengarius Barcinonensis Episcopus ejus virtutibus ac scientia permotus, Roma suam ad Ecclesiam Barcinensem, ubi educatus fuerat, revertetur: quod tandem f magnis ab eo precibus obtinuit, quem etiam aliquanto post ejusdem Ecclesie Canonicatu, et g quadam Praepositura addita ornavit.

7 Hoc beneficio et dignitate auctus, omnibus Canonicis, et universo illius civitatis populo integratatis ac doctrinae splendore prefulgebat, eratque tanta ejus in omni gestu motuque corporis modestia, et totius vita consuetudine suavitas, ut omnium etatum atque ordinum homines in amorem sui raperet et admirationem. Deiparam Virginem singulari pietatis affectu venerabatur, ejusque honorem et cultum pro viribus semper auxit. Nam cum festus Annuntiationis ejusdem Virginis dies ea in Ecclesia minus celebris haberetur, ipse ab Episcopo et Capitulo impetravit, ut dupli ritu solemniter perpetuo coleretur, atque ex

Praepositurae sua redditibus censum annum attribuit. Canonicis in distributiones erogandum, qui sacris officiis eo die interessent.

a Diagys ait, S. raimundum Logicam aliasque philosophicas scientias docuisse. Llot cap. 2 scribit, eum illas artes docere aggressum cum 20 esset annorum.

b Anno mccc aut mcccxi, Bononianum projectum esse S. Raimundum vult Diagys, ad Domeneccus an. mccc. Socius ei itineris et studiorum fuit Petrus Ruber, qui et ipse Ordinem Prædicatorum postea ingressus est. Conspicere in itinere adolescentem, cui Dei Mater oculus ab inimicis eratos, ac præciso manus, recens resiliuerat, ut ipse anno mcccxxi scripto testatus est Raimundus, addens id ab annis sexaginta aut pluribus contigisse, cum Bononianum ad studia proficisceretur.

c Llot ait primariam cathedram ei collatam cum publico stipendo, quod ille in pauperes ac Clericos distribuit.

d Tres, inquit Diagys, Llot, Domenecc.

e Hic est Berengarius IV de Palatio dictus, qui ab Hieronymo Pando recensetur xxxviii illius Ecclesie Antistes. Hic, ut Diagys scribit lib. 2, cap. 1, electus est an. mcccxi et Prædicatores eodem anno quo Raimundum in Hispaniam reduxit, advocavit Barcinonem, vel Parisiis, ut quidam volunt, vel Bononia, ut ipse ex veteris Kalendario probat. Habitarent primum in adib[us] Petri Grunni in parochia S. Jacobi, quæ etiamnam extantia S. Dominici; inque carum pariete S. Dominici qui codem anno Barcinonem Prædicato-venit, inque tis adib[us] est hospitus) facies expressa cernitur, rum Barcinonibus cum Berengarii Episcopat insignia videlicet Palatium. Alibi deinde se[nt]ificatum an. mcccxi monasterium, quod etiamnam incolunt Prædicatores, dictumque est S. Catharinæ quod can sa-
cram virginea ac Martyprem singulare pietate colebat S. Raimundus, qui promovendo operi aut præfuit, aut plurimum certe allaboravit.

f Domeneccus et ali tradunt, accessisse Papæ mandatum, quod in Ilerdensi conventu statutum esset ut Jacobo Regi magister daretur; quod tamen minus negassit (hacten id assert Marietta cap. 31) altero ad id, priusquam veniret, admoto.

g Archidiaconum creatum scribit Llot cap. 3 et altius.

CAPUT II.

Religionis ingressus, sanctissima vita.

Institutio Ordinis de Mercede.

Magnam hac ratione apud omnes auctoritatem, et Ordinem Præsanctitatis opinionem sibi conciliarat, totiusque civitatis oculos, animosque omnium, ac præcipus Prælatorum et Principum, in se converterat: cum inanem mundi gloriam instar fomi arescentis decusso flore marcescentem apud se ipse contemnens, ad sublimiorum vitæ statum aspiraret. Venerant tune in eam urbem recenter Fratres Ordinis Prædicatorum, qui Apostolicum in morem Evangelio Christi predicando populum docebant, et ad cultum Dei, studiumque pietatis incitabant, quorum usu et consuetudine primum delectari B. Raimundus; deinde etiam ad idem vitæ institutum amplectendum vehementer cepit inflammari. Neque anceps ea difficilis cogitatio fuit. Nam inclinatum ejus animum, et in via salutis ambulante, speciosi illi pedes evangelizantium pacem, in montem Domini, perfectionis nimirum Evangelicæ apicem, facile deduxerunt. Itaque jam matura ætate annum circiter quintum supraquadragesimumagens, abdicatis honoribus et commodis pretulisse; ita sumpsit penas ut columba; atque in requiem Domini evolans, in Ordine Fratrum Prædicatorum solemnum, professionem emitis. a

Quod ut omnibus admirationi fuit, hominem Multi cum se generi nobilem, doctrina præstantem, affluentem bonis, dignitate et fama celebrem, suscepto religiosa vite instituto, spontaneam paupertatem opibus, suique contemptum honoribus et commodis pretulisse; ita ejus exemplo b complures litterari, ac studiis doctrinæ dediti nobiles viri eundem Ordinem sunt amplexi, ac propterea magnum ea Religio in dicta civitate suscepit incrementum.

7 Hic jam novus Christi miles adversus humani Excellit hu-
generis hostem fortiter dimicare apud se statuens, ac militate.
turrim aeternæ salutis aedificans, ut sapiens architectus, humilitatis religiosæ, quæ ceterarum est parens custosque virtutum, fundamenta jacere decrevit. Itaque etsi omnibus eruditio[n]e et prudentia antecellebat, hoc tamen ipso dimissus sentire de se, aliis omnia, sibi nihil tribuere, singulos honore debito prosequi,
denique

b
Bononiæ
proficisciatur.

Creatur Do-
ctor.

c
Docet Jus ca-
nonicum.

d
redit Barci-
nonem: fit Ca-
nonicus.

e

f

g

Annuntiatio-
nis festum so-
lemniter agi
curat.

EX BULLA
CLEMENT. VIII

obedientia,
pauerpate,
castitate,
devotione erga D. Virg.

denique libentius delitescere, quam in lucem prodire consueverat; cuius ille virtutis tenacissimus in omni vita fuit. Et quoniam obedientia humilitatis vita est, ad hac tuendam atque conservandam (exemplo mediatoris et Salvatoris Domini nostri Iesu Christi, qui humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem) vir justus die ac nocte meditabatur obedientiam, ac sepulso proprie voluntatis arbitrio, mortuus huic saeculo, vitam cum Christo in Deo absconderat, ac totus a Superiorum nutu pendebat. Beata paupertatem regni celorum praemio dignam, et Christi ore laudatam, toto pectore amplexus est, ac eam veluti fraternalis pacis fundamentum, munditiam vitae, curam hujus mundi abdicationem, proximam denique et quasi compendiariam ad Deum viam studiosissime semper coluit, ac semetipsum tamquam aurum igni probatum in camino paupertatis expurgabat.

caritate in pauperes.

11 Castitatis, que caelestis et Angelicus thesaurus est, amantissimus fuit, ac pectinatus lumbos, et lacernam boni operis in manibus habens, eam in fistulis corporis sui vase in sanctificatione et honore portans, incorruptam et integrum usque ad extremum vite diem conservavit, et qua erat in Dei Matrem et intemerata Virginem Mariam pietate, in cuius fidem et clientelam se jamdiu ante contulerat, nullum firmius ad daemonis vires conterendas, quam ejusdem Virginis praesidium inveneri posse, certum exploratumque habens, ejus patrocinium assidue invocabat: ac tantus erat ejus in oratione fervor et perseverantia, ut ex variis occupationibus se ipse frequenter colligens sedaret solitarius, et levans se super se divina contemplatione vacaret; in qua caelestes plane spiritus hauriebat, et de fontibus Salvatoris aquas sapientiae salutaris accipiens, tanto gratiarum imbre omnes viue sue actiones irrigabat, ut flumina aquae viva de ventre ejus in aliorum utilitatem promanarent. In pauperes, ac pincipue captivos dura servitute ab infidelibus detentos, propensissimus erat, nullumque officii genus umquam prætermisit, quo eos liberari posse existimaret: quorum hoc etiam majorem curam et sollicititudinem gerendam esse censebat, quo in graviori periculo Christianæ fidei aljurandæ, et amittendæ salutis aternas versarentur.

12 Cum itaque ejus hortatu Petrus Nolasco natiōne Gallus, cuius confessiones B. Raimundus audiebat, vir opibus florens, et insigni pietate præditus, ad inopes alendos, et maxime ad captivos ex Barbarorum vinculis redimendos, suas copias et opes magna cum alacritate, ac libenti animo conferret, egregium pii ac liberalis animi officium pro sua infinita bonitate gratum Deus habuit. Nam proxima nocte insequente beatissima Virgo Dei Mater eidem Petro, qui sanctis meditationibus et orationi vacans cogitabat, qua ratione calamitatibus Christianorum in captivitate degentium succurri posset, serena fronte se conspiciebat, et acceptissimum sibi ac unigenito suo filio fore dixit, si sum in honorem institeretur Ordo Religiosorum, quibus cura incumberet captivos e tyrannie Turcarum liberandi: ac illa ipsa nocte eadem Virgo sanctissima B. Raimundo, et d' Jacobo I Aragonie Regi et apparuit, id ipsum de Religiosis admonens. Quare hi collatis inter se consiliis, et consentientibus animis Ordinem B. Mariae de Misericordia, seu de Mercede redemptoris captivorum fundaverunt: cui B. Raimundus certas vivendi leges f' prescrivit ad istius Ordinis vocationem accommodatissimas, quarum approbationem aliquot annis post a fel. rec. g' Grægorio IX, predecessor nostro impetravit, et dictum Petrum, qui eidem Ordini omnia sua prompte deederat, primum etiam Generalem Ordinis Magistrum suis ipse manibus h' habitu eodem indutum creavit.

a Habitum induit, ut ex veteri Barcinonensis canonib' ss. Kalendario tradit Diag' lib. 2, c. 9, die sancto Parasceves an MCCCXII,

non a S. Dominico, ut pavavit Marietta lib. 12, cap. 30, cum is Augusto præcedente obiisset; non etiam Rosani an. MCCCXIII, ut habet Castillo; nec in xdc S. Jacobi Barcinonensi, sed in veteri illo Gruniana domicilio. Ergo anno vertente, Dominica Laetare, quæ erat u Aprilis, professionem emiserit. Llot cap. 5, scribit an. MCCCX, ingressum esse in Ordinem.

b Inter eos fuit Petrus Ruber, olim ejus Bononia sodalis, et Raimundus de Rosanis Praecor' ecclesie cathedralis Barcinone, cuius ex fratre nepos Bernardus de Rosanis an. MCCCIV. Predicatoribus quodam est elaritus, ut habet Diag.

c Id primo die Augusti accidisse ait Diag' l. 2, cap. 10, et Domeneccus, ac fuisse s. Raimundum jam tum Regis Jacobi Confessarium; vel a Rege assumptum, vel ei a regnū comitis datum; nam eum fuisse apud Aragonos morem, scribunt Marietta cap. 33 et Castillo, a quibusdam tradi. De S. Petro Nolasco agemus XXXI Decemb'ris, de Ordinis B. Marie de Misericordia institutione XVII Januarii, et x Augusti.

d Alii tradunt, cum, occiso anno MCCCXII, ad Muretum Petro parente, (qui Raimundum Tolosanum Comitem, antestiganum Albigensem tuebatur) captivus a Simone Comite Montfortio Carrassone delineretur Jacobus admodum adolescentis, sapientis a S. Domingo et S. Petro Nolasco visitatum, votum nuncupasse ejusmodi Ordinis erigendi, si in paternum regnum restitueretur;

quod deinceps tenit annis LXIII.

e Diag' et Domenech. aiunt Regi pro redemptione eorum qui a Mauris capti erant, ipsorum Maurorum exterminio, noctu oranti appuruisse deparvam admirabilis splendore conspicuum, et collauit eis zelo monitas que hic referuntur.

f Suast. ut Officio et Breviario Predicatorum uterentur, Regulan S. Augustini servarent, et quasdam Predicatorum constitutions, suis functionibus magis accommodatas. Diag. Domenech.

g Extat huc approbatio tomo I Bullar'ii, et apud Diag' cap. 10, data XVI Kal. Februa. Pontificatus Gregorii IX, an. viii, sive Christi MCCCXXV. Faliur ergo Castillo l. 2, cap. VI, et Marietta cap. 32, dum scribunt an. MCCCXX, approbatum Ordinem, duabus annis et medio ante institutum. Llot an. MCCCXX, conditum Ordinem scribit cap. 9, mandante Pontifice ut habitum suis manibus Raimundus Generali conferret. Quod non satis videtur probabile.

h Festo S. Laurentii ann. MCCCXXII, id factum in ecclesia cathedrali sancti Crucis Barcinone. Dixit ad frequentissimum populum, novique instituti rationem redditum S. Raimundus, et post offeritorum Missy, quam celebrabat Berengarius Episcopus, habitum S. Peter Nolasco dedit. Ita Diag' qui multorum Scriptorum testimonis id confirmat: nam alli a Berengario Episcopo, quidam ab ipso Rege datum scripsere, ut testatur Domeneccus. Est autem is habitus, ut scribit Abrahamus Bzovius tom. 13, ad an. MCCCXII, alba tunica, cum cappa et scapulari candido, itemque cappa alba, atque insignia Regum Aragonie, nempe in clypeo rubrae croceaeque virga cum Gruce candida ante pectus.

CAPUT III.

Apud Legatum, et Pontificem obita officia.

Hæc B. Raimundus, que ad unius Dei gloriā, et proximi utilitatem gesserat, etsi occultissima esse volebat, tamen ardentem illius in egenos caritatem et vitae sanctimoniam jam ubique fama vulgaverat, et sanctæ ejus doctrina odorem manifestabat in omni loco. Quamobrem bona memoriae a Joannes Cardinalis Episcopus Sabiniensis, eruditiois et pietatis laude clarissimus ab eodem Gregorio IX, predecessor nostro in Hispaniam ad Crucem adversus Saracenos praedicandam, b aliaque Sedis Apostolicæ negotia perfractanda Legatus de Latere missus, multorum sermonibus singularem ejus integritatem intelligens, eum sibi legationis accepit adjutorem.

14 Quo in munere B. Raimundus tanta cum prudenter, tanta humilitate et caritate versatus est, ut omnibus esset bonus odor Christi, ad vitam. Nam etsi honestissimo loco natus esset, et jam attate provectus, multisque virtutibus cumulatus, magna apud omnes, auctoritate pollet; in hoc tamen longinquè et difficillimo itinere nullis unquam ab eo precibus obtineri potuit, ut equo veheretur; sed verus Christi discipulus calceatus pedes in præparationem Evangelii pacis, et assumptu spiritus gladio, quod est verbum Dei, iter suis comitatus sociis pedibus faciebat, et Cardinalem, quo erat venturus, prævertens, quasi viam ante faciem ejus in benedictione præparans, Evangelio Christi prædicando permultos, adjuvante Domino, ad arcam salutis semitam a via lata et spatiosa traducebat; et confessiones audiendo, a censuris et a peccatorum nexibus liberabat. Quodque omnibus mirum fuit, toto illo itinere nihil unquam

Legato Apo-
stolico socius
ad jungitur.

a

b

Pedes iter
agit, regulam
ubique obser-
vat.

EX BULLA
CLEMENT. VIII

de solita ciborum abstinentia, vigiliis, jejunis, pre-
rationibus, totiusque religionis severitate remisit :
sed observantissimus constitutionum sui Ordinis, ne
latum quidem unguem ab illius statutis et legibus
discedebat.

13 Quare suspiciebant ipsum universi, colebant
omnes ; Joannes Cardinalis summopere diligebat:
qui perfunctus legatione ad Urbem rediens, cum
B. Raimundum una secum adducere decrevisset, num-
quam id tamen ab eo potuit impetrare ; sed cum ad
eudem Gregorium IX predecessorem nostrum, de
rebus legationis referret, tam multa, eaque praeclara,
de hujus beati viri virtutibus dixit, ut idem Gregorius
praedecessor illius videndi desiderio incensus, eum
ad se confestim e vocaret: cuius ille dicto audiens,
quamquam religiosæ quietis avidissimus, Romam
venit.

16 Exceptit eum amanter et benigne praedictus
Gregorius praedecessor, ac brevi perspectis et explo-
ratis ejus animi dotibus, summisque virtutibus, Ca-
pellani sui officio, (quod tunc temporis idem erat,
quod nunc est Caussarum Palatii Apostolici Auditio-
rum) et Poenitentiarii dignitate ornavit; ac tanti
semper fecit, ut non nisi adhibito ejus consilio gra-
viares caussas tractaret. Quem cum etiam a sacris
sibi confessionibus praefecisset, is, qua erat in genos
caritate, poenitentie loco illi injungebat, ut inopin
preces et justas petitiones statim audiret, eorumque
negotia expediret et quam citissime conficeret: dquare
ab eodem Gregorio praedecessore Pater pauperum est
appellatus.

17 Decreta Romanorum Pontificum quo queaque
tempore condita erant, diversis in Epistolis et Con-
ciliis sparsa, quae obscuritatem et incertitudinem in-
ducere videbantur, ad communem omnium, et maxime
studentium utilitatem, in ordinem et compendium
redigi jamdui omnibus fere placerat, sed tanto operi
viridoneus quærebatur. Itaque Gregorius praedecessor
B. Raimundum huic numeri aptissimum esse ratus,
id oneris ei imposuit, quod tandem ipse ingenti la-
bore trium annorum spatio feliciter absolvit, quemad-
modum in ipso Decretalium praemio gravissimo
ejusdem Gregorii testimonio est comprobatum.

a Joannes de Abbatis-villa, *Episcopus Vesontinus LXII, cum
sedisset duos circiter annos, anno MCCXVIII, mense Septemb.
a Gregorio IX factus est Cardinalis Episcopus Sabiniensis. Diag.
lib. 2, cap. 11. Hieronymus Zurita tom. 1, lib. 3, cap. 2 et 3.
Mariana lib. 12, cap. 14. Marietta lib. 12, cap. 31 Castello l. 2,
cap. 17. Cardinalem S. Sabinae vocant, non recte. Erat tum alius
Cardinalis Presbyter tituli S. Sabinae Thomas de Capua; sed
Cardinalis Episcopus Sabiniensis fuit hic Joannes.*

b Ea maxime de causa Roma venerat Legatus, ut de regio
conjugio, quod Jacobus consanguinitatis lege vitiosum esse
disputabat, coram eo disceptaretur; ut tradit *Mariana lib. 12,
c. 14, et Domineccus. Lite contestata, secundum Regis voluntate
dicatum, Reginam dimittendam videri, filium (ex ea
suscepimus) patri in regno substituendum. Mariana.*

c Id an. MCCXXX factum, ut ait *Diag. cap. 41. Llot. cap. 4,*
scribit, in virtute sanctæ obedientie mandatum ei fuisse ut
Roman veniret.

d Adhuc *Diag. et Llot. Pontificem libenter suscepta pa-
nitentia, ipsi imponere solitam eorum negotiorum, quæ sibi com-
mendabat, expeditionem, inque litterarum inscriptionibus Patrem
pauperum eum appellare.*

CAPUT IV.

*Declinata dignitas. Generalatus ul-
tro abdicatus.*

Hisce lucubrationibus, et assiduo humilitatis stu-
dio, quamdui Romae vixit, contra otiosam mentis
evagationem, et inanis gloriae cupiditatem se ipse
tuebatur diligentissime. Quare oblatos etiam honores,
et amplissimas Ecclesiarum cathedras omni conatu
repudiavit. Nam cum Gregorius a Archiepiscopatum
Tarragonensem ei deferre decrevisset, id ille adeo
graviter et moleste tulit, ut illico febri corruptus

a
*Archepisco-
patum Tarr-*

conensem re-
cusat.
b

c

Barcinonem
redit ob vale-
tudinem.

d

Gratiam sani-
tatum divi-
nitus accipit.

e f

g

Semimortuo
sensum resti-
tuat ad com-
punda pec-
cata.

Consulitur u
multis,

h

i

k

Summam
scribit.

Absens Gene-
ralis Ordinis
eligitur.

l

est

b aliquot dies ingenti corporis animique dolore tor-
queretur. Itaque ab hujus mundi gloria alienissimus
omni ope contendit, ut eam a se dignitatem averte-
ret: quod cum per se non posset, adhibitis multorum
precibus, et quorundam Cardinalium auctoritate,
ejusdem Gregorii predecessoris animum ita inflexit,
ut illius ecclesiae onus in eum transtulerit, e quem
ei muneri B. Raimundus aptissimum esse judicavit.

19 Hac difficultate perfunctus exultabat in Do-
mino, ac veluti suo juri redditus, gratias Deo peractis,
ad solitos labores sese contulit: quorum tandem ma-
gnitudine et diuturnitate confessus, in tam gravem
morbum incidit, ut illi certam mortem medici denun-
tiarent, nisi patrium solum repeteret. Itaque dimisso
Confessori ejusdem Gregorii predecessoris munere,
et obtenta abeundi facultate, d Borcinonam rediit,
ambitione ita rediit, ut eum animi candorem ab omni
ambitione labia intactum et illæsum, quo imbutus ad
Urbem venerat, in patriam reportarit.

20 Vix ab Urbe recesserat, cum statim ei divini-
tus per spiritum data est gratia sanitatum, atque
operatio virtutum. Nam cum ad eum Cataloniae, por-
tum, quem e Tossa vocant, appulisset, advectum fad
se leví cymba quendam ejus loci incolam, Barcelo-
de Faro nuncupatum, (qui dum in messem incumbet,
adeo gravi et repentina corruptione erat morbo, ut
statim omnibus orbatus sensibus, nullos neque clama-
dores, neque admotos corpori stimulos perciperet,
sed humili jacens examinis, mortuus esse crederetur)
beatus vir miseratus, Deum, qui dives est in misericordia,
ardentissime est deprecatus, ut ei vitam, que
satis esset ad confitendum peccata, produceret: tum
magna fide in Deum nixus, infirmum proprio compelli-
lans nomine rogavit, an vellet peccatorum sordes
sacra confessione diluere. g Confestim ille velut e
sonmo excitatus oculos sustulit, receptoque vocis
usu, id velle se ac vehementer optare dixit; et con-
fessione facta, atque exonerata peccatorum conscientia,
perceptaque absolutione nihil amplius elocutus,
spiritum Deo reddidit. Id circumstantes admirati glo-
rificaverunt Deum, quod talem hominibus dedisset
potestatem.

21 Atque ubi Barcinonem appulit, confirmatis
paululum viribus, statim ad res divinas et celestes
contemplandas animum adjecit. Ejus vero Barcinonem
adventus simulatque per Hispaniam innotuit,
ingens hominum concursus ad eum fieri coptus est,
partim visus gratia, partim consulendi, nam Poeni-
tentiarii potestatem, concessu ejusdem Gregorii,
etiam ab Urbe absens exercebat. Quos omnes conso-
labatur in Domino, et spiritualibus monitis mirifice
recreabat. Ejus enim scientia, quasi inundatio in
omnibus abundabat, et consilium ejus, sicut fons vita,
salutem animæ plurimis afferebat. Hac autem Poeni-
tentiarii potestate, que liberius Deo sibi vacaret,
h sponte se abdicavit, quamquam ejus etiam absens
opera idem Gregorius predecessor, i ceterique Ro-
mano Pontifices qui eum secuti sunt, predecessoris
item nostri, utebantur, ut ex ipsorum litteris facile
constat, quibus ei gravissima negotia committebant.
Conscriptis etiam k Summam Casum conscientiae,
qui solent in foro penitentiae frequenter occurtere,
magna doctrinae atque auctoritatis, et tam confes-
sariis quam confitentibus valde utilem et necessariam.

22 Dum sacris et suavibus hisce studiis, et juvandi
proximi occupationibus distinetur, anno humano sa-
lutis MCCXXXVIII Jordanus ejusdem Ordinis secundus
Generalis Magister, ex hac vita excessit. Quare novo
Generali Magistro deligendo Capitulum generale Bo-
noniae est congregatum : ubi cum dissidentibus senti-
entiis non satis Patribus inter se conveniret, ad
S. Dominici corpus praeces indicatae sunt, atque inde
ad suffragia ventum; quibus omnibus, nullo penitus
refragante, B. Raimundus absens Generalis Magister

est

est declaratus. Cujus ille rei nuntio pereulsus, atque animo perturbatus, primum repugnare vehementer copit; sed provocioribus astate ac sapientia Patribus Bononia Barcinonem adventantibus, qui eam omnium et Dei voluntatem esse confirmarunt, agre tandem acquievit, ac magistratum iniit. Itaque aliorum precibus et anctoritate victus, animum ad regendum eam familiam adjectit. Quam cum integro biennio l sanctissime et magna cum laude administrasset, m facto, ipso postulantate, superiore anno ex communis Patrum sententia decreto, ut liceret Magistro Generali officium Magisterii renuntiare, proximo inse- quente n Capitulo Bononie item habito affectam astatem, infirmamque valitudinem incusans, pristinae nimurum quietis, vitæque privatae avidissimus, magistratu morentibus omnibus sponte se abdicavit.

*Eo se munere
abdicat.*

a Mortuo scilicet Aspago, sive Asparago, Archiepiscopo circiter annum MCCXXXIII, ut null Diag. Erat id temporis Tarracensis Archiepiscopus Primas regni Aragonie, cum ab eo Caesar Augusta quoque sacra petere consuisset; quam Joannes XXII, in Metropolitam crexit.

b Tres, ut ait Diag, Domene. Llot.

c Nominavit, teste Diago, Guillelmum Mongrinum, (Llot vocat Gregorium de Monte Grino) tum Edilem Ecclesie Gerundensis, virum egregium: qui tamen consecratus non est, sed aliquot post annis ultra se quoque dignitate postea abdicavit. Ferunt deinde oblatum Raimundo Bracarensem in Lusitaniam Archiepiscopatum, pari ab eo constantia repudiatum. Plures et ab aliis Pontificibus et Jacobo tiege delatas dignitates, at semper ab eo rejectas, scribit Llot cap. 3. Seraphinus Razzius in Historia virorum illustrium Ord. Prædicatorum, tradit dicere solitum, Magnam esse dignitatem, in Ordine Prædicatorum laudabiliter perseverare. Volaterranus lib. 21, sepe dicitasse, ait, se salubris ac securius subesse quam præcessere.

d Id non ante Aprilē anni MCCXXXV contigit. Mense Octobri anni sequentis comitis regni Aragonie Monitione sive Monitione interful, teste Zurita lib. 3, cap. 26, quibus in comitiis actum de Valentia urbe eripienda Mauris. Quorundam conatus urbi Barcinonensi noxiis isthuc intercessit Raimundus, Domene.

e Distat xii leucas Barcinone, u, Blanda Ptolemæi, quæ nunc Blanes.

f Diag ait codem tempore, quo Raimundus, portum subiisse; rogarum Sanctum ad eum cum quatuor sociis adiisse.

g Cum primum ad eum venit, alter voce eum compellavit Raimundus: nihil ille se mouit, donec factus cum sociis preceatione, rursus ejus nomen inclamavit Sanctus. Ita Diag. Llot.

h Præterquam, inquit Diag. et Domene. In eis rebus quæ Prædicatorum aut Minorum (ita Seraphicum Ordinem vir sanctus diligebat (proprie esse. Multa tamen magni momenti negotia ad eum remittebantur a Curia Romana, ad confirmationes Episcoporum et Abbatum, gratianum caussarum (etiam contra Antistites quosdam, ut Urgetitanum quendam) examen, absolutions ex ecclomunicatione, dispensations ab irregularitate, etc. Domene. Dissidentibus Herdenibus et Rothensis Canonicos circa numerum eorum qui Episcopum electuri essent, Innocentius IV, Pontifex Petro Albalatio Archiepiscopo Tarracensi, S. Raimundo, et Michaeli de Fabra Ord. Prædicatorum, idoneum eligende potestatem fecit; estque a tribus illis Guillelmus de Berberano Ord. Prædical. electus. Datum ab Urbano IV, cum Episcopo Barcinonensi, Judge in causa matrimoniali Alvari Cabreræ Comitis Urgellani, et Constantiae Moncade, ut quod ante Oscensis Antistes judicaret, curarent ratum esse. Sed Raimundus, imbecillitate virum excusata, rem totam Antistiti relinquit. Domene.

i Sedere post Gregorium, diam superius fuit Raimundus, Calestinus IV, Innocentius IV, Alexander IV, Urbanus IV, Clemens IV, Gregorius X.

k Summan rogatu et jussu F. Sugerii, primi Provincialis Hispaniarum a S. Dominico anno MCCXI creati, conscriptis S. Raimundo, antequam Romanu a Gregorio IX evocaretur, ut ex veteri ms. probat Diag; qui assert hoc primum opus in eo genere scribendi extitisse. Alii inchoinone volunt, Romanus perfecit, ut Domeneccus, Marietta cap. 31, et Castillo tradidit Roma scriptam. Ex epistola certe variorum Conventuum ad Bonifacium VIII, quam recitat Llot cap. 14, videtur deduci, post Decretales scriptam, aut saltem perlopitam esse. Editio est Romanus elegans typis anno MCCX, cum Glossis Joannis de Friburgo. Composit præterea S. Raimundus (ut tradidit Diag lib. 2, cap. 13, Domeneccus et Llot) quorundam Episcoporum rogatu, Tractatum de ratione visitandæ diocesis, et curande subditorum salutis. Mercatoribus quoque modum tradidit justè negotiandi. Citarum et scriptum ejus de bello et duello, ut tradid Antonius Senensis et Possevius noster.

l Dicere solitus erat, eum qui in virtutis exercitatione parva parvi facit, magna quoque non magni esse facturum. Eratque ipsi minimorum studiosus observator. Constitutiones Ordinis in duas distinctiones rediget. Provincias Ordinis fere omnes, et semper pedes, visitavit. Castillo, Diag. Domene. Llot, Marietta.

m Id Diag conatur refutare, quod Jacobus Dominicus et Bernardus Guido tradunt, omnes Diffinidores qui abdicationem admiserunt, ipsiusque Pontium Sperram, officio motos in Capitulo, generali, an. MCCXLII, Bononie habito. Prior illud Capitulum,

in quo Decretum Sanctus condidit, ut Generali licet munere se abdicare, Parisiis celebratum scribit Llot cap. 8.
n Decretum est in eodem Capitulo, ut licet manus sponte posuisse, ei tamen, ubi vita functus esset, eudem precum suffragia impenderetur, que Generali in administratione Ordinis decedenter solent, verba decreti sunt: Pro F. Raimundo quondam Magistro Ordinis fiat post mortem, sicut pro Magistro Ordinis.

CAPUT V.

Pro fidei defensione ac propagatione,
peccatorumque extirpatione, labores.

Quo veluti onere deposito, laetus et alacer ad consuetas pietatis exercitationes, et proximi ad virtutem incitandi studium se quam diligentissime retulit, ac nihil unquam antiquus habuit quam ut religionem Catholica longe lateque propagaret, et pro viribus ab haeresis labe vindicaret. Quamobrem cl. me. Jacobo Regi Aragoniae ejus nominis primo in primis suscit, a ut sacram Inquisitionis officium suis in regnis institueret, ad haeresim videlicet, qua tunc ex nefaria b Valdensium secta recenter exorta erat, omnesque alias procul a finibus ejus regni arcendas, atque hanc ob caussam et Concilio Provinciali Tarracone adversus eosdem sectarios habitu, jussu ipsius Jacobi Regis interfuit.

24 Sub idem vero tempus Saraceni, qui nobilissimas Hispanie civitates, et finitimas insulas impia sui generis stirpe multo ante infecerant, armata manu vehementer etiam infestabant, quibus ut in suis regnis Evangelium Christi praedicaretur, eidem Jacobo Regi auctor fuit. Hunc etiam ad maiorem insulam d ex Balearibus proficiscentem ejus rogata comitatus est, tum ut ei a sacris confessionibus esset; tum etiam, ut verbo Dei praedicante, fideique Catholicae mysteriis explicandis, Hebreos et Agarenos, qui ibidem magno numero erant, ad Christianam religionem adduceret.

25 Ubi cum idem Jacobus Rex vesano amore captus et eujusdam feminæ consuetudine uteretur, B. Raimundus, qua erat diciendi libertate ac prudentia, illum blande primum sermone ab ea conatus est revocare; verum ubi se nihil proficeret animadvertisit, tum orare, proque sua in Deum fide precibus omnibus coepit obstari, ne ob exiguum corporis voluntatem male se ipsum perderet: sed neque preces quidquam profuere. Hic tum B. Raimundus animi dubius et incertus quo se verteret, consulto tandem precibus divino numine, statuit nihil gravius sibi faciendum, quam ut ex insula discederet, ne libidinem ejusdem Jacobi Regis, quam ferre amplius non poterat, probare sua præsentiæ videretur. Itaque eum adiit, serioque ac severo admonitione sue voluntate certiore fecit. Jacobus vero Rex ejus apud se retinendi cupidus, nautas omnes præmoneri jussit, atque capitali edicto prohiberi, ne ullus eum trajiceret. Interim ignarus ejusceps consilii B. Raimundus in portum perrexit, ubi ab omnibus navicularioribus communi consensu rejectus; cognita Jacobi Regis voluntate, in portum Sollar prefectus est, itineris sui comiti hoc unum firmissime asseverans, ibi aeternum Regem sibi non defuturum. At cum neque in eo portu a nautis admitteretur, id secum ipse demiratus, hoc magna fide pronuntiavit, Regem quidem mortalem ita statuisse, sed Regem aeternum aliter provisurum.

26 Itaque omnibus in littore salutatis, per quasdam rupes et prærupta saxa in mare prorecta aliquantulum progressus in mare descendit, ac socium alluctus: Videbis, inquit, quemadmodum Deus optimam navem providebit. Quare fiducia plenus, expanso super aquis pallio, f reductaque ejus ora instar veli ad baculum, quo tamquam malo uteretur, Dei opem invocans, ac signo crucis se muniens, relicto in insula suo modicæ fidei ac dubitante socio, mari se commisit, ac leni prospero inflante vento, perambulans

Inquisitio ut
instituitur
suadet.

a

b

c

Item ut Saracenis
Evangelium predice-
tur.

d

Regem adul-
terum deserit.

Pallio pro na-
vi usus mare
trajicit.

f

EX BULLA
CLEMENT. VIII

bulans semitas maris, ac benedicens Deum qui dominatur potestati ejus, centum sexaginta millaria sex horis confecit, omnibusque circum littora insolitus navigandi genus admirantibus, Barcinonem appulit: ubi resumpto pallio, quodne quidem aqua perfusum erat, ad monasterium sui Ordinis sub meridiem se contulit, quodne non minus admirandum est, *q. jamuis clausis illud ingressus, populi acclamationes evitans, ad gratias Deo peragendas in templum cessavit. Cujus rei fama totam urbem finesque illius brevi pervasit. Auxit etiam huius miraculi magnitudinem ejusdem h Jacobi Regis emendatio subsecuta. Extant autem usque in hunc diem vestigia turris, et i capella eo in loco, ex quo in mare descenderat, extrecta, atque ipsum fidem pallium, ut continua apud eos populos traditione receptum est, cuius contactu multi a variis corporis infirmitatibus quotidie liberantur.*

7 In procuranda Hebraeorum et Saracenorum salute, k magno caritatis ardore semper incensus fuit, ommemque operam dedit ad eos fidei Christianae documentis excelendos, ac pro viribus adjuvandos: quod ut ei facilius esset, l Seminarium, in quo nonnulli sui Ordinis religiosi Hebraico et Arabico sermone erudirentur, Castellae et Aragoniae Regum impensis instituit. Quod opus toti Hispaniae ornamentum, atque infidelibus adjumentum fuisse, ex eo sat constat, quod illius opere auxilio m ingens eorum multitudine Christianam religionem amplexa sit. Neophyti non minori caritate, doctrinae Christianae preceptionibus imbuebat, atque tam assidus erat in illis insti- tuendis, ut eorum parens esse videleret: et ne alimenta eis ad vitam necessaria deessent, undique eleemosynas corrogabat.

*Initium In-
quisitionis in
Hispania.*

a S. Raimundi Jacobum Regem summa contentione rogavit, ut delegatos Inquisitorum contra hereticos ejus regna corrumperet, a summo Pontifice mitti sibi curaret. hex id Raimundo a Pontifice petendum commisit: qui tandem anno MCCCXXXIX, data Bulla Esparraco Barca Tarracensi Archiepiscopo, cognato Regis, ejusque suffraganeis, et quibusdam ex Ordine Predicatorum, Inquisitionis ejusmodi exercenda potestatem commisit. Confirmata ea ex studio Guillelmi Mongrini qui Esparraco successerat; quod Pontifex Gregorius IX, litteris ultimo die Aprilis MCCCXXV, datis collaudarit, mistisque instructionem ad id munus excequendum accommodatum, a S. Raimundo, tunc adhuc Romae agente, confectam. Ubi Archiepiscopatu se abdicavit. Guillelmus Petrus de Albalat ejus successor, plura cum Raimundo de ea re consultavit. Hac omnia, et quae deinceps consecuta sunt, pluribus dedit Llodovicus Paramus De origine Inquisitionis lib. 2, tit. 2, cap. 8, qui ait prius in Catalonia Principatu regnante Aragonie, quam in illa alia Hispaniae regione Inquisitionem viguisse.

b Waldenses, qui et Pauperes de Lugduno, Waldomen quendam Lugdunensem citem, nominis et heresis auctorem habuerunt. Eorum errores vide apud Jacobum Gaußerium Nostrum in Tabula Chronologica ad seculum xii. Fidem les Enghatibus dicti, ut scribit Paramus, sive Insabatati.

c Nicolaus Eymericus Directorii Inquisitorum 2 part. Severinus Binius tom. 3 Concil., part. 2, Abrahamus Bovius Annal. tom. 13, huius Concilii Actorum partem aliquam recitat, quorum hoc est initium: Cum nos Petrus, miseratione divina Archiepiscopus Tarracensis, Inquisitionem inceptam per bona memorie Berengarium Barcinonensem Episcopum contra hereticam pravitatem in civitate Barcinonensi, vellemus effectui mancipare; inter Jurisperitos qui nobis tum aderant, dubitationes hinc inde variae emerserunt. Quare ut circa factum heresies, et Inquisitionis de cetero, teneat in provincia Tarracensi, clarissim procedatur, collationibus inde factum cum venerabilis Fratre Raimundo de Pennaforti Procuratori Domini Papae, et aliis proutius in processu sententiarii hereticorum, fautorum, suspectorum, relapsorum, et penitentium eorum, secundum discretionem nobis a Domino datum ita duximus procedendum, etc.

d Anno MCCCXXXIX, occupauit majorum Balearum insularum Jacobus, urbemque Majoricam ultime Decembri vi cepit, teste Mariana lib. 12, cap. 15. Anno deinde MCCCXXXI, cum nuntiatum esset, Regem Tunetanum validam classem adversus eas insulas comparare, eo Jacobus transmisit; iterumque MCCCXXXII, quo et minor Balearis capta. Sed versubatur tunc in Curia Romana Raimundus; tamen Marietta, Llot, Castillo, hex contingisse scribunt in prima illa expeditione, cum occupata est insula. Diag. et Domenec, anno MCCCXIX, hanc perfectionem contigisse volunt, quo ex Mariana aliisque constat Regem ingenti adornata classe in Terram sanctam solvise, sed cum ad minorem Balearum pervenisset, vi tempestatis classem disjectam, Regem in portum quenquam Galliae Narbonensis repulsum. Verum in ea expeditione hoc contigisse miraculum non arbitror, sed cum alias cum insulam hex reviseret, statim illius compositurus, Iudeosque et Agarenos Raimundi opera Christo adjuncturus. Jacobus de S. Joanne, qui anno

MCLVI. S. Raimundi vitam scriptis, ut cap. 17, testatur Diag. ait nonnulla Raimundum iter suscipe, nisi prius stipularetur Rex se consilis ejus in his rebus quia ad ejus populi salutem pertinerent, obteneretur. Ut primum apud ilium, quem deferre ei Primores insulæ cupiebant, honorem declinans, ad canonicum Predicatorum divertit: recta ad templum contendit, peracta preicatione, Priorem ceterosque religiosos complexus salutavit. Maxime ad infideles, mullos Christi turcati; dissidentes reconciliare: pauperes agrosque viscere, animosque eorum et corpora curare. Diag. ex Jacobo citato, et Domenecus. Unde patet, hex in prima insula occupatione contingere non posse, neque enim tunc canonicum in Balearibus habebant Predicatores.

e Eam Berengarium fuisse scribit Diag., cuius amoris irriteratum Regem, etiam praelatum intre parantem, nonnulla alias a pecatis absolvere Arnaldus Segura Provincialis, quod nullum se eam dimissurum spondet.

f Marietta et Castillo aint scapulari pro velo usum, scipione pro gubernaculo. Haud sat id verisimile: nam quo ei gubernaculo opus? Llot gubernaculi non meminit, sed de scapulari velum facit, ut et Ferrandus.

g Ferrandus, Castillo, Llot scribunt januas ultra ei apertas.

h Qui mox cum aliquot religiosis Ordinis Predicatorum ad Sollerii portum addit, ac prominentem in aqua rupem, et qua Sanctus in mare descendenter, iustravit. Diag. Dom. Addit Murieta, missam a Regie triremente que Sanctum assecaretur; Llot, plures missas scribit.

i Dedicata S. Catharina Martyr, ejus in fundamentis reperta era imago, quam ad eum locum sapienti appulsi Mauri, indigeni quidem modis tractarunt, numquam tamen avhore potuerunt; Sollerii oppidit incolis alio deportarent, ne barbarorum rursus pateret latrocino: sed vi divina ad suam relata est aedificiam. Ita Jacobus de S. Joanne, qui id se adolescentem de parente suo aliis que ex parte proventis, inque ipso Sollerio oppido audisse profetetur. Diag.

k Inflammata magis ea caritas cum ei divinitus revelatum esset, teste Diago lib. 2, cap. 16, et Llot cap. 6 Fratrum Predicatorum opera mulos infidelium religionis Christianæ mysteria docti iri. Scribit Diag. Domenec, et Llot, viginti aut plures religiosos missos esse partis Tunetanum, partis Murciam, ut linguan isthac Arabicam et Hebraicam condiscerent.

m Mauri ad decem milia conversi. Diag. Dom. Llot. Missi deinde Fratres in Africam, qui Evangelium predicarent, de quibus eas stat Alexandri IV, Bulla data Anagnæ v. Kat. Juli anno eu ejus Pontificatus, Christi MCLVI. Ipsa S. Raimundus quibusdam Maurorum Principibus, ipsique Tunetano Regi notus amicusque erat, qua ratione janua amplior aperiebatur Evangelio. Ipsomet Sanetus in suis ad Generalem Ordinis Magistrum litteris variis fructum commemorat, qui Fratrum opera in Hispania et Africa refereratur. Existat ex littera in libro qui Vitas-fratrum inscribitur. Diag. de ejus zelo ex Petro Marsilio sequentia recitat: Conversionem etiam infidelium ardenter desiderans rogavit eximium Doctorem sacre paginae, Magistrum in Theologia, Fratrem Thomam de Aquino ejusdem Ordinis, qui inter omnes hujus mundi Clericos post Albertum Philosophum maximus habebant, ut opus aliquod faceret contra infidelium errores, per quod et tenebram tolleretur caligo, et veri Solis doctrina credere volentibus pandere. Fecit Magister ille quod tanti Patris humilis deprecatione requirebat, et Summarum, que Contra gentiles intitulatur, condidit; que pro illa materia non habuisse parem creditur. Confutati quoque ab eo ejusque sociis magno fructu Judorum errores, multique ex eis baptismo iustificati.

CAPUT VI.

Virtutes, mors, execuio.

De rebus dubiis saepe consultus, singulari prudenter, ac divina plane sapientia omnibus respondebat, a gratiosus. Considentibus atque inter cetera beneficia que accepit, hoc preci- a pue domum a Deo est consecutus, ut eos, quibuscum ageret, mira consuetudinis sue dulcedine ac voluptate perfundere.

28 Orandi contemplandique summam diuturno uso adeptus est facultatem: nam etsi variis gravibusque negotiis distineretur, tamen ubi se ad orationem composuerat, tanta subito divini spiritus suavitate rapiebatur, ut omnium rerum mortalium cura exutus esse videretur. Ac sepe intempsa nocte clan observatus est in secretiori templi recessu, tam crebra altaique suspiria inter orandum edere, ut audientes ad lacrymas moveretur. **b** In divinis officiis erat assiduus, atque incredibilem psallendo capiebat voluptatem.

30 Sacrosanctum Missæ sacrificium fere quotidie celebrabat. **c** Quanta vero esset ejus in sacrificando animi puritas ac devotionis fervor, vel ex eo facile existimari potest, quod astantes ex ejus solo aspectu ad orationem incitarentur, ac petit a Deo patre misericordiarum beneficia, ejus precibus impetrarent.

31 Nam

Eius merit
deplora ten-
tatio.

d

Angelo fami-
liaris.

e

Eius abstinen-
tia et lenitatis.

g

Moritur
an. 1273.
6 Januar.

h

i

Eius exequi-
sotemissi-
ma.

k

l

31 Nam frater Martinus ejusdem Ordinis Conversus, cum, antequam suavi se Christi jugo subjeceret, voluptatibus carnis liberius indulsisset, actunc earum rerum, quibus ante assueverat, recordatione, suique corporis illecebris quasi quibusdam stimulis agitatus, mirum in modum vexaretur, omnem hujus tentationis propulsandas spem in B. Raimundi meritis collacavit. Igitur ejus sacrificiis sepe interesse, ac summis precibus a Deo flagitare cepit, ut tanto suo malo remedium aliquod afferret. Quod dum perseveranter peteret, quadam die ex manibus B. Raimundi celebrantis, ac sacram Hostiam populo ostendens, Christus Dominus sub angustissima pueri specie clarissima luce radiantis spectandum ei se praebuit d. Quo viso, tanto est repente gaudio delibutus, ut ex eo tempore ad extremum usque diem, divina gratia et bonitate, ab omni concupiscentiae carnis commotione fuerit preservatus.

32 Cum celestis militiae Angelo tanta inerat ei familiaritas et amicitia, que maximum est puritatis et sanctimoniae argumentum, ut ab eo e frequenter ad orandum a somno excitatus invitaretur.

33 f Cibi potusque parvissimum fuit : totam enim hebdomadam, excepto die Dominicō, jejunabat. Nullum unquam in eo contumacie vel arrogantiae vestigium animadvertisse potuit, quin imo lenitate ac patientia fuit maxima, et in Deum tanta caritate, ut ejus amore omnia arbitratus sit ut stercora : ex qua etiam egredia illa in proximos caritas redundabat g.

34 Omnibus demum virtutibus cumulatissimum, devixa jam aetate, in perpetua quadam erat animi vigilia, expectans Domum, ut ad celestes nuptias ab eo vocaretur. Igitur h annos fere centum natus cupiens dissolvi, et esse cum Christo, i in lethalem morbum incidit : atque Sacramentis omnibus rite munitus, orantibus ad lectulum fratris, deficiente sensim omni vita sensu, ipso die Epiphaniae Barcinoe obdormivit in Domino, salutis humanae anno MCLXXV.

35 Vulgata ejus morte, ingens hominum concursus ad monasterium videndi caussa repente factus est : ac tanta fuit sanctitatis ejus apud omnes opinio, ut multi Episcopi, complures Praelati ac nobiles viri, Clerus etiam et populus Barcinonensis universus, funus ejus summa doloris significatione sint prosecuti. Communem vero illam ejus sanctitatis famam autoritate sua magnopere auxerunt, h Alphonsus Castellae, et Jacobus Aragonia Reges, qui ad ejus exequias, sua praesentia honestandas, comitantibus filiis ac domesticis omnibus, summa cum veneratione, et fama sanctitatis beatu hujus viri convenerunt, itaque corpus ejus magno totius civitatis luctu, ac Principum virorum dolore, honorifice humatum est : quod paucis annis post in sepulchrum marmoreum translatum fuit.

a Sed, ut scribit Diagoras et Lloet, vix respondebat ex tempore si quid ex eo de Jure quereretur, cuius tamen erat scientissimus; sed prius Autores consulabantur.

b Post Matutinum et Completorium omnia altaria ecclesie obibant, eaque corporis humili submissione venerabatur Diag. Domene.

c Semper fere ante Missam expiabat animum confessione. Quo die impeditus sacrificium non obtulisset Deo, eo consuta animi alacritate et letitia carere se asserebat. Diag. Domene. Lloet.

d Addit Domeneccus ex Petro Marsilio lib. 4, de vita Jacobi Argis, simul ac hostiam consecravat Raimundus, delapsum ex alto globum sive circulum igneum, qui ei caput et humeros circumcinxit usque ad ejusdem hostia sumptionem.

e Quotidie, ut scribit Lloet, ante medianum noctem.

f Sub noctem flagris et zona ferrea in corpus suum acriter serviebat. Diag. Domene.

g In familiari cum aliis sermone comis ei quedam facundia aderat, atque ad eorum instructionem exempla offertebat. Murmurantes, aut aliis detrahentes, quadam urbanitate cohiebat. Diag. Domene. subinde etiam acriter arguebat, ut Lloet ait.

h Diagoras cap. 20, vult solum fuisse LXXXIX annorum, quia existimat, cum Bononianum prefectus est an. MCO, vel MCEI, fuisse solum XXXIII, vel XXIV annorum. Verum alii citius fuisse Bononianum scribunt.

i Petrus Marsilius apud Diagorum l. 2, cap. 20, ita scribit: Sic

jam longo quassatus senio copit infirmari, et a Rege, ac Rege Castella sapientis visitatus, in die Epiphanie Domini circa horam sextam illum Psalmum incipiens : Exaudiat te Dominus in die tribulationis, protegat te nomen Dei Jacob, presentibus fratribus et orantibus, spiritum reddidit creatori. Addit Domeneccus, fratres qui aderant proscutus esse Psalmum, et cum ad illa verba : Tribuat tibi secundum cor tuum, et omne consilium tuum confirmet, pervenissent, exprimisse Sanctum. Lloet ait mortuum in illis verbis Psalmi 30. In manus tuas Domine commendo spiritum meum.

k Pet. Marsilius : Interfuerunt autem ejus celebribus exequiis Rex Castella Ildefonsus, et germanus ejus Ferrandus, et filius ejus Sancius, et duo Infantes minores; Rex Jacobus, et Infans filius Jacobus, Episcopus Barcinonensis, Oscensis, Conchensis, et plures alii Praelati, ac Principes, et Nobiles, et totus Clerus et populus Barcinonensis; et corpus illud tam venerabile sepulture dederunt. Meminit funderishus a Jacobo Aragonia, et Alphonso X, Castella Rege, qui Sapiens dictus est et Imperator, coherestati, Mariana nostra lib. 13, cap. 22, et Domeneccus, qui Ferrandum Alfonsi fratrem cum esse ait, qui a Zurita Emmanuel appellatur; adfuisse præterea funeri Violantem Alphonsi Regis uxorem, duosque alios Jacobi filios Joapnem et Petrum; officium sepulture ab uno et tribus recensitis Episcopi peractum.

l Id in pecuniarum sacculo, ejus ac S. Juliani nomini dicato, collocatum. Sacellum adjudicatum curante Bonanatu cuiusdam civis Barcinonensis filia, cui pater ea lege optimam hereditatem an. MCCCXV, reliquarum. Jacobus II, Rex ad illius sacelli adjudicatum haud temere consulti stipem an. MCCCXIX, at Domeneccus tradidit. Lloet scribit, ab initio in sepulchro marmoreo conditum, atque ad illud delatum ipsorum Regum manibus; neque usque ad an. MCCCXV, quo scribatur, apertum fuisse. Ter deinceps apertum sepulchrum : primum anno MCCCXVI, IV Aprilis, iussi Clementis VIII, praesentibus Archiepiscopo Tarracomensi, Episcopis Barcinonensis, Vicensi, Hellenensi, Celsonensi, aliisque viris primariis; iterum anno MCCCXIX, VII Januarii, Philippi III, Regis Catholici regata, praesentibus Rege cum Margareta uxore, et sooru, ac Belgice nostris Principibus Alberto et Isabella Clara Eugenia. Tertio demum XXIV Maii MCCI, ut cum publica supplicatione gestaretur in solemnitate canonizationis. Domeneccus.

EX BULLA
CLEMENT. VIII
Psalm. 19.

CAPUT VII.

Miracula post mortem.

B Barcinonensis populus B. Raimundo vita functo, quasi totius patriae lumine extincto, moerore afflictus graviter angebarat, atque ob recentem virtutum ejus ac beneficiorum memoriam eo carere omnibus acerbissimum erat. Sed pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui secundum multitudinem dolorum, consolationibus suis timentium se corda latificat, B. Raimundi meritis beneficia in omnes conferendo plebem suam mirifice recreavit. Nam fidelissimi hujus servi integritatem et sanctimoniam multisquidem in vita miraculosa claram, pluribus signis post obitum ingenti omnium letitia comprobavit.

Miraculis
post mortem
clarebat.

37 Atque ut omnes intelligerent, quam Deo placita esset anima ejus, eo ipso tempore, quo ex hac vita migravit ad Dominum, insigni miraculo est declaratum. Erat in ea civitate a Guillelmus de Villagut, qui inveterata corporis lepra graviter laborabat, neque eum feditas morbi doloris acerbitas in publicum prodire, solitasse exercitationes et negotia obire patiebatur. Medici adhibitis frustra medicamentis omnibus, deplorata re animum desperaverunt : ipse vero, Deo ita disponente, qui Sanctum suum clarificatus erat, in aedes quasdam monasterio Ordinis Predicatorum vicinas, ea ipsa nocte, qua B. Raimundus excessit et vita, diverterat; ubi cum gravissimo elephantis dolore torqueretur, a pio quodam viro b Bernardo de Molendinis nuncupato, Canonicus Barcinonensi almonitus est, ut B. Raimundi, qui eo tempore dormierat in Domino, meritis se commendaret : quod ille recuperanda valetudinis cupidissimum simul atque diligenter prestiti, confessim omnis lepra ex ejus membris collapsa est, ac sanum corpus reliquit. In ejus rei signum, et accepti beneficiorum memoriam, idem Guillelmus c monumento suspenso in templo, rem omnibus testata esse voluit, et posteritatis memoriae commendavit.

Lepra ejus in-
ocatione cu-
rata.

a

38 Illud vero maximum est ejus sanctitatis argumentum, quod mortuos etiam ad vitam revocari. Mortua susci-
tata.

Nam

EX BULLA
CLEMENT. VIII

Nam quedam puella, Margarita nomine, Joannis Physici filia, quatuor aut circiter annos nata, diuturna febri, continuisque alvi fluxionibus exhausta, diem obierat extreum; eamque vere mortuam esse, palor ipse vultus, contractae nares, oculi extincti, horridi dentes, ceteraque indicia confirmabant: quin et idem Joannes pater medicæ artis expertissimus asseruit omnia mortis, nullo vite vestigia in ejus corpore extitisse. Honesta interim mulier Romea, ejusdem Margarite mater, quæ paullo ante ad B. Raimundi sepulchrum accesserat, et auxilium ab eo, filiaeque valetudinem precabatur, ubi de morte filie certior a Joanne ejus marito facta est, ab eodem saepius dominum revocata fuit: quo illa nuntio percusa, tanto filie recuperandæ desiderio inflammata est, ut neque inde se abituram, neque domum reversoram affirmaret, nisi beatæ hujus viri meritis et intercessione Margarita ejus filia vita restitueretur. Itaque lacrimis ac lamentis omnia miscere, et ardentiis orationi instare, atque a Deo per beatæ viri merita summis precibus flagitare coepit, ut filiam vite sibi redederet. Cujus perseverante firmissimæ fide orationem respexit Deus, nec sprevit deprecations ejus. Nam sub occasum solis Margarita filia, paullo post meridiem defuncta, non modo vitæ, sed etiam integræ valetudini est penitus restituta: quo postridie in templum pedes adiit ad gratias pro tanto beneficio agendas, et decem et quatuor annos supervixit.

d
Parturient
exempta peri-
culo.

Alius lapsu
convulsus,
subito san-
tur.

39 d Altera item honestæ conditionis femina, Romea appellata, Michaelis videlicet de Sala hominis pī uxor, B. Raymundi opem experta est. Nam cum maturo jam foetu acerbissimis pariendi doloribus premeretur, ac infants caput enixa, reliquo intus recluso corpore, tribus integris diebus ac noctibus gravissimo cruciati torqueretur, nihil propius factum est, quam ut ex hac vita decederet; nam ob languentis stomachi fastidium, cibos omnes haustusque respuebat, atque a sensibus alienata, vocisque usu privata jacebat exanimis. Quo tam præsentis uxoris sue pericolo praeditus Michael vehementer animo consternatus, ad templum illico excurrit, B. Raimundi opem subsidiunque implorans: qui simul ac domum rediit, Romea felicissime partum edidit, atque omni dolore est liberata.

40 Præterea juvenis quidam continuos viginti dies acutissima febri agitatus, viribusque exhaustus, in superiore ædium partem a suis delatus fuerat, ut aura puriore frueretur, animunque relaxaret: quo ex loco deorsum in lapides et saxa corruens, ita convulsus fractusque membris fuit, ut immotus humili prostratus ab omnibus mortuus esse putaretur. Eo, ut fit, cum multi videndi et juvandi caussa accurriscent, adstantium quidam pulvres ex B. Raimundi sepulchro desumptos, quos religiose ac pie secum gestabant, in jacentis ac moribundi os injecit, colloque appendit, atque eger ille continuo valetudini est integræ restitutus. Et illa quidem, aliaque quam plurima multo ante tempore contigerunt, haec vero recentiora sunt.

a Idem miraculum inferius aliquanto fusius ex Michaeli Llot narratur.

b Llot Bertrandum vocat.

c Cerea nimiram imaginem, ut Llot ait.

d Duo sequentia miracula rursum inferius a Michaeli Llot nar-
rantur.

CAPUT VIII.

Recentiora miracula.

Anno MDLXXXIX, cum pestilentia Barcinone grassaret, atque ingenti hominum clade invalesceret; a ^{Pestis depul-} _{sa.} quidam probus vir, Michael Amat appellatus, peste mortifera correptus, ac desperata valetudine a medicis destitutus, Sacramentorum atque Extremæ unctionis susceptione, ad mortem se comparabat; sensim vero per omnia corporis membra serpente morbo, in eas redactus erat angustias, ut præclusis faucibus loqui amplius non posset. Quare intimo cordis et affectu B. Raimundum est deprecatus; ut eam a se infirmitatem deducere precibus suis impetraret. Qua in oratione B. Raimundum sibi videre visus est, atque extensa manu se contingere: quo ex facto ita omni repente morbo levatus est, ut eodem ipso die convalesceret.

42 Hoc aliquanto recentius est. Nam an. MDXCVI ^{Item profu-} _{vium.} quædam mulier, Anna Beneta vocata, Barcinone honestis parentibus orta, ipso Epiphaniæ festo, copioso sanguinis profluvio in summum vita periculum adducta erat: neque adhibita medicorum remedia sanguinem ullo modo sistere poterant, neque ipsa in proximam diem victura putabatur. Quare eorundem hortatu cum sanctissime Eucharistie, atque Extremæ unctionis Sacramenta, pie et devote sumpsisset, mortem exspectabat. Interim in B. Raimundi præsidium toto animo configit, ac pulveres ex ejus sepulchro ad se deferrit, atque in cyatho misceri sibi jussit, quibus epotis melius se habere coepit, et absque ullo prorsus alio pharmaco vita discrimen evitavit.

43 Illud vero perpetui ejusdem miraculi vim obtinet, quod ex primo ejus b sepulchro terra quædam tenuis, seu pulvis saluberrimus enascitur, qui licet magna in copia inde exportetur, numquam tamen deficit, ac multæ magnæ corporis infirmitates eo curantur. <sup>Pulvere se-
pulchri morbi
sanantur.</sup>

44 Anno itidem MDXCVI cum Judices instituti ad ^{Suavis odore ex} _{sepulchro.}

explorandas beati hujus viri reliquias, arcam, ubi erant reconditæ, apernuissent; tantus illico odor ex ejus corpore, qui vivens in odorem suavitatis Deo se consecrarat, exhalavit, ut multi, qui eo confluxerant, nihil eo percipi posse jucundius affirmarent: quimodo egregius vir Ludovicus de Claremont ex gravi morbo sensu odoratus a c sexdecim annis orbatus, cum in ea hominum multitudo videndi desiderio incitatius proprius accessisset, eum etiam odorem suavissimum sensit: quo repente ita recreatus est, ut lacrymas præ gudio continere, nec ullam vocem emittere ullo modo posset: verum tacitus apud se cogitans dubitabat, num istius colummodo odoris olfactum recuperasset, an etiam rerum aliarum; sed domum reversus ubi se varios odores percipere animadvertisit, miraculum subito evulgavit. Neque vero haec odoris fragrantia eo solum tempore ex ejus corpore emanavit, sed aperto quodam ejus sepulchri meatu, idem suavis odor quandoque afflatur, qui ab iis sentitur, quos divina bonitas eo munere dignatur.

a Domenec. Equitem vocat, et addit phares scribere Sancto acceptum, quod a contagionis periculo liberati sint.

b Quod ideo apertum relictam, at scribit Mariett. at Llot cap. 13, ita scribit: Ex quodam parvissimo loco, juxta sepulchrum hujus Sancti posito, in quo ejus interiora fuerunt sepulta, miraculose quidem quædam minuissima terra nigri coloris emanat; qua tenuissima cum sit, et infrnus utilis valde et accommodata, et ideo a die obitus Beati Patris in ingentem quantitatatem fuerit propter infirmos a Sacrista extracta, numquam locus ille a terra vacuus fuit unquam repertus. Eadem fere habet Ferrandus apud Trugillo, qui addit (quod et Ferdinandus del Castillo scribit) hunc pulverem sepe cibo aut potu infirmorum misceri.

c Domenecus solum habet, octo.

CAPUT

*Odoratus ist-
hic recupera-
tus.*

CAPUT IX.

Cœpta procurari ejus canonizatio.

*Aragonii supplicant Nicolao III,
Pontifici pro ejus canonizatione.*

a

His pluribusque aliis miraculis, quæ referre longum esset, corda Regum inclinata, plurimique Ecclesiarum Antistites et Praelati, populique integræ regni Aragonie divinitus excitati, una voce et consensu a multis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris frequenter petierunt, ut B. Raimundus in Sanctorum numerum referetur. Et quidem quartu ab eis obitu anno, salutis videlicet humanæ **MCCCLXXIX**, Archiepiscopus Tarraconensis, ac decem Episcopi regni Aragonie, multique Abbates in a Concilio Provinciali Tarracone congregati, litteras ad fel. rec. Nicolaum Papam III, prædecessorem nostrum dederunt, quibus singularem ejus in Deum caritatem viteque innocentiam coram Deo et hominibus testificati, ut eum, prævia virtutum ac miraculorum ejus inspectione, Sanctorum numero adscribere velut, humiliter supplicarunt.

46 Cum autem ipse Nicolaus III, prædecessor e vita migrasset, Praefecti civitatum regni Aragonie, et Principatus Cataloniae, totaque civitas Barcinonensis, quin et Piores, ceterique Fratres Ordinis Prædicatorum qui eas provincias incolebant, idem a fel. rec. b Bonifacio VIII, etiam prædecessore nostro enixe flagitarunt. Verum ipso Bonifacio præcessore ab humanis etiam erexit, c Concilium Provinciale Tarracone denuo convocatum, apud sanctæ mem. d Joannem XXII, præcessorem etiam nostrum, primam petitionem renovavit. Quo tempore e Frater Arnaldus Burguetus Ordinis Prædicatorum Inquisitor, ac Procurator a Capitulo generali ad hanc caussam prosequendam institutus, multis testes super miraculis, que de hoc beato viro vulgabantur, examinari curavit. Sed cum per dicti Joannis prædecessor obitum res transigi non potuisset, cladem. f Petrus Aragoniae Rex, datis ad fel. record. g Clementem VI, similiter præcessorem nostrum litteris, vehementer instituit, ut beatus hic vir humanis laudibus extolleretur in terris, quem divinae providentiae sublimitas, quemadmodum in ejus litteris habebatur, honore voluerat in excelsis.

47 Cum vero hujus rei tanta sit gravitas et magnitudo, ut exiguo tempore perfici non potuerit, omnis hujus caussæ tractatio usque ad tempora sanctæ mem. h Pauli III, similiter prædecessoris nostri fuit intermissa: qui tandem precibus bo. mem. i Fratris Joannis a Toledo tituli S. Sixti Cardinalis Burgensis nuncupati inclinatus k concessit, ut in omnibus monasteriis et ecclesiis Ordinis Prædicatorum, in regno Aragonie existentibus, solleme officium de B. Raimundo celebrari posset.

a *Huic Concilio præfuit Bernardus Tarraconensis Archiepiscopus, interfuere Arnaldus Barcinonensis, Berengarius [Bzovius] Bernardum vocat mendos] Gerundensis, Raimundus Vicensis, Guillermus Ilerdensis, Petrus Urgellensis, Arnaldus Dertusensis, Petrus Cesaraugustanus, Jacobus Oscensis, Jaubertus [Bzovio] Jasperius Valentinus Episcopi, Abbates, et alii Prelati: quorum litteras ad Nicolaum recitat Llot cap. 12. In his hac, inter alia plura, de S. Raimundo prædicantur: Neque enim sufficienter explicare sufficiens humilitatem ejus in corde, dulcedinem in sermone, extenuitatem in opere, fervorem in caritate, in orationibus vigilantiam, in consilis prudentiam, in moribus disciplinam. Sed nec omnino silere devoto patitur, quantum et quomodo zelo fidei successus ad genera linguarum, ut addiscerentur a fratribus sui Ordinis, studium impenderent, conatum. Diligentia quidem ejus pia mediante sollicitudine divulgatum et predicatum est nomen Christi, fidesque ejus ex multorum conversione amioribus dilata profectibus, nuntiata est etiam usque ad barbaras infidelium nationes. Et post pauca: Hinc est quod ad multam devotionem ad eum mentes fidelium benigna manus Omnipotens erexit; et ad ipsius invocanda suffragia, de diversis partibus di-*

versarum concurrit frequentia personarum. Propter quod et Patres hujus dignum veneratione sepulchrum ab illis in multa reverentia visitations et honoris habetur, multiplicatis quoque luminaribus illustratur. Ubi et numerosa multitudine certe diversorum effigiarum dependentes imagines, quanta et qualia per eum sint facta miracula, et si homines taceant, clamare non cessant, et rerum evidenti protestatur. *Fallitur Bzovius ad illum annum num. 8, scribens, nihil tunc in gratiam illorum concedere voluisse Nicolaum, quod Rex Petrus a Procyda seductus, jam turbas Italiae moliretur, neque censum Ecclesiæ Romane pendere vellet. Nam favit Joannis Prochyte, Petrique Aragonii contabitis Nicolaus, uti narrat Mariana noster lib. 14, cap. 6. Pótius id ad Martinum II (qui IV, dicitur) referendum, qui Nicolaus III, anno MCCCLXXX, XVI Augusti, cum sedisset annos duos, menses octo, dies XXIII, vita funcio, suffactus an. MCLXXXI, XXII Februarii. Ad hanc missus de Raimundi canonizazione legatus, de quo Mariana. Moritur interca Nicolaus Pontifex successore Martino IV, Turonensi eive, Caroli (Andegavensis, Siciliæ Regis) partibus dediitissimo: prorsus ut in ejus gratiam Paleologum Cesarem diris deoveret, de impietate postulatum, quod Romanae Ecclesiæ nollet obtemperare. Ab Aragonio Rege Hugo Metaplana, vir militum rerum usu ea aitate praesans, ad novum Pontificem legatus est, ut ejus animum consiliaque exploraret; tametsi legationis species erat Raimundi Pennaforti nomen ut consecraretur. Renuit Pontifex, negavitque aliquid se concessionem ei qui vestigia Romanae Ecclesiæ debitus pendere recusaret. Praeterea decumus sacerdotiorum Jacobo patri a prioribus Pontificibus concessæ abrogata sunt. Ita ille. At Diagius lib. 2, cap. 27, citans Petr. Marsilius, scribit curasse Martinum Pontificem miracula S. Raimundi (nam vita sanctitas satis probata videbatur) examinari a tribus Cardinatibus: sed cum Siciliæ invassisset Petrus, (post ferates illas Vesperas an. MCLXXXII) negotium canonizations intermissum esse. Constat id quoque ex epistola Conventuum Ord. Prædicatorum provinciæ Aragonie ad Bonifacium VIII, quam recitat Llot cap. 14. Domenechus scribit petitissime tum Regem ut in numerum quoque Sanctorum referatur Olegarium Episcopus.*

b *Bonifacius VIII, an. MCCCXCV, xxiv Decemb. creatus, obiit xi Octob. MCCCXCI. Cum hoc Pontifice actum de canonizazione esse an. MCCCXVII et MCCCXVIII, quando hec ipse Jacobus II, Romanus, scripsit Diagius, Domenech. Llot, licet hic in causa illius perfectionis Jacobi in Italiana ab aliis discrepet. Recitat vero tenuis omnino litteras ad Bonifacium de eo negotio datas, que omnes singulare Raimundi continent præconium. Prima sunt civitatis Barcinonensis, data iv Id. Novemb. MCCCXVI, quibus omnino similares scriptas tradit a Rectoribus regni Aragonie. Secundæ sunt variorum Conventuum provinciæ Aragonia, ante citare. Tertia Bernardi de Buixedos Prioris et totius Conventus Barcinonensis, data vi Kal. Iulii MCCCXVII.*

c *Creatus est id Concilium an. MCCCXVI, et præfuit Eximus Archiepiscopus Tarraconensis, interfuere Martinus Oscensis, Berengarius Vicensis, F. Raimundus Urgellensis, Guillermus Gerundensis, F. Guillermus Ilerdensis, Berengarius Dertusensis, Petrus Tirasonensis, Episcopi, Abbates, et alii Prelati, quorum litteras recitat Llot cap. 16, data die Cathedrae S. Petri an. MCCCXVII.*

d *Ereatus est ann. MCCCXVI, viii Augusti, obiit iv Decemb. MCCCXXIV. Curavit per Episcopum Barcinonensem formari Processum.*

e *De eo pluribus agit Diagius lib. 4, c. 13, et obiisse ait an. MCCCXXV, eximio zelo virum. Hic vii Kal. Aprilis MCCCXVIII, coram Bernardo de Vilalba, Vicario Pontii Episcopi Barcinonensem absens, examinari testes curavit: miracula infra dabimus.*

f *Petrus IV, anno MCCCXXXVI, utradit Domenech.*

g *Electus est vi Maii MCCCXLII, obiit xxviii Jun. MCLLI, Marietta et Castillo scribunt, tempore Clementis VII, novum et amplum Processum institutum pro canonizazione S. Raymundi.*

h *Creatus est Paulus III, an. MDXXXIV, xi Octob.*

i *Hic Joannes Alvarez de Toledo, Alba Ducis filius, Ord. Prædicatorum, in Collegium Cardinalium adscitus a Paulo III, xiiii Kal. Januar. MXXXIX Ciaccon.*

k *Vive vocis oraculo, in Juriis MDXLII, sed mox id indulsum ipsodie a se signatum, misit ad PP. Prædicatores regni Aragonia. Id recitat Llot cap. 17, meminit ejus Diagius lib. 2, cap. 27.*

EX BULLA
CLEMENT. VIII

CAPUT X.

Processus canonizationis varie examinatus.

a *Interjecto autem diurni temporis intervallo, cum Deus, qui est gloria virtutis Sanctorum, B. Raimundi meritis et intercessione plurima in dies beneficia toti Hispaniae largiretur; b cl. etiam mem. Philippus II, Hispaniarum Rex Catholicus c per litteras, et per dilectum filium nobilem virum d Antonium de Corduba et Cardona Suesse Ducem, suum apud nos et Sedenti Apostolicam Oratorem, supplavit, ut huic caussæ sub tot Romanis Pontificibus inchoatae, ipsi vellemus finem imponere: quo sane*

pio

a

b

c

d

Ex BULLA
CLEMENT. VIII

*Processus ca-
nonizationis
examinatur.*

pio Regis studio vehementer sumus recreati. Nam cum ab ipso Pontificatus nostri principio nihil magis, quam Dei gloriam, et Catholicae religionis exaltationem spectaverimus; gaudebamus in Domino, cum utramque hisce Regis supplicationibus promoveri cerneremus. Itaque ut religioso ejus desiderio satisfacremus, venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus Congregationis sacrorum rituum injunximus, ut acta omnia, quae prius hac in re confecta erant, diligenter inspicerent et examinarent. Hi autem fuere ex triplici ordine assumpti, venerabiles Fratres Episcopi Alphonsus Ostiensis Gesualdus, Inicus Avalos Portuensis de Aragona, Gabriel Sabinensis Paleottus, et dilecti filii nostri Alexander S. Mariæ Trans Tiberim Medices, Franciscus S. Petri ad Vincula de Gijosa, Augustinus S. Marci Veronensis, Dominicus S. Chrysogoni Pinellus, Franciscus Maria S. Marie in Ara cali de Monte, Ascanius S. Pudentianæ titulorum Presbyteri Columna, Odoardus S. Eustachii Farnesius, Antonius SS. Quatuor Coronatorum Facchinettus Diaconi nuncupati S. R. E. Cardinales, coram quibus rite congregatis cum dilectus filius Michael Llot, sacrae Theologiae Doctor, frater ejusdem Ordinis Prædicatorum professus, ac Procurator legitime haec in causa constitutus, pro suo munere, in quod per sex annos continuos diligenter incubuit, quasdam scripturas ad hand ipsam caussam spectantes protulisset; quia tamen multæ probationes addi poterant, litteræ ad Archiepsicom Tarragonensem, atque ad Barcinonensem et Vicensem Episcopos cum opportuna facultate missæ sunt, ut alias omnes scripturas et probationes annis superioribus hoc in negotio factas Barcinone extraherent, et ea denique agerent quæ ad hanc caussam requiri videbantur, omniaque ad nos transmiserint. Quæ cum essent omni jure confecta, summa que auctoritate firmata, et debita cum diligentia et fide transmissa; Nos tribus viris doctrina et integritate præstantibus, ac usu peritissimis, Seraphimo videlicet Olivario Razzalio Decano, Petro Francisco Gipsio, et Francisco Penias Caussarum Palati nostri Auditoribus commisimus, ut ea summo studio, quantaque possent diligentia legerent, expenderent actotius caussa merita exactissime ponderarent. Quo in munere cum sedulo et accurate versarentur, Philippus II, Hispaniarum Rex Catholicus, cuius memoria in benedictione sit, magno in primis nostro et totius orbis Christiani dolore ac detimento viam universæ terra ingressus est. Quare carissimus in Christo filius noster Philippus III, Hispaniarum item Rex Catholicus ejus filius, non modo regnorum, verum etiam paternarum virtutum heres, statim a primo regni sui exordio, ut se suaque omnia in B. Raimundi præsidium ac patrocinium conferret, litteris, et per euudem Antonium Suessu Ducem, Oratorem item suum nobis supplicavit, ut in hac causa progrexi vellemus. Idcirco vehementer lætabamur, et benedicebamus Domino, qui pios Reges perpetuo suscitat, ad Sanctos suos honoribus prosequendos, quos elegit in ædificationem corporis Christi, quod est Ecclesia.

*Omnia in ea
causa acta a
Cardinalibus
et Pontifice
diligenter
examinata et
probata.*

49 Cum igitur prædicti Auditores in discutiendis actis ac universo processu diuturnam et assiduum navassent operam, nihilque eorum, quæ ad hanc rem peragendam pertinent, pratermissent, omnem rei gestæ seriem, suumque judicium scripto nobis tradiderunt. Quorum integrum relationem nos iisdem Cardinalibus Congregationis sacrorum rituum per eosdem Auditores tradi jussimus, atque ut plurimum judicio tota hæc caussa examinaretur, alios etiam Cardinales prioribus adjunximus, nimurum dilectos filios nostros Fredericum S. Mariæ Angelorum in Thermis Borromæum, Antonium Mariam S. Agnetis in Agone Gallum, Cæsarem SS. Neri et Achillei Baronium, Silvium S. Salvatoris in Lauro titulorum

Presbyteros Antonianum, atque Andream S. Angelii in foro Piscium Perettum Diaconum, S. R. E. Cardinales: quos omnes monuimus, ut acta omnia de B. Raimundi puritate fidei, morum integritate, ac miraculorum evidentiâ, tanto studio perpendent, quantum et rei gravitas requirebat, et nos merito expectabamus. Qui cum privatim multisque Congregationibus inter se habitis, dilecto filio Pompeio Molella Fisci nostri Procuratore semper citato, et partes suas diligenter prestante, singula rerum capita et acta omnia sedulo examinassen, ac processum, testes, instrumenta, et hujus causse momenta, cum Auditorum sententiis diligenter contulissent, coquæ adducta essent omnia, ut ad Nos referri oportet; Nos Consistorium secretum pro more convocari jussimus, in quo præfatus Alphonsus Cardinalis Gesualdus, suo et totius Congregationis nomine, primum re tulit, scripturas, processum, omniaque hujus causse acta legitime confessa esse, ac maxime auctoratis, probataeque veritatis vim obtinere; deinde tota B. Raimundi vita, multisque miraculis enarratis, se et ceteros dictæ Congregationis Cardinales una voce, unaque in eam sententiam venisse dixit, B. Raimundum (si ita Nobis videretur) posse catalogo Sanctorum aggregari. In quorum sententiam cum reliqui Cardinales suo quisque suffragio ex ordine ivissent, magnam animi voluntatem capiebamus, quod beati hujus viri sanctitatem in dies magis elucere videremus. Atque ut in hoc gravissimo negotio nihil de pristina nostra consuetudine ac debita diligencia remitteremus; Nos ipsi acta studiose et accurate perlegimus, atque eorumdem Rotæ Auditorum, et venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium relationem verissimam esse comperimus.

a Iterum sub Pio V, de eadem re agi captum. Castillo, Diag. Domene. Recitat Llot litteras Consiliariorum Barcinonensium i. April. molxx, ad Pontificem datas. Constitutus ab Ordine ad eam rem agendam Procurator Seraphinus Gayalli Brixianus, ut scribunt Marieta et Castillo.

b Rudolphus quoque Imperator ad Pontificem scripsit, ut hoc canonizationis negotium expediret.

c Literas Philippi II, ad varios, aliorumque ad ipsum et Pontificem recitat Llot cap. 19, 20, 21.

d Hujus industria Processus sub antiquioribus Pontificibus olim instituti, cum perditis putarentur, inventi sunt in monasterio B. Marie supra Minervam Romæ.

CAPUT XI.

Decreta canonizatio.

Quare lapsis paucis post diebus ex Romanorum Pontificem prædecessorum nostrorum instituto publicum indiximus, in quo præter Cardinales, Patriarchæ, Archiepsicos, Episcopos, Pralati, nostrique familiares nobis adfluerunt, ac in eo dilectus filius Bernardinus Scottus Consistorialis Aula nostræ advocatus, eximia B. Raimundi caritate, vite innocentia, et miraculis copiosa oratione explicatis, carissimi in Christo filii nostri Rodulphi Romanorum Regis Illustris in Imperatorem electi, et ejusdem Philippi III, Regis Hispaniarum Catholicæ, et Principatus Cataloniae, totiusque Ordinis Prædicatorum nomine, ut B. Raimundum Sanctis adjungere vellemus, a nobis suppliciter flagitavit. Quæ cum audiremus, benedicebamus Domino, et gratias Deo agentes lætabamur præcipue, Philippum III, Regem Catholicum in ipso regnandi principio hume sibi ad felicem regnorum suorum administrationem patronum tanto ardore postulare.

51 Itaque respondimus, sanctam ejus petitionem nobis esse gratissimam, et eam ad Dei gloriam in primis, et communem totius Christianæ Reipublicæ utilitatem pertinere, quod nimurum Deus, qui splendor et gloria Sanctorum est, in Sanctis suis magis laudatur et Christi fideles eo facilius divinae gratiae munera,

munera, auctis intercessoribus, obtinent, quo major cultus et honor Sanctis adhibetur. Præterea singularem Regis pietatem commendantes, optare nos pio ejus desiderio satisfacere diximus : hujus tamen rei tantam esse gravitatem, ut maturius adhuc cum venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, et ceteris Episcopis deliberandum esse censeremus. Itaque omnes eos in Domino hortati sumus, ut omnia quæ ad B. Raimundi vitam et miracula spectarent, omni studio et diligentia examinarent : deinde orantes in spiritu, et in ipso vigilantes (quod nos facturi eramus) Deum precarentur, ut daret nobis spiritum sapientiae et revelationis, quo haec arcana cœlestia, quæ ratione humana comprehendunt non possunt, cognosceremus, et illuminaret oculos cordis nostri, ut quid in hac gravissima causa statuendum esset, de liberare possemus.

32 His peractis, secretum aliud Consistorium indiximus, cui etiam Patriarchas, Archiepiscopos, et Episcopos, qui tunc erant in Urbe, ac nos tres et Sedis Apostolicae Notarios, nec non Palatii nostri Auditores et Secretarios volumus interesse; in quo nos ex gratia cœlestis abundantia, qua nostra tenuitas in hac supra Pastorali vigilia, domus Dei, que est Ecclesia Dei vivi, columna et firmamentum veritatis, constituta est, ea diximus quæ ad hanc causam spectare nobis visa sunt. Deinde ab iisdem Fratribus nostris petivimus, ut consideratis atque examinatis omnibus actis, id præcise dicent, quod Spiritus sanctus eis daret eloqui, et an B. Raimundus Sanctis adscribendus esse videretur. Itaque primum S. R. E. Cardinales, deinde Patriarchæ, tum Archiepiscopi, et Episcopi ibidem presentes, suo quisque loco dictis sententiis, omnes communis consensu ex iis, quæ in universo Processo explorata erant, merito a nobis B. Raimundum inter Sanctos referendum esse censerunt. Gratias igitur Deo agebamus, qui Fratres nostros omnes in unitate spiritus idem sentire facit, tribuens omnibus cor unum et animam unam, eosque monimus, ut interim precibus, jejunii, eleemosynis, Dei gratiam et auxilium nobiscum invocarent.

33 Cumque omnia jam ad prescriptum et norman sacramorum Canonum confecta essent, quod supererat acturi, post aliquot menses diem canonizationis diximus in Kalen. Maii, Dominicam videlicet in Albis, qua Paschalis solemnitas terminatur, Neophytorum habitus candore animi permanente commutatur, et Evangelium in Ecclesia legitur, quo Christus Dominus post resurrectionem ad discipulos januis clausis ingressus, insufflato eis Spiritu sancto, potestatem remittendi et retinendi peccata est elargitus : in quo magna nobis latitudo materia oblatæ est, quia videlicet memineramus B. Raimundum et Sacramenti penitentiarum ministrum extitisse, et post trajectiois miraculum januis clausis monasterium sui Ordinis Barcinone ingressum esse; deinde etiam quod eodem solemnitatibus et latitudine die nos ab hinc septem annis S. Hyacinthum Polonum ejus Ordinis Fratrum Praedicatorum B. Raimundi coetaneum in Sanctos retulimus. Ad quam quidem animi nostri voluntatem non mediocris accessio facta est, quod hoc ipso die S. Catharinae Senensis, ac S. Petri Martyris festum in Ecclesia solemniter celebretur, qui sub eadem S. Dominici disciplina vitam sanctissime traduxerunt. Quamobrem in tam accommodata totius Ecclesiae, ac Sanctorum ejusdem Ordinis ad hanc celeberrimam actionem festivitate, Nos B. Raimundo eum honorem decernere statuimus, qui sanctis Confessoribus adhibetur.

*Consistorium
censem canoni-
zari debere.*

*Dies canoni-
zationis a
Pontifice in-
dictus.*

CAPUT XII.

EX BULLA
CLEMENT. VIII

Ordo canonizationis.

Cum igitur prescripta Dominica in Albis, hodierna scilicet dies, advenisset, Nos cum venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, et Episcopis, qui in Capella nostra Pontificia hanc ob caussam convenerant, vestibus sacris induiti, hymnum, Ave maris stella, inchoavimus; reliquum Capella nostro choro prosequente, ad B. MARIE Virginis opem implorandum : atque ita cantantes in viis Domini, Romanae Curie Praelatis, Officialibus, et familiaribus nostris, et seculari ac religioso Clero longo ordine præcedentibus, singulis cereos accensos gestantibus, ex nostro Palatio Apostolico ad augustissimam Præcipis Apostolorum basilicam processimus; vario ornamentorum genere instructam, eamque ingressi ad sanctissimum Eucharistia Sacramentum genuflexi procubuimus, orantes ut Deus hanc celeberrimam actionem ad laudem et gloriam nominis sui dirigeret. Inde ad supremam ecclesiæ partem ascendimus alto et sublimi fornice admirandam, ubi amplum regique sumptu suggestum erectum erat coram altari S. Petri Præcipis Apostolorum, in quo sacram Pontificalem Missam celebratur eramus, omniaque facibus cereisque ardentibus collucebant : ac plurimæ circum imagines B. Raimundum erecto corpore egregie pictum referebant, dextera manu clavem in potestate atque offici Penitentiarii memoriam, sinistrilibrum doctrinæ ac Decretalium monumentum gerentem : ubi statim nobis in mentem venit, nos iisdem, quibus B. Raimundus, Capellani videlicet seu Caessarum Palatii Apostolici Auditoris munere, antequam in numerum Cardinalium assumeremur, et in ipsa Cardinalis dignitate summi Penitentiarii officio, quamquam non exacte ac perfecte, functos fuisse, ac propterea Deum in spiritu humilitatis non sine lacrymis precabamur, ut si quid istis in munib' ex nostra imbecillitate a nobis omisso vel commissum fuisse, id ejus bonitas atque clementia B. Raimundi meritis atque intercessione nobis condonaret. Deinde in suggestum delati ante idem altare Præcipis Apostolorum oravimus, ut suo nobis auxilio præsidioque adasset. Mox in excelso e regione altaris throno considerentes, eosdem Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, et Episcopos sacris induitos vestibus, obedientiam nobis de more præstantes exceptimus : tum dilectus filius noster Odoardus S. Eustachii Cardinalis Farnesius nuncupatus, regni Aragonie Protector, Catholici Regis nomine, semel, iterum, ac tertio suppliciter a nobis flagitavit, ut B. Raimundum in Sanctos referremus : cuius singulis petitionibus opportune respondimus, ac per interjecta totidem intervalla, Litanias, hymnos, precesque adjunximus.

33 Denique absoluti perfectisque omnibus iis, que a Romanis Pontificibus hoc ingenerè instituta sunt, communibus precibus implorata Spiritus sancti ope, ad honorem sanctorum et individuum Trinitatis, ad exaltationem fidei Catholicae, et religionis Christianæ augmentum, auctoritate ejusdem sancta Trinitatis, Patris, et Filii, et Spiritus sancti, beatorum Apostolorum Petri et Pauli, ac nostra, de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, omniumque Patriarcharum, Archiepiscoporum, et Episcoporum in Romana Curia existentium consilio, communique consensu, B. Raimundum a Penafort Ordinis Fratrum Praedicatorum expresse professum, ac in ecclesia S. Catharinae ejusdem Ordinis Barcinone sepultum, de cuius innocentia vita et miraculis nobis plane constat, Sanctum esse definitivimus, ac Sanctorum Confessorum numero et catalogo adscribendum esse decrevimus, prout per præsentes definiimus, decernimus et adscribimus, statuentes, ut ab

Canonizatur.

EX BULLA
CLEMENT. VIII

*Indulgenciam a
Pontifice con-
cessar.*

*Oratio ab ipso
Pontif. facta.*

universa Ecclesia quolibet anno die vñ Januarii festum ejus et officium, sicut pro uno Confessore non Pontifice, ad normam in Rubricis Breviarii Romani præscriptam devote celebretur. Insuper omnibus vere penitentibus, et confessis, qui singulis annis eodem die predictam ecclesiam S. Catharinae Barcinonensis, in qua corpus ejus conditum est, pie et devote visitaverint, easdem Indulgencias et peccatorum remissiones concessimus et elargimur sumus, quemadmodum concedimus et elargimur, que esteris dicti Ordinis monasteriis et ecclesiis diebus festis Sanctorum ejusdem Ordinis concessse sunt.

36 Itaque omnibus, que ad B. Raimundi canonizationem spectabant, rite peractis, atque hymno ad Dei laudem et gratiarum actionem decandato, divinaque opere S. Raimundi meritis, peculari in ejus honore Oratione, quam nos ipsi fecimus, et clara voce recitavimus, invocata. Nos in eodem loco et altari Principis Apostolorum Missam solemnem de Octava Dominicae Resurrectionis, cum ejusdem B. Raimundi commemoratione celebravimus, omnibusque Christi fidelibus, qui et canonizationi et Missae interfuerunt, ad Dei laudem, et Sancti sui gloriam, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam concessimus. Quare Deum mirabilem in Sanctis suis benedicamus, et gratias immortales ei agamus; quia suscepimus misericordiam in medio templi ejus, novum videlicet in Ecclesia intercessorem, cuius meritis ac suffragiis, in omnibus animæ corporisque periculis adjuvemur. Ac singulari plane divinae providentiae munere factum est, ut hisce difficillimis temporibus, quibus Religio Catholica inimicorum tellis assidue impugnatur, hunc patronum et advocatum universi Christi fideles consuti sint, ad Ecclesiam pacem in primis et tranquilitatem, ad optatam Principibus Christianis concordiam, ac hereticis in errorum tenebris a via salutis errantibus lucem veritatis impetrandum.

37 Ceterum, quia nimis difficile foret praesentes nostras litteras ad singula queque loca deferri, volumus, ut earum transsumptis etiam impressis, manu publici Notarii subscriptis, et sigillo aliecius personas in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides ubique habeatur, qua hisce praesentibus haberetur, si essent exhibite vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostrorum definitionis, decreti, adscriptionis, statuti, concessionis, elargitionis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac sanctorum Petri et Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum Roma apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ MDCL, in Kal. Maii. Pontificatus nostri anno x.

Ego Clemens Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Protector noster aspice Deus.

Ego Ptolomeus, Episcopus Portuensis, Card. Comensis.
Julius Antonius Episcopus Prænestinus, Cardinalis S. Severinae.
Hieronymus Episcopus Sabinensis, Cardinalis Rusticinius.
Alex. Episcopus Albanensis, Cardinalis de Florentia.
Ego Antonius Maria tt. S. Mariae Trans Tiberim Presbyter Cardinalis Salvius.
Ego Augustinus tt. S. Marci Presbyter Cardinalis Veronensis.
Ego Simeon tt. S. Laurentii in Lucina Presbyter Cardinalis de Terra nova.
Ego Dominicus tt. S. Chrysogoni Presbyter Cardinalis Pinellus.
Ego Fr. Hieronymus tt. S. Mariae super Minervam Presbyter Cardinalis Asculanus.

Ego Antonius tt. S. Stephani in monte Cælio Presbyter Cardinalis Saulius.

Ego Fr. Gregorius tt. S. Augustini Cardinalis de Mont' Elpero.

Ego Paulus tt. S. Ceciliae Presbyter Cardinalis Sforzatus.

Ego Benedictus tt. S. Priscae Presbyter Cardinalis Justinianus.

Ego Franciscus Maria tt. S. Mariae in Ara-caeli Presbyter Cardinalis a Monte.

Ego Octavius tt. S. Alexii Presbyter Cardinalis Paravicinus.

Ego Hieronymus tt. S. Pancratii Presbyter Cardinalis Matthæus.

Ego Octavius tt. S. Mariae de Populo Presbyter Cardinalis de Aquaviva.

Ego Flaminius tt. S. Mariae de Pace Presbyter Cardinalis Platus.

Ego Lucius tt. SS. Quirici et Julite Presbyter Cardinalis Saxus.

Ego Franciscus Maria tt. S. Bartholomæi in insula Presbyter Cardinalis de Senis.

Ego Camillus tt. SS. Joannis et Pauli Presbyter Cardinalis Burgesius.

Ego Caesar tt. SS. Nerei et Achillei Presbyter Cardinalis Baronius, Sanctæ Romanæ Ecclesiae Bibliothecarius.

Ego Laurentius tt. S. Laurentii in Pane et Perna Presbyter Cardinalis Blanchetus.

Ego Franciscus tt. Sanctæ Crucis in Hierusalem Presbyter Cardinalis Avila.

Ego Franciscus tt. S. Thomæ in Parione Presbyter Cardinalis Mantica.

Ego Pompeius tt. S. Balbinæ Presbyter Cardinalis Arrigonus.

Ego Dominicus tt. S. Petri in Monte aureo Presbyter Cardinalis Tuscus.

Ego Arnaldus tt. S. Eusebii Presbyter Cardinalis Ossatus.

Ego Paulus Æmilius Presbyter Cardinalis S. Marcelli.

Ego Silvius tt. S. Salvatoris in Lauro Presbyter Cardinalis Antonianus.

Ego Robertus tt. S. Mariae in Via Presbyter Cardinalis Bellarminus.

Ego Bonitus tt. S. Blasii de Annulo Presbyter Cardinalis Bonitus.

Ego F. Diac. Cardinalis Sforza S. Mariae in Via lata.

Ego Petrus S. Nicolai in Carcere Diaconus Cardinalis Aldobrandinus, S. R. E. Camerarius.

Ego Cithinus Diaconus Cardinalis S. Georgii.

Ego Bartholomæus S. Mariae in Portico Diaconus Cardinalis Cæsius.

Ego Joannes Baptista S. Mariae in Cosmedin Diaconus Cardinalis Detus.

M. Vestrius Barbianus.

GESTA QUÆDAM ET MIRACULA

Ex Michaelie Llot, et aliis.

Purimæ hactenus commemorata S. Raimundi decora sunt: plura superessent narranda, si non postremos quinque et tringinta vitæ annos, quos Ordinis sui Prefectura liber privatus exegit, ita cursim perstrinxissent scriptores; sed aut per annos, quæ gesta sunt ab eo, digessissent, aut in varia virtutum officia tribuissent. Nam ut pietatem ejus ceterasque religiose vitæ exercitationes prætermittant, erat prudentiæ ejus apud Reges ac Pontifices opinio inveniens. Id tribus testimonis imus stabilitum: tum miracula quædam ex variis Auctoribus subiectemus.

2 Petrus Marsilius lib. 4 vitæ Jacobi Regis cap. 47, In Curia Romana citat Franciscus Diagus, qua valeret in Curia Romana auctoritate, ita exponit: Currit post eum cordis affectione Romana Curia, et quem multipliciter præsentem probaverat, de ejus sancta sinceraque circumspectione

spectione pleniorē gerens fiduciam, committebat sibi, exortis negotiis, nunc provisionem flendam de Archiepiscopo, nunc Episcoporum et Abbatum confirmationem; nunc contra Prelatos aliquos examinationem, nunc examinatorum depositionem (ut cūjusdam pravi Episcopi Urgellensis) nunc absolusiones excommunicatorum, et dispensationem cū irregulibus. Sæpe mittebat sibi Romanus Antistes, sepe quid certum flendum determinans, sapientius sibi si ei videretur flendum, committens.

in Aula Regia.

3 *Rex quoque Jacobus ceterique Principes magnifice de ejus sapientia prudentia sentiebant. Id Bernardinus Gomesius Miedes de vita Jacobi Expugnatoris lib. 19 hoc B. Raimundi eloq. confirmat:* Accidit sacro Epiphania die, ut Raimundus Pennafortius, tertius a B. Dominico ejus Ordinis Generalis Magister, ibidem e vita excesserit. Quo plane viro nullum summæ eruditio, religionis, ac veteris sanctitatis illustris exemplum in Hispania tempora illa tulere. Ut pote qui natione Catalanus, Theologiae Canonicae juris peritissimus, tantam apud omnes sui temporis Pontifices auctoritatem habuit, ut a Gregorio IX ejus Confessor et Poenitentiarius electus fuerit; eique injunctum onus, ut magnum illud Decretalium opus ex variis innumerabilibusque voluminibus collectum in unum conferret. Ac non modo Christianae libertatis contra Judaeos acerrimum se vindicem præbuit; sed hæreticorum etiam per totam Hispaniam constantissimus insectator fuit. Cujus etiam sapientissimi consiliis Rex sepe usus, fassus est, in exsequendis illis tum nihil non optime successisse sibi, tum se a malo saepius quasi divinitus liberatum fuisse, etc.

4 *Oratorem idem Jacobus Rex ad Romanum Pontificem misit Raimundum, intercessum ut Ecclesiasticis execrationibus solveretur Manfredi Frederici expellice filius, Siculi regne invasor, qui filium suum Constantium cum ampla dote et certa spe Siciliae deinceps adeundar Petro Jacobi filio conjugem offerebat. Missus ad Alexandrum (IV ejus nominis) Pontificem, inquit Mariana Noster lib. 13, cap. 13. Legatus Raimundus Pennafortius et Dominicano Ordine vir prudens, eruditus, et sanctus : qui pro ea auctoritate, qua valebat maxime, Pontificem cum Manfredo in pace ponebat. Alii non ad Alexandrum, sed ad Urbanum IV missum volunt.*

5 *Adversis quoque exercitus est vir sanctus. Quippe lex est a divina providentia lata regni cælestis candidatis, ut omnes, qui pie volunt vivere in Christo Jesu, persecutionem patiantur. Neque ei deesse occasio poterat, qui in Maurorum ac Judæorum sollicitè incumbens conversionem, earum sectarum antistites acrius irritaret : qui Inquisitionis auctor et administer hæreticos indefesso studio persequeretur; qui quo fuerint in eum odio, vel inde liquet, quod complures illius in hoc sancto bello adjutores immanissime trucidarunt; idem in eum ausuri, nisi virtus Numinis nefarios eorum conatus compressisset. Quid quod nonnullus quoque, pios aliqui homines, adversarios habuit, zelo fortassis inflammatos glorie Dei sed non secundum scientiam arcana eorum consiliorum? Offenderat eos præcipue, quod regende totius familiæ a se manus abdicasset, haud satius futuri temporibus, ut rebantur, exemplo, et iis ipsis periculo. Testatur id Michael Llot cap. 11. Cum propter renuntiationem Generalatus officii, inquit, magna in toto Ordine perturbatio subsecuta fuisset, non defuerunt aliqui qui detractionibus et murmurationibus beatum virum, ab omni prorsus criminè immunem, persecuti sunt.*

6 *Idem Llot cap. 7 duo refert ejusdem Sancti meritis, cum adhuc viveret, patrata Barcinone miracula, ex vita a Nicolao Aymerico scripta. Cum Barcinonem, inquit (Roma redux, editoque illo ad portum Tossanum miraculo) advenisset, et Dominam Elyssendam Aymericam ejusdem civitatis, longa ac gravi febrium infirmitate vexatam, consolationis gratia, cum conso-*

brino ipsius Domini F. Guillermo Pontio sibi socio deputato, visitasset, et eam dulcedine verbi sui primum confortasset; ac ad patientiae virtutem habendam fuisse adhortatus, tanta latitia et consolatione adimplevit Deus cor supradictarum infirmarum, ut cum devotione maxima manu sua apprehendens pallium supradicti beati Patris, eum summis precibus, humilitate qua potuit, deprecaretur, ut pro ejus infirmitate in suam et praesentia ad Deum preces effunderet: sperabat siquidem et confidebat, se meritis ejusdem Sancti cito a tam vehementi febribus angustia fore liberandam. Quod cum beatus Pater humilitatis amator concedere recusat, volens se ab ea verbis modestis expedire, assequi non potuit. Apprehensis siquidem simbris pallii ejus, noluit eum dimittere quousque postulaverat impetrasset. Concessa igitur sibi a beato Patre petitione, ac oratione completa, quod cum perseverantia maxima petierat consueta fuit. Nam ab illa hora ab omni febribus angustia fuit omnino liberata, et salutem perfectam adepta.

7 *Cujus quidem miraculi cum notitiam maximam habuisset F. Bernardus Romeus ejusdem Ordinis conversus, qui duorum annorum spatio capitidis dolore vehementissimo vexatus, in tantam devenerat cerebri debilitatem, ut sonitum aut quemicumque tumultum validum sine maximo gravamine sustinere minime posset, ad pedes B. P. Raimundi pro voluntus humilitate maxima accessit, eumque obnoxie rogavit, ut manus tantummodo suas super debilitatum capitum suum imponeret. Per hujusmodi etenim manuum impositionem in Domino sperabat, a predicta capitidis molestia gravissima liberari. Quia manuum impositione a B. Raimundo peracta, tantam non solum in capite, verum etiam in toto ejus corpore consolationem persensit, ut firmiter crederet virtutem aliquam a Beato Patre exiisse, et in capite ac corpore, ejus meritis, receptam fuisse. Quod et rei probavit eventus : nam nec praeditus capitidis dolor, nec etiam debilitas aliqua eum ulterius molestavit. Alia etiam quamplurima fuerunt ab eodem Beato Patre in vita patrata miracula. Hactenus Llot. Utrumque miraculum refert etiam Domenecus, qui in priori Elysemandi quartana laborasse, ut et Diagys cap. 19 qui addit curatam esse precibus S. Raimundi circa festum Nativitatis.*

PER
MICHAELM
LLOT EX
PROCESSU
CANONIZAT.

*Febres preci-
bus sanata.*

*Illustris ejus
elogium.*

*Consilium
ejus quanti
hex fecerit.*

*Legatus Ro-
manum mitti-
tur.*

2. Tim. 3. 12.

Muliu passus.

*Dolorum ca-
pitis tactu
depelit.*

MIRACULA POST MORTEM.

AUCTORE MICHAELE LLOT.

CAPUT I.

Variae curationes. Ex processu canon.

H

is igitur omnibus diligentissimus, antiquitus pro canonizationis Beati Patris Raymundi negotio obtinendo explicatis et propositis, quoniam ad canonizationem eamdem consequendam miracula necessaria sunt, operas pretium erit, quibus claruerit B. Raimundus miraculis, enarrare. Que etsi innumera a die obitus sui sint et innumerabilia, tamen ea tantum modo, quea in Processu authenticō a anno MCCCXVIII formato, contenta reperiuntur, adducemus. Quorum primum est :

2 Bartholomeus de Deo, civis civitatis Barcinonæ, cum gravi infirmitate esset detentus, ad eum extremum devenit, ut nec loqui posset, nec aliquid sentire, nec compos esset sanæ mentis, ita ut, quamvis circa eum fieret magnus tumultus cum vasis æreis ad vires ejus excitandas, nihil prorsus sentiret. Quem cum medici intuerentur, refnediaque per eos exhibita nihil proficeret, dixerunt Bartholomeum de Deo nocte illa moriturum. Quibus consentiebant etiam omnes ibidem circumstantes, cum eumdem infirmum in extremis positum consiperent, affirmantes, nocte illa, quæ erat B. Lucia, procul dubio moriturum. Aderat tamen ibi præsens Bernar-

a

PER
MICHAELEM
LLOT EX
PROCESSU
CANONIZAT.

*Moribundus
S. Raimundi
invocatione
convalescit.*

*Suffocando a
dæmonie ap-
paret S. Rai-
mundus.*

*Alius mori-
bundus ab eo
sanatur.*

Item alia.

b

dus de Vineolis, qui cum videret matrem et duas sorores dicti Bartholomei plurimum flentes et dolentes mortem ejus, a consortio aliorum illas sejungens, dixit illis : Audivi a plurimis hujus civitatis fide dignis testimonis, Deum meritum B. Raimundi a Pennaforti multa miracula edidisse : ideo vos nolite flere, sed humili cordis contritione, ac devota oratione ipsum meritum supradicti B. Raimundi commendate. Spero etenim, si haec feceritis, supradictum infirmum statim salutem consecuturum. Quod quidem consilium statim absque aliqua mora mater et sorores infirmi executioni mandaverunt, et intrantes cubiculum quoddam secretum domus, genibus flexis et nudis, devota oratione eum B. Raimundo voverunt, rogantes ut a mortis periculo, in quo positus erat, infirmus sua intercessione liberaretur. Quia oratione facta, statim dictus Bartholomeus, qui spatio temporis longo extra se positus fuerat, coram omnibus circumstantibus locutus est, et dixit se meritum B. Raimundi fuisse curatum, et in periculo mortis existentem vidisse, quadam visione, dæmonium, qui illum suffocare solebat et occidere, statimque illi obviam venit B. Raimundus, vestibus albis induitus, ut senex veneratio dignissimus, cum magno comitatu Fratrum Prædicatorum, cum cereis incensis in manibus incenditibus omnibus : qui ne a dæmonio interficeretur, impeditivit, eidemque loquela ac sanitatem subito restituit. Hoc autem cum intelligerem mater et sorores ejus, admiratae vehementer de tam subita salutis recuperatione, et de visione supradicta, cognoverunt statim, meritum B. P. Raimundi precul-dubio infirmum fuisse a mortis periculo liberatum, et integræ saluti restitutum. Pro quo beneficio accepto, immensas gratias Deo egerunt, ac supradictum miraculum meritum B. P. Raimundi fuisse operatum omnibus nuntiaverunt. Quae quidem miraculi veritas novem testimoniis juramento corroboratis fuit comprobata.

3 Jaumonus Basseti, filius Jacobi Basseti, civis Barcinonensis, febrin acutissimam quotidiam patiebatur : et cum quadam die, ut sibi videbatur, vita discederet, coram omnibus stantibus habitum Fratrum Prædicatorum sibi asportari fecit. Quo dicto, statim visum et loquela amisit. Quem cum in extremis positum avia sua, et Domina Margarita uxor Berengarii Enya, et alii parentes et affines intuerentur, omnes cum lacrymis et devotione maxima, genibus flexis, eum B. P. Raimundo commendaverunt, rogantes eum obnixe, ut a periculis mortis, suis sanctis intercessionibus liberaretur. Quia oratione facta, statim dictus Jacobus oculos aperuit, et locutus est, et totaliter a dicta infirmitate fuit liberatus, ita ut febrim amplius non sentiret. Quod miraculum intelligens B. P. F. Raimundi de Pennaforti meritum fuisse operatum, statim ad ecclesiam Prædicatorum accessit, et cum cereo dicto B. P. F. Raimundi oblato, gratias egit, ut ipsem, medio juramento, coram Judice fuit testatus, et Margarita ejus soror, et alii duo testes.

4 Anno supradicto, vi Kal. Aprilis, coram præfato Judice, miraculum quoddam meritum B. P. Raimundi operatum, juramento medio retulit Paschala, uxor Berengarii Gisberti, civis Barcinonae, que cum visitationis parentum suorum gratia, cum Sibilia de Porta ad b castrum de Mayans diocesis Urgellensis pervenisset, intellexit, Novellam, consanguineam suam, filiam Raimundi Michaelis, in extremis positam esse : que cum gravissimam fuisse passa infirmitatem, in eo statu tunc permanebat, ita ut non loqueretur, nec videret, nec aliquid sentiret; sed posita in agone mortis, cruciabatur maxime. Quam cum ipsa Paschala videret, et mater ejus pro morte supradictæ infirmæ multis lacrymis fleret, et alii parentes, qui illuc convenerant, ipsa Paschala ad

matrem accedens, ut eam consolaretur, inter alia dixit illi, ut devote ac cum maxima cordis intentione filiam suam Novellam, in extremis laborantem, commendaret meritum B. Raimundi de Pennaforti, civitatis Barcinone, cuius meritum et intercessione Deus quotidie multa operabatur miracula. Quae post enarrationem suam et consolationem discessit ab ejus conspectu et domo. Post ejus discessum mater infirmae ac aliis ex parentibus supradictam Novellam humili ac devote oratione B. Raimundi meritum commendaverunt. Hac autem oratione facta, in momento temporis infirma a supradicto mortis periculo fuit liberata, et sine aliquo intervallo, nec medicinæ opera, integrae saluti restituta. Cuius beneficii tam singularis non immemor dicta Novella, post aliquod temporis spatium Barcinonem ad sepulchrum B. Raimundi petuit; et ibidem una cum cereo eidem oblato gratias egit. Cuius miraculi testimonium etiam perhibuit Domina Sibilia de Porta, quæ in omnibus praesens fuit, medio etiam juramento.

5 Guillermus de Vilario Acuto, miles Barcinone, cum Curiam Regis Jacobi insequeretur, in eam infirmitatem devenit, ut leprosus ab omnibus judicaretur. Quod etiam confirmarunt medici, qui eum visitaverant. Unde, ingravescente morbo lepræ, ad eum statim pervenit, ut nec posset equitare, nec negotia sua in Curia Regis peragere. Erat enim ita horribilis aspectu, ut cum aliis militibus apparere nullo modo auderet. Cum nocte quadam, ob infirmitatem, miles supradictus multum pateretur, et in febrim incidisset, Bertrandus de Molendinis, Canonicus Ecclesie Barcinone, in eujus domo supradictus infirmus habitabat, audiens sonum campanæ Conventus Ordinis Fratrum Prædicatorum, media nocte ad infirmum misericordie motus accessit, eumque rogavit, ut se meritum B. P. Raimundi in cruciatibus illis commenderet. Sperabat enim et confidebat, si hoc faceret, intercessione ejusdem Sancti se prorsus convallitum. Et, cum Canonicus abiisset, supradictus infirmus, qui nec dormire nec quiescere poterat, angustiis et doloribus undique oppressus, maxima cum devotione et fide B. Raimundum in remedium lepræ sua invocavit. Qua facta oratione, cum aliquantulum quiesceret, se statim sanum atque incolunum inventit, et ab omni lepra curatum, ita ut de manu e lecto surgens equitaverit, et ad negotia pertractanda sanus processerit; Deoque et B. Raimundo gratias agens, in miraculi memoriam imaginem cerei sepulchro B. Raimundi apponi jussit. Quod miraculum omnibus civitatis Barcinonæ notissimum, medio iuramento, duo testes corroboraverunt.

6 c Berengaria de Bagiis, civitatis Barcinonæ, filia Petri de Bagiis, et Arsendis uxoris ejus, multo temporis spatio infirmitate febrium oppressa, ad extreum vitæ pervenit, ita ut, cum medici de ejus salute prorsus desperassent, nullum medicinæ remedium ei daretur. Quadam autem nocte amisit visum et loquela, ita ut in extremis positâ ab omnibus videretur. Quam cum vidisset mater sua, lacrymis plena, filiam in agonia mortis positam, et, ut deponit Arnaldus de Horto, jam mortuam decrevit eam ad monasterium, coram sepulchro B. P. Raimundi adducere, et pro ea ibidem orationes effundere, eo animo ut filia vita restitueretur. Quod, ut cogitavit, evenit. Nam accepit Arnaldus de Horto brachii suis supradictam infirmam, non loquentem, nec videntem, nec aliquid sentientem, sed ut mortuam : quoniam testatur ipsem Arnaldus, plus habuisse tunc ponderis, quam numquam antea habuisset, ita ut eam tunc vix portare posset, quam vivam, cum debilis valde esset, maxima cum facilitate adferebat. Venerunt igitur ad ostium monasterii, et cum esset media nox, et inventissent ostium clausum, depositi dictam Berengariam Arnaldus in liminaribus ostii ecclesiæ monasterii.

*Alius a lepra
subito sanatus.*

*Quædam mor-
tuæ, vel mor-
tuæ similes,
subito vivit ac
valet.*

sterii. Ubi mater cum abundantibus lacrymis, et devotione maxima orationem egit ad B. Raimundum, orans ut meritis ipsius ac intercessione filia sua a periculo illo, in quo posita erat, liberaretur, seu ad vitam reduceretur, si mortua erat. In qua oratione cum aliquantulum persisteret dicta mater, et Arnaldus de Horto vellet iterum Berengarium brachis suis assumere, invenerunt eam oculos aperientem. Quae statim locuta est eis, et ab omni morbo penitus curata. Quam cum vidisset mater sua, gaudio et letitia maxima superabundans, ingentes gratias Deo et B. Raimundo egit. Quia gratiarum actione peracta, accepit Arnaldus de Horto supradictam Berengarium multo leviorem quam antea, et sanam ac incolunam ad domum suam perduxit. Quod equidem miraculum, juramento prius prestito, fuit per eundem Arnaldum de Horto corroboratum, ac per eamdem infirmam.

*d
Diuturni et
magni dolores
depulsi.*

7 Subirana, filia Guillermi de Caneto, civitatis Barcinonensis, d' tanta doloris vehementi opprimebatur in juncturis pedum, et in junctura brachii sinistri, ut prorsus esset contracta et invalida pedibus et brachio sinistro, et non posset aliquid facere vel operari brachio illo. Hic vero dolor spatio septem annorum in eadem muliere perduravit. Cum igitur ipsa esset destruta et invalida, et die quadam vexaretur plurimum ab hujusmodi dolore, Raimunda mater eius, cum audisset Deum meritis B. Raimundi de Penaforti multa miracula operari, filiam suam vovit B. Raimundo: promisitque quod, si salutem consequeretur filia sua, ad sepulchrum supradicti Sancti imaginem ceræ ad statuam et formam personæ invalidæ et contractaræ adferret. Quod votum cum emisisset, statim filia sua absque aliquo humano remedio fuit curata, et ab omni prorsus mala liberata, ideoque Deo et B. Raimundo gratias agens, votumque adimplens, miraculum juramento medio cum alio teste denuntiavit.

8 Michael de Sala, civis civitatis Barcinonæ, jumento per eum prius prestito, dixit, se per quindecim dies fuisse febri quotidiana oppressum: et ad eum statum pervenit, ut nec videre, nee loqui, nee aliquid facere posset. Et cum a medicis, qui in civitate Barcinone praestantiores erant, visitaretur, eum tamquam mortuum miserunt, ita ut e lumen, quod in die obitus consuetum est accendi, ipsi quoque accenderetur. Quem cum vidisset uxor sua, nomine Romia, tot et tantis angustiis vexatum, et tamquam mortuum ab omnibus amicis suis reputatum, cum lacrymarum abundantia et maxima cum devotione f ad B. Raimundum de Penaforti preces effudit, ut ejus meritis maritus suis ab illo periculo, in quo positus erat, liberaretur. Quam orationem cum Deus meritis B. Raimundi exaudisset, statim in momento temporis fuit supradictus Michael de Sala ab extremo mortis periculo liberatus: visum enim, loquela, ac integrum sanitatem recuperavit. De quibus omnibus Deo et B. Raimundo gratias egerunt. Quod quidem miraculum juramento etiam praestito verissimum esse, affirmavit supradicta Romia uxor Michaelis de Sala. Quod etiam fecerunt quatuor alii testes veritatem eamdem comprobantes.

9 Dominus Joannes Medicus Barcinonæ, jumento prius prestito, asseruit filiam suam nomine Margaritam in febribus maximam incidisse, et hujus infirmitatis discursu mortem incurrisse, ita ut propriis oculis eam expirasse et vitam cum morte commutasse videret, et signa mortis eidem Margarita fuerunt subsecuta, ita ut ab omnibus circumstantibus judicaretur mortua. Quam cum vidisset Romia ejus uxor et mater supradictæ Margarita, cum festinatione et maxima lacrymarum abundantia vociferando et clamando accessit, suaque oratione fide maxima corroborata, eidem B. Raimundo necessitatem exponens

postulabat, ut suis meritis Deus filiam sibi dilectam Margaritam restitueret, eamque a mortuis resurgere faceret. In qua oratione cum per spatium plurium horarum mater doloribus plena perseverasset, (ab hora enim nona usque ad vesperam ejusdem diei remansit Margarita mortua) et a sepulchro B. Raimundi nollet recedere, hora post Completorium meritis B. Raimundi filia ejus Margarita est a mortuis resuscitata, videntibus omnibus illuc presentibus: quae cum oculos aperiret suos; et statim comedisset ab omni morbo et febre fuit penitus liberata. Quod quidem testatur medicus supradictus, et quatuor mulieres quae huic tanto miraculo meritis B. P. Raimundi operato interfuerunt. Quod equidem miraculum iuramento medio quinque testimoniis remanet comprobatum.

*PER
MICHAELM
LLOT EX
PROCESSU
CANONIZAT.*

*Moribundus
sanatur.*

10 Bernardus Oliverius, civis Barcinonæ, in infirmitatem maximam lapsus, spatio viginti dierum febri quotidiana fuit vexatus, qua ad eum statum devenit, ut quam primum mortem abeo subeundam esse omnes amici ejus et affines affirmarent, et medici de ejus vita omnino desperantes ei tamquam mortuo longum vale dixerunt, sequentique die circa horam tertiam eum moriturum esse annuntiaverunt. Cum igitur in extremis esset positus, et mors ab omnibus Bernardi Oliverii prestolaretur, percunctatum est ab illo, quem Sanctorum in patronum et advocatione haberet. Qui statim respondit, B. Raimundum a Penaforti, Ordinis Predicatorum. Quo dicto, cum morbus eum plurimum oppimeret, et uxor ejus et qui ibi aderant, eum devoto oratione meritis sui advocati B. Raimundi recommendantes expostulaverunt, ut ab illo periculo laboribusque, quibus urgebatur, liberaretur. Quia oratione facta, statim in momento temporis, dictus Oliverius ab infirmitate curatus, omnem supradictam febrim quotidianam ablata ab eo esse cognovit, sicutque se samum ac incolunem esse omnibus illic stantibus præbuit. Cujus quidem rei miraculum esse, omnes illuc convenientes animadvertisentes, Deo et B. Raimundo gratias egerunt, et veritatem hanc suis propriis nominibus, et medio iuramento firmatae quatuor testes coram Judice denuntiaverunt.

11 Dominicus Arnaldus, civis Barcinonæ, cum spatio duorum annorum supercrescentiam carnis maximam g vulgo dictam lupiam, in junctura quæ est inter manum et brachium habuisset, propter quam in tempore hiemis impotens et invalidus existebat, multaque de medicorum consilio adhibuisset remedia qua nihil ei contulerant; proindeque medici omnes decreverunt aliter eum curari non posse nisi per abscissionem, quæ, cum in junctura lupia esset sita, non poterat fieri absque magno periculo. Quadam die cum gratia audiendi verbum Dei ad monasterium Fratrum Predicatorum accessisset, cum maxima devotione coram sepulchro B. Raimundi orationem fecit, a meritisque supradicti Sancti maxima eum humilitate expostulavit suæ infirmitatis remedium, et votum vovit se quamdam eleemosynam daturum Fratribus ejusdem Conventus. Quibus dictis, die Lunæ subsequenti inventit se supradictus Dominicus immunem penitus, et ex omni parte curatum. De quo miraculo gratias agens ad sepulchrum accessit, et votum emissum adimplavit, miraculumque duobus testibus firmatum depositit.

*g
Quidam ab
inveterata lu-
pia sanatur.*

12 Maria filia Guillermi de Solerio, civis Barcinonæ, paralytica, contracta, et invalida manibus et pedibus, ac ceteris membris sui corporis, ita ut per se ipsam non posset se convertere, nec a lecto surgere, nec se ipsam pascare, nec aliquid aliud facere, cum ita contracta ac impotens longo tempore spatio permaneret. Paschala quadam eam visitans, illi consilium optimum dedit, ut speciali devotione B. Raimundum a Penaforti in remedium suæ infirmitatis invocaret. Quod consilium æquo animo accipiens, B. Raimundo

*In extremitis
positus subito
convalescit.
e*

f

*Morta susci-
tatur.*

*Paralytica
convalescit.*

PER
MICHAELM
LILIO EX
PROCESSU
CANONIZAT.

h

Mortuussusci-
tatur.

B. Raimundo maxima cum devotione se ipsam recom-
mendavit. In qua oratione persists statim obdor-
nitivit, videbatur sibi alloqui Confessorem suum
Fratrem Guillermum de Villa-majori Ordinis Prae-
dicatorum, dicentem sibi, meritis B. Raimundi salu-
tem statim consecuturam. Moxque vidit B. Raimun-
dum cubiculum ingredientem, ubi ipsa dormiebat,
qui ad ipsam accedens tangebat h. eam. A quo somno
cum ipsa Maria excitaretur, inventit se sanam, et ab
omni morbo curatam, ita ut statim a lecto surrexerit
et comederit, aliaque opera fecerit, ac si numquam
paralytica fuisset. Et die sequenti suis pedibus ince-
dendo, ac ecclesiam Predicatorum ivit, imaginemque
ceream in miraculi memoriam sepulchro B. Raimundi
apposuit : illudque iuramento corroboravit.

13 Bononata uxor Jacobi de Roffex, civis Barci-
nonae, cum haberet filium Arnaldum de Roffex, exta-
tis sex vel octo mensium, infirmitate maxima deten-
tum, quadam die eum mortuum vidit, ita ut nullum
prorsus in eo signum vite appareret. Cum autem
ipsa vehementer fleret, et de morte filii mirum in
modum cruciaretur, venit ad eam quedam ejus soror,
filia Guillermi de Solerio, nomine Maria, tunc uxor
Bernardi de Tosthee. Quae cum factum considerasset, ^a
filiumque praedictum suis oculis conspiceret, de di-
vina confidens misericordia, et in B. Raimundo fiduci-
am habens, matrem supradicti infantulii admonuit,
ut una cum puer mortuo ad sepulchrum B. Raimundi
accederet, et pro eo a mortuis suscitaret preces ad
Deum et B. Raimundum effundaret. Quae omnia cum
matri placuerunt, et nutrix quedam, nomine Bartho-
lomea, puerum mortuum brachiis suis accepisset; ad
conventum Fratrum Predicatorum accesserunt, et
coram sepulchro B. P. Raimundi devotam et lacry-
mis plena orationem fecerunt, rogantes ut meritis
B. P. Raimundi supradictum puerum mortuum ad
vitam revocaret. Quae cum nihil hesitando in fide
esset facta, suum consecuta est effectum. Nam dum
in oratione perseverarent, puer ipse coepit respirare,
et oculos aperire, et flere, et alias vita operationes
exercere; ita ut in momento temporis curatus, nul-
lam aliam febrin passus fuerit. De quibus Deo et
B. Raimundo gratias cum egissent, domum suam,
gaudio magno et laetitia abundantes, convererunt :
et supradicto anno coram judge, juramento medio,
veritatem hanc deposuerunt.

a xiiii Decembr.

b Diagus, Marietta, Castillo Castrum Laurum vocant.

c Decennem hanc fuisse tradunt Diagus et Castillo; hic etiam
extrema Uctionis in hac xpiritudine munitam.

d Castillo, Diag. Marietta scribunt, pedem illi sinistrum et bra-
chium ex lapsu confracta fuisse: deinde ipsammet sese, sed matris
consilio, S. Raimundo commendasse.

e Id videtur intelligentiam de sacro cero, quem moribundis
ritu Catholico, manibus tenent, ut vel sic accessus lampadiis
fidei et bonorum operum occurre se animarum suarum sponso
velle propiceantur. Diagus, Castillo; Marietta dicunt, cercos ad
sepulturam, et linteum involvendo corpori, appara fuisse, et ad
Sancti monumentum deinde suspensa.

f Idem autem ores scribant, ad sepulchrum S. Raimundi ivisse,
ibique orasse.

g Idem carbunculum interpretantur, et hunc Dominicum
aurifabrum fuisse scribunt.

h Id est, manus et pedes affectos, ut idem tradunt. Eadem
Maria, ut Castillo testatur, filiolum decimo xatis mense mortuum
ad S. Raimundi sepulchrum detulit, et vivum recepit.

Aliud miracu-
lum.

CAPUT II.

Mortui suscitat. Ex Nic. Aymerico.

V erumtamen quoniam superiori capite trium mor-
torum resuscitatio (si recte omnia considerentur)
suis testibus medio juramento coram Judge robora-
tis, comprobata est, non erit ab instituto nostro alienum,
quosdam alios meritis B. Raimundi vita
restitutos proponere. Qui etsi in Processu superius
memorato non inveniantur contenti, nihilominus in
scripturis vetustissimis et antiquissimis sunt reperti.

Quæ cum veritate undique plena sint, et a gravissimo auctore conscripta, Notariorumque instrumen-
tis firmata, absque aliquo ambiguitatis scrupulo sunt
ab omnibus tanquam verissima recipienda. Nam cum
Reverendus admodum Pater Frater a Nicolaus Aym-
ericus (quem honoris causa nomino) sacrae Theologie
Magister, ac in regnis Aragoniae olim haereticorum
pravitatis Inquisitor, anno MCCCLX viventer, inter alia
memorati dignissima, que posteritati reliquit scri-
pta, usque in hodiernum diem, in Conventu Predicatorum
Gerundae in Principatu Cataloniae servata,
fuit B. P. Raimundi a Penaforti vita, innumeris fere
miraculis condecorata. Quæ quantam firmitatem ac
robur et veritatem in se contineant, nullus dubitabit,
si supradicti Patria Inquisitoris gravitatem, doctri-
nam admirabilem, cum laudabilis semper vita conjunc-
tam fuerit contemplatus. Cum enim temporibus b
Urbani V et c Gregorii XI floruerit, a Serenissimo
Rege Aragonum d Petro maximo in honore et rever-
entia semper est habitus. Et cum in divina Theologia,
ad Jure Canonico et civili eruditissimus esset,
post assumptionem Fratris e Nicolai Rossel ad Cardi-
naliatus dignitatem, Inquisitor totius regni Arago-
niae cum omnium hominum applausu fuit creatus.
Quo in munere ita se laudabiliter gessit, ut omnibus
Inquisitoribus formam tradiderit suo Directorio In-
quisitorum, quo possent sanctissimum Inquisitoris
officium maxima cum rectitudine administrare. His
itaque supradictus Pater Inquisitor, cum fere tempori-
bus illis post B. Raimundi obitum viveret, quam
plurima precibus B. Raimundi et meritis operata
miracula consideratione dignissima scripta reliquit.
Ex quibus ea eligentur quæ magis instituto nostro
videbuntur deseruire.

13 Aliud igitur a supra commemoratis miraculum
miratu dignum evenit in civitate Minorissa diecesis
Vicensis. In qua cum Guillermus Andreas illius civi-
tatis civis, filium suum per annum totum in infirmitate
maxima positum, oppressum valde habuisset, quadam
die, recreationis ac consolationis gratia, puerum
ipsum brachiis suis paternis fovebat obsequiis. Quem
cum ipse pater intueretur, et in eum oculos conje-
cisset suos, inter brachia sua eum spiritum suum
exhalasse vidit. Quam exhalationem statim in cor-
pusculo extincto subsecuta est evacuatio, facies deni-
grata, et labia in tumorem duorum digitorum con-
versa, et alia mortis signa in eodem puero apparuerunt.
Cum autem de morte parvuli, matris absentis in au-
ribus tristis rumor insouisset, ad porticum domus
sue se transferens, genibus flexis flere admodum
coepit, ac filium suum meritis B. P. Raimundi ma-
xima cum devotione commendavit, precibus summis
expostulans, ut filio suo vita restitueretur. Quae cum
aliquantulum in oratione persistaret, oculos aperuit
et locutus est, ac incolumitate totaliter restitutus.
Cujus quidem orationis pater cum certior factus esset,
rem attente considerans, constanter assurrit coram
omnibus circumstantibus, meritis B. P. Raimundi
filium suum vitam recepisse. Et ut rei veritas con-
staret, coram Notario publico, juramento per eum
praestito, de mandato Domini Arnaldi Barcinonensis
Episcopi, roborari ac firmari pater supradicti infantilii
voluit, concurrentibus aliis qui huic miraculo
interfuerunt, qui omnes veritatem supradictam jura-
mento medio deposuerunt.

16 Adest etiam miles quidam, nomine Bernardus
de Baiona, Barcinonensis civitatis civis, qui cum domi
sua juvenem quendam haberet, februm infirmitate,
spatio viginti dierum, vexatione morbi pæne con-
sumptum, recreationis gratia eum die quodam in
pavimento cubiculi posuerunt: in quo juvenis statim
corrugans, f nec loqui nec respirare potuit, nec sensi-
bus utebatur. Unde a circumstantibus totaliter mor-
tuus fuit judicatus. Ad tam vero inopinatum casum
cum

^a
Nicolaus Ay-
mericus vi-
tam S. Rai-
mundi scri-
psit.

b

c

d

e

^f
Mortuus me-
ritis S. Rai-
mundi susci-
tatus.

^g
Mortuus
terra sepi-
dchr. S. Rai-
mundi admo-
ta suscitat.

cum multi convenirent, et de terra, quae a tumulo B. Raimundi extrahitur, aliqui secum haberent, a quodam de illic stantibus terra B. Raimundi fuit in collo juvenis alligata, et etiam supradictæ terræ tantillum in ore ejus fuit appositum. Qua posita, statim juvenis respiravit et loqui copit, et restitutus vitæ præterita ac saluti, ab infirmitate penitus incolmis evasit. Quam veritatem juramento medio coram D. Arnaldo Episcopo Barcinonensi firmaverunt supradictus Bernardus, et uxor ejus, et alius miles nomine Spinol, et alii qui supradicto miraculo interuerunt.

Dysenteria extinctus suscitatur.

17 In hujus etiam rei confirmationem facit, quod legimus in filio Petri de Baga, civis civitatis Barcinonæ evenisse. Nam filius ejus, nomine Berengarius, cum propter ventris fluxum, qui a medicis dysenteria dicitur, tribus septimanis afflictus, non posset medicinarii adminiculis juxari, a parentibus et aliis circumstantibus quadam die mortua visus fuit. Nam, cum per capillos et nasum a matre et aliis traheretur, nullus in eo sensus aut motus aliquis apparebat, ita ut omnes qui eum videbant absque dubio affirmarent eum spiritum amississe. Lacryma etiam ex ejus oculo videbatur effluxisse, que mortis indicium est: calor deinde naturalis ab ejus corpore, et præcipue ab extremitatibus, penitus recesserat. Unde et mater ejus, cum de morte filii vehementer tristaretur, de B. Raimundi meritis confidens, decrevit eum ad ecclesiæ Fratrum Praedicatorum ad sepulchrum B. P. Raimundi adducere, et eum sic mortuum B. Raimundo lacrymis et orationibz offerre. Quod cum executioni mandasset, suisque brachii filium suum mortuum asportaret, ostium supradictæ ecclesiæ Fratrum Praedicatorum adiunxit clausum. Cum autem ingredi non valeret, (erat enim hora post Completorium) denudatus genibus, ante ostium posita, cum maximis lacrymis et oratione ferventi B. Raymundum pro filio suo suscitando a mortuis, humiliiter invocavit: ut, qui tot tantaque beneficia alii, et etiam animalibus conferabat, sibi etiam illud unum unum conferre dignaretur. Quo in loco, post parvum temporis intervallum filius suus revixit. Cum autem puer oculos aperiret, et videret ibi sororem suam una cum matre flentem et lacrymantem, eam interrogavit dicens: Cur ita fles soror mea? scias me meritis B. Raimundi curatum, et ejus auxilio a morte liberatum. Quod equidem miraculum mater supradicti pueri, et soror ejus, medio praestito juramento Domino Episcopo supradicto nuntiaverunt.

18 Nec silentio prætereundum est aliud miraculum, quod evenisse legimus Quoquilibet Elnensis dioecesis; in quo cum mulier optimæ famæ et bona opinione, Raimunda nuncupata, uxor Bernardi Sutoris, prægnans esset, et die quodam Martis Quadragesima anni MCLXXX, nimis in panibus confidens laborasset, mox dolores gravissimos et fortissimos sensit. Et quia adhuc non advenerat tempus commodum pariendi, timuit ne, sicut alii vicibus ei contigerat, abortivum pareret, quos dolores spatio quantu[m] dierum continue passa fuit. In quibus quatuor diebus cum non sentiret dictum prægnatum, sicut antea, existimavit proculdubio mortuum esse, et se in periculo morienti positam. Quia de causa maritus suus quodam obstetricem, nomine Ortafanam, vocavit. Quam cum vidisset obstetricam, dixit infirme, ut Sanctos aliquos in suo periculo vocaret. Quæ statim maritum suum vocans dixit ei, ut eam B. Raimundo de Penaforti civitatis Barcinonæ voveret, cuius meritis et intercessione confidebat se ab illo periculo evasuram. Quod rei probavit eventus. Nam, cum maritus lacrymis plenus uxor sua manus acciperet, et pro ea ad B. Raimundum votum emitteret, promittens quod si a parti liberaretur ejus uxor, eam adduceret Barcinonem ad gratias supradicto Sancto agendas, statim absque ullo dolore sensit se mulier

a parti liberatam, quamdam filiam mortuam pariendo. Quam filiam mortuam dicta obstetrica et maritus in manibus per longum temporis spatium tenerunt, et eam per omnes partes revolvendo, semper mortuam illam invenerunt. Quod conspiciens dictus Bernardus, iterato voto, ad dictum B. Raimundum una cum uxore sua se convertit, et pro filia mortua rogavit, dicens: O Domine B. Raimunde de Penaforti, rogamus vos, quatenus creature huic cum Deo animam tribuatis: promittimusque vobis unam libram cereæ. Quia oratione facta, statim signa vite evidenter in supradicta filia mortua apparuerunt. Nam et unum oculum aperuit, et alteram ex tibis ejus aliquantulum movit, deinde flevit, et tandem multis annis vixit. Quæ omnia supradicta obstetrica cum vidisset, juramento medio, una cum Bernardo Sutore, Raimunda ejus uxore, in honorem B. Raimundi coram Notario publico Petro Sansa, ejusdem villæ, confessi fuerunt, vi Kalendas Junii, anno supradicto. Quos et ad numerum quadragesima pervenisse, gravissimorum virorum, quos supra commemoravimus, et eorum omnium, qui de vita et operibus miraculosis B. Raimundi scripserunt, testimoniis affirmamus. Cum etiam inveniamus; multos alios in extremis positos omni prorsus humano remedio destitutos, laborantes, meritis B. Raimundi subito et in momento fuisse curatos, de quibus capite sequenti mentio fiet.

a De Nicolai Aimerici, sive Aymerici, aut Eymerici *laboribus scriptis, officiis, etc. agit fuse Diagis lib. 1. Hist. provincie Aragon. cap. 24, 25, 26, 27, et Franciscus Pegna in ejus vita Directorio præfixa.*

b Urbanus V creatus mense Novemb. MCCCLXII, obiit xix Decemb. MCCCLXX.

c Gregorius XI MCCCLXXI, fuit electus, obiit vero xxviii Marti MCCCLXXIX.

d De Petro IV supra egimus ad Bullam Clementis VIII.

e Creatus est Cardinalis Nicolaus Rossel ab Innocentio VI, an. MCCCLV, vel ut vult Ciaccon. MCCCLVI. Pluribus de eo agit Diagis lib. 1 Histor. Aragonia.

f Diagis ait, ex edito in solum lapide stratum corruiisse: atque omnino simile idem Diagis, Castillo, Domeneccus referunt miraculum de puerulo, qui noctu et lecto delapsus, examinatusque erat; sed inserto in os pulvere illo S. Raimundi revixit, dixique virum albis et nigris indutum vestibus, manum sibi porrexisse, ac jacentem crexisse.

Aliud simile miraculum.

CAPUT III.

In extremo periculo curati. Ex Nic. Aym.

Etsi superiori capite sex miracula, in hominibus in extremis vitæ constitutis, nullo prorsus humano auxilio adjutis, sed meritis B. Raimundi profecta viderimus; instituti nostri ratio postulat, ut eisdem alia non minoris considerationis, roboris, et momenti, opera adjungamus. In villa igitur Ripulli, diecesis Vicensis, fuit quædam mulier, nomine Avineya, quæ per annum integrum febribus, ac doloribus pectoris et lateris dextri vexata, ad eum statutum pervenit, ut nec comedere, nec per se ipsam in aliquo se juvare posset, ita ut mortem sibi propinquam oculis consiperet suis. Cum autem auxilium plurimorum Sanctorum invocasset, remediumque non fuisset subsecutum, ipsam, et maritum ac soror infirme quadam die, in qua signa mortis in ea apparebant, revererunt ad B. Raimundum de Penaforti recurrere, et auxilium ejus in ea extrema necessitate devota oratione implorare. Quo facto a doloribus suis fuit penitus liberata, et in momento absque aliquo medicamine saluti restituta. Quod beneficium cum meritis B. Raimundi fuisset consecuta, Barcinonem pervenit, et cum sua sorore, ac marito coram B. Raimundo sepulchro gratias immensas Deo et B. Raimundo egit, miraculumque juramento medio corroboravit.

20 Petrus de Cassellis, parochiæ S. Petri de Villa-majori diecesis Barcinonensis, cum per annum integrum quartana graviter affectus extitisset, in fine anni duobus mensibus continuis in lecto decubuit, ipsa quartana in continuam febrim commutata; nec poterat

Quidam a diuturna febre convalescit.

Quidam problematum quadruplex mortuum partur.

PER
MICHAELM
LIOT EX NIC.
AVMERICO.

a

*Item depositus
tus puer.*

Item mulier.

b
*Hydropica sa-
natur.*

*Item aliis
jam depositus.*

Item aliis.

*Naufragii pe-
riculum pro-
pusatum.*

poterat a lecto surgere, nec se movere sine alterius adminiculo. Cum autem ad extremum vite pervenisset, nec ulla jam spes salutis ac vita esset relicta, sed extra sensum ac memoriam in extremis laboraret, uxor eius et soror flexis genibus, elevatis in celum oculis, ipsum meritis B. Raimundi devotissime devoverunt, addentes, quod si meritis B. Raimundi eum a mortis periculo liberarent, una cum eodem infimo nudis pedibus ipsis B. Raimundi sepulchrum visarent. Facto igitur hoc voto, sensum et memoriam, quam deperdiderat, infirmus continuo recuperavit.

a Quo tempore vidit infirmus, ut postea confessus est, columbam cubiculum ingredientem, que caput ejus tangens leviter et obumbrans faciem ejus, toti corpori sanitatem restituit, versusque Barcinonem volatim fecit. Ipse vero sanus et incolmis semper permanens, Barcinonemque nudis pedibus veniens, votum adimplavit, et coram testibus ac Notario publico, veritatem juramento medio fuit confessus.

21 Jacobus Torrent, civitatis Barcinonae puerulus, cum in extremis diutius laborasset, nihil aliud a circumstantibus expectabatur, quam ut spiritum exhalareret. Quem nutrix misericordiae oculis intuens, B. Patris Raimundi meritis, cum maxima devotione eum devovit. Et post votum ad eum accessit, cui lac elargiens, statim eum sanum et incolumem recepit, et ab omni prorsus periculo liberatum. Quod juramento firmavit mater supradicti pueri.

22 Mulier quædam, nomine Guillelma Ollaria, quinque septimanis febre continua laborans, ad id extremum vitæ cum devenisset, ut ei Sacramentum extremae Unctionis fuisset administratum, ut potuit, merita B. Raimundi invocavit, inducens alios circumstantes ut idem facerent, ipsamque meritis B. Raimundi commendarent. Quia commendatione facta, mox sensit se ab omni periculo liberam, ac in brevi temporis spatio sanam, ut ipsa iuramento confirmavit.

23 In Parochia S. Martini de Rio de Arenas, diocesis Gerundensis, erat mulier nomine b Algaes, per decem hebdomadas febre, hydropisi, et defectu spiramini in lecto decumbens, ad eum statim infirmitate gravata pervenit, ut in extremis laborans, nulla spes vita esset relicta. Quam cum viderent parentes ejus, et nepos quidam prædictæ Dominæ, genibus flexis, elevatisque in celum manibus, eam meritis B. Raimundi devotissime commendavit. Quia commendatione facta, absque alicuius adminiculo, ad parietem infirma se convertit, moxque fuit saluti et incolumati restituta: ut ipsa et alii de circumstantibus sepulchrum sancti viri visitantes dixerunt, et juramento confirmaverunt.

24 Uxor Berengarii de Ravira, civitatis Barcinonæ, cum haberet filium in articulo mortis constitutum, ad suffragia B. Raimundi firma fide ac spe recurrens, ad ejus sepulchrum puerum in laboribus extremis positum adduci jussit. Quem meritis B. Raimundi oratione devota commendans, antequam ab ecclesia reduceretur, sanus et incolmus evasit. Sic magna lætitia et gaudio plena, B. P. Raimundo gratias egit.

25 Arnaldus, filius Raimundi de Sancta Catharina, sic dictus, civitatis Barcinonæ, cum infirmitate maxima per quindecim dies laborasset, in tantum afflictus fuit et cruciatus, quod tribus diebus quasi continuis in extremis laboravit. Cuius pater et mater, multorum remediiorum auxilium adhibentes, cum nihil proficerent, ipsum meritis B. Raimundi commendarunt, et statim, absque aliquo naturæ juvamine, puer convaluit, salutemque integrum acquisivit, ac cum Deo et B. Raimundo gratias egissent, veritatem hanc juramento medio roboraverunt.

26 A mortis etiam periculo erexit fuerunt plusquam septuaginta homines, qui vitam navigio commendantes, a civitate Barcinone ad insulas Baleares transfretantes, cum in medio mari essent, ventus a con-

traria parte super navigium irruens, ipsum ad littora usque opposite terra Tarracone reduxit: moxque alio vento insurgente contrario, iterum usque ad prospectum supradictæ insule revocavit. Cumque mare magis ac magis intumesceret, sacerdibus undis atque spumantibus, spatio trium dierum gravata est tempestas, ita ut exurgentes fluctus quasi in altitudinem montium, submersionem omnium minarentur. Instante igitur mortis periculo, cum spes evasionis a cordibus omnium aufigisset, Ferrarius de S. Martino, surgens cum lacrymis dixit: Invocemus suffragia B. Raimundi, qui, cum viveret, peccatoribus consuevit esse misericors, et mortentibus consolator. Quod cum dixisset, gubernator maris in locum altum descendens, altis vocibus, alias id ipsum respondentibus, Dei auxilium, et B. Fratris Raimundi a Penaforti, triplicatis precibus ac vocibus invocavit. c Quo factum est, ut modico subeunte temporis spatio mare quieteberit, et statim facta sit tranquillitas magna, ita ut die sequenti insulas Baleares incolumes et salvi omnes pervenerint. Quod quidem miraculum omnibus narraverunt, et suis nominibus firmaverunt.

27 Domina Subirana, civitatis Barcinonæ, cum lac in os filii sui parvuli nimis cum abundantia infusisset, præ nimis lactis infusione parvulus suffocatus videbatur, ita ut nec videre, nec respirare posset, nec sensibus uti. Cum autem mater ejus ipsum spirasse firmiter crederet, illum sic quasi mortuum de una domo in alijs asportabat, amarissimeque pro morte filii lacrymas effundens, a vicinis consilium ac remedium petebat. Quod cum invenire non potuisse, merita B. Raimundi pro filio pâne mortuo devotissime invocavit, statimque puer revixit, et oculos aperuit, tristitiaque matris maxima in gaudium fuit conversa. Die autem sequenti ad ecclesiam Fratrum Prædicatorum veniens cum puer, B. Raimundo gratias egit, ac miraculum in filio suo factum omnibus nuntiavit.

a Addit Diag, cibum illico postulasse et comedisse, qui triduo integro cibi expers fuerat.

b Domenc. Algaes, vel Algaes.

c Addit Diag. vota primum variis Sanctis ac tandem Raimundo facta; eumque a variis navigationis Patronum adoptari, uti et S. Franciscum de Paula, similem ob causam, quod nimurum ambo mare supra pallia sua enavigarint.

CAPUT IV.

Paralyticus altius sanati. Ex Nic. Aym.

Duos paralyticos meritis B. Raymundi curatos capite i adduximus, quibus in capite hoc alios adjungemus. a Nam Frater Ollarius, Ordinis Prædicatorum, filius Conventus Gerundæ, pluribus septimanis paralyticus prorsus fuit, ita ut sine adjutorio duorum hominum non posset se vertere ab uno latere in aliud, nec surgere ad sedendum in lecto, nec penitus se movere, et ita omnes medici de sua desperabant salute. Cumque tot æruminis laboribus se obnoxium videret, animum suum maxima devotione et lacrymarum abundantia ad B. Raimundum convertit, eum obnixe rogans, ut in illis necessitatibus ei auxilium præberet. Cumque in hac oratione perseverasset, videbatur ei sentire aliquem sibi dicentem, ut se verteret ad aliud latus. Quem cum ipse, nihil hesitans, crederet, celeriter et expedite, ac si homo sanus fuisset, a dextro ad sinistrum latus se convertit. Mirabile hoc factum cum considerasset, eidem B. Raimundo gratias agens, majoribus cum lacrymis ab eodem petebat, ut ei sanitatem integrum suis meritis restitueret. Qua facta oratione, statim se sanum ac incolumem invenit, et absque alicuius adminiculo et adjutorio e lecto surrexit, solusque ambulavit. Quem cum pœ gaudio b Fratres Conventus lacrymantem invenissent, caussamque lacrymarum ab eodem exposuissent, illud miraculum meritis B. Raimundi factum

*Paralyticus
vires recipit*

a

b

c factum exposuit, c e lectoque sanus surrexit, et statim B. Raimundo una cum aliis Fratribus gratias immensas pro tanto beneficio accepto egit, et coram Episcopo Gerundensi veritatem supradictam jumento medio corroboravit.

Item alia.

d 29 Maria de Guineda per annum integrum et amplius nervorum contractione manus et brachia paralytica gestabat, ipsaque manus per totum annum junctas simul et erectas tenebat, nec ipsas disjungere, nec ex eis aliquid facere, nec se juvare poterat. Cum autem soror ejus d miracula quam plurima, quæ Deus per B. Raimundum fuerat operatus, audivisset, nocte quadam maxima cum devotione supradictam infirmam meritis B. Raimundi devot. Unde sequenti nocte, cum in hac oratione perseverasset, infirma manus retraxit, et restituta est integræ sanitati, ita ut se passere posset, et alia administrare, quæ sibi necessaria erant ad vitam transigendam.

Alius item.

30 Joannes Barcadis, civis Barcinonæ, a cingulo inferius in parte dextra anno integro et amplius dolore nimio et continuo sic gravissime afflicitus erat, ut vix se movere posset, nec incedere, et medicinae adjutorio remedium aliquod non adinveniret. Ad merita autem B. Raymundi se maxima cum devotione conferens, statim ab infirmitate convaluit, et ab omni prorsus dolore curatus, Deo et B. Raimundo gratias agens, adeptus est completam salutem.

Alius infirmus curatur.

31 Bernardus, filius Guillermi de Padio, civis Barcinonæ, cum per annos plurimos in æstate affligeretur diversis infirmitibus, et opprimeretur maximis doloribus, quibus non poterat medicinae aliquod remedium adhibere, meritis B. Raimundi perfectam salutem acquisivit. Nam mater ejus, demeritis B. Raimundi multa concepta fiducia, predictum Bernardum filium suum ei humiliiter commendavit, et cum maxima devotione et lacrymarum abundantia eidem humiliiter devot. Qua oratione peracta, filius suus ab omni infirmitate convaluit, et in omni æstate a doloribus et infirmitatibus fuit prorsus liberatus.

Ulcera et scabies curata.

32 Michael Ermengaudi ulceribus ac scabie plenus, cum adeo afflictus esset, ut vix se posset juvare, per annum multorum Sanctorum auxilium invocaverat, ut salutem consequeretur, ac de suis bonis magnam partem medicis et medicinarum remedii expenderat. Quæcum nihil proficerent, non potuit in eis remedium aliquod adinvenire. Demum, de meritis B. Raimundi cum multam fiduciam conceperet, pro recuperande salutis beneficio, humiliata quæ potuit se B. Raimundo devot, et sub brevi temporis spatio plenam atque perfectam consecutus est salutem, et Deo et B. Raimundo gratias agens, votum adimplivit suum.

Quidam vario dolore levatus.

33 Berengarius de Illerda, longo temporis spatio, a cingulo inferius in parte dextra tam graviter dolore nimio torquebatur, quod nec stare poterat sine magno dolore, periculo, ac gravamine, ac totius corporis læsione. Cum autem B. P. Raimundi merita invocasset, ut per suam solitam bonitatem, contra predictam doloris angustiam sibi apud Deum remedium impetraret; vix verba orationis sua finierat, quando protinus se ab omni dolore curatum inventus, et integræ saluti restitutum. Cujus beneficii non immemor, Deo et B. Raimundo gratias egit.

Sistitur sanguinis fluxus.

34 Uxor Berengarii Burgeti, civis Barcinonæ, gravissimum et diuturnum sanguinis fluxum patiebatur, ita ut mortis periculum, ac totius corporis non modicum detrimentum formidaret. Supradicta vero infirmitas in tantum aggravata fuit, ut usum omnium sensuum in supradicta infirma impedit, ita ut tota ejus domus lacrymis et clamoribus fuerit repleta, cum omnes existimarent supradictam infirmam citio morituram. Eam cum videret Berengarius Burgeti maritus suus, ab aliis se divertens, meritis B. P. Raimundi supradictam infirmam commendavit. Cujus

suffragantibus meritis, ipsa infra breve temporis spatium ab omni prorsus morbo fuit curata, et perfecta atque integræ saluti restituta.

35 Bartholomæa Bononate filia, tribus septimanis in umbilico adeo vehementer dolorem sustinebat, ut nec erecta stare posset, nec cibum aliquem retinere; sed præ doloris angustia frequenter caput in terra agitatione miserabilis confricabat, ita ut interdum os sum et faciem graviter laderet ad sanguinis usque effusionem. Quod cum videret mater sua, eam devotione maxima meritis B. Raimundi commendavit. Ipsaque filia in signum devotionis terram e sepulchro B. Raimundi extractam comedit, et partem illius terræ collo proprio alligavit. Quæ statim fuit a doloris angustia liberata, et temporis spatio salus integræ in toto corpore subsecuta.

36 Bernardus Pontius, Juris peritus Barcinonae, cum gravissimo renum dolore torqueretur, B. Raymundi sanctitatem et merita, cum devotione maxima cepit in devotionem suam revocare, et ab eodem vexationis suæ remedium implorare. Qua facta oratione, statim mitigationem sensit doloris, et integrum recepit beneficium salutis.

37 Bernardus de Villar, Clericus Sedis Vicensis, duobus annis in brachio sinistro juxta manum, supercrescentiam carnis maximam habens, qua vulgo dicitur lupia, deformitatem et molestiam maximam ei inferebat. Cum autem circa eurationem, seu depressionem ipsius, quæ probabiliter conferre debebant, frustra expertus esset, tandem meritis B. Raimundi invocatis, in brevi temporis spatio a predicto morbo fuit penitus liberatus.

38 Ferraria Coltelaria, duorum annorum spatio brachii dolore fuit vexata, ita ut nullo modo medicinae remedium posset curari nec juvari. Cum morbus tantum invalidus, ut brachii officium perdidisset, cum audivisset B. Raimundum miraculis quam plurimi claruisse, maxima cum devotione B. Raimundo se devot, sperans ejus beneficio liberari. Quod rei probavit eventus. Nam, oratione facta, statim dolor cessavit, et officiis pristinis est brachium restitutum.

a Hoc miraculum ijsse conscripsit Ollarius, (referente Diago) secundum XLVII fuisse annorum testatus, et sub fine mensis Iulii ann. MCLXXVIII, cepisse illa paralys laborare.

b F. Balmatus de Miniano, et F. Guillermus de Cotonico.

Diag.

c Nam cum solus per valetudinarium aliquandiu deambulasset, in lectum iterum se reciperat, in eoque considerabat.

d Addit Domenecus, et quadam ejus sobrina.

CAPUT V.

Prægnantes liberatae, aliisque. Ex Nic. Aym.

R omia uxor Michaelis Sala, civis Barcinonæ, cum tempus sui partus advenisset, ita doloribus fuit oppressa, ut spatio duorum dierum fuerit extra se posita, ita ut nec videret, nec loqueretur, nec sentiret, nec aliquam vitæ operationem exerceret, ita ut omnes qui aderant, eam citio morituram existimarent. Quam cum vidisset suus maritus angustiis illis ita afflictam, elevans oculos suos in celum, et ad ecclesiam Fratrum Prædicatorum se convertens, eam meritis B. Raimundi devota et humili oratione commendavit. Qua facta oratione, statim eodem momento, sine aliquo medicinae adminiculo vel alio juvamine nature, in se revertens, Romia uxor ejus peperit infantem, de cuius vita obstetrix, et qui presentes aderant non sperabant, et ideo idem maritus meritis supradicti B. P. Raimundi infantem commendans, ab omni prorsus periculo fuit liberatus, et vixit quam plurimi annis. Quæ omnia cum meritis et intercessione B. Raimundi fuisset consecutus, eidem gratias ingentes agens, miraculum hoc medio juramento depositus et firmavit.

40 Domina Guillerma Januaria, cum ex dolore partus immensis torqueretur angustiis, ad eum sta-

PER
MICHAELM
LLOT EX NIC.
AYMERICO.
*Item umbilici
dolor.*

PER
MICHAELLEM
LLOT EX NIC.
AMERICO.
Parturiens
alia levata.

Sterilitas de-
pulsa.

Alteri proles
obtenta.

Mutus, contra-
ctus, debilis
curatur.

Dolor gutturalis
curatus.

tum pervenit, ut ab omnibus circumstantibus judicaretur eam cito esse morituram. Mater vero ejus superiorem partem domus ascendens, devotissime et flexis genibus ac nudis, B. P. Raimundi meritis devotione eam maxima commendavit, in oratione aliquantulum perseverans: statim filia ejus ab omni prorsus periculo fuit liberata, et ab omnibus partus doloribus immunis. Quo accepto miraculo, gratias Deo, et B. Raimundo reddiderunt.

44 Valensa, sic dicta, uxor Domini Urgelles, civis Barcinonae, cum deceam annis infecunda vixisset cum viro suo, nec posset umquam concipere, de medicorum consilio multa erat experta medicamina ad conceptionem utilia, quae ei nullum utilitatem commodum attulerunt. Decrevit igitur seipsam vovere meritis B. Raimundi. Proindeque ad ecclesiam Fratrum Praedicatorum accessit, imaginemque quamdam ceræ sepulchri ejusdem Sancti oblatam posuit, et ibidem se meritis B. P. Raimundi commendavit. Unde recedens ab eodem sepulchro, infra octo dies concepit, et statuto tempore filium peperit qui quam plurimis annis vixit.

42 Domina Ricarda, cum sexdecim annis cum viro suo vixisset infecunda, ac super hoc multorum Sanctorum auxilia implorasset, ac multa remedia experimento comprobasset ad prolis conceptionem juvandam utilia, quae sibi nihil conduxerunt; de meritis B. P. Raimundi confidens, humilitate maxima, et summa cum devotione genibus flexis, ac cum lacrymarum abundantia auxilium B. P. Raimundi imploravit, promittens quod, si meritis ipsius Deus sibi filium daret, offerret imaginem ceræ sepulchro ejusdem Sancti. Quo voto emiso, tertia nocte sensit se vere concepisse, et filium suo tempore peperit. Quo beneficio accepto, votum suum adimplevit, imaginem ceræ sepulchri B. P. Raimundi apponens, et singulis annis in die partus filii supradicti, sepulchrum supradicti Sancti, dum viveret, visitavit, miraculumque juramento medio firmavit. a

43 Franciscus Rovira, a die nativitatis sua usque ad tres annos et tres menses, continue mutus et debilis extitit, et contractus, nec per seipsum ergere poterat, nec erectus stare, nec de uno loco in alium se mouere. Mater autem ejus, nomine Saura, filium suum tot laboribus et angustiis vexatum videntes, ad sepulchrum B. Raimundi deveniens, humili ac devota oratione merita ejusdem Sancti invocavat, promittens, si eum a tantis periculis et aerumnis liberaret, imaginem ceræ ad staturam filii sui. Cum autem domum rediret completa oratione, quod postulaverat impetravit. Nam post pusillum temporis spatium supradictus puer absque aliquo alterius adminiculo perse erectus stetit, ambulavit, et ad sepulchrum B. Raimundi accessit. Locutus etiam est, patrem et matrem nominare incipiens, quod numquam antea fecerat. In cuius rei fidem et testimonium parentes ejus, et avia, et alii qui hunc miraculo interfuerunt, juramento medio veritatem hanc firmaverunt.

44 Bernardus Pontius, Juris peritus civitatis Barcinonae, duobus mensibus in lingua et gutture ita gravatus fuerat, ut nec potum sumere, nec dormire, seu verbum aliquod emittere posset sine magno dolore et gravamine. Cum autem medicinae remedia applicuissest ut sanitatem consequeretur, nec ullum refrigerium adipisci posset, decrevit in festo B. P. Dominici ad ecclesiam Fratrum Praedicatorum se conferre, in qua ad tumulum B. P. Raimundi accedens, se ipsum meritis ejusdem maxima cum devotione, ejus auxilium implorando, commendavit. Cum autem oratione facta domum rediret, invenit se prorsus ab omni morbo liberum, ita ut potum sumere et cibum posset. Locutus etiam est, et ab omni dolore et gravamine fuit curatus. Restitutus itaque integrus sanitati iterum ad monasterium accessit, ibidemque Deo

et B. Raimundo gratias egit, cereamque imaginem sepulchro ejus apponi fecit. Et miraculum hoc jumento medio corroboravit. Quod idem uxor ejus, et filia, et ancilla domus deposuerunt.

45 Stephanía, de villa S. Petri Dor, cum per spatiū unius anni gravi infirmitate laborasset, tandem in oculo ejus dextro facta est quedam interruptio cutis, ita ut videre non posset. Cum autem infirmitas haec perseveraret, gravi molestia et dolore maximo cruciabatur. De miraculis vero B. Raimundi cum certior facta esset, amore maximo in B. Raimundum inflammata, tota cordis devotione se meritis ejusdem Sancti devovit, dicens: Si meritis B. Raimundi curaretur, et visum recuperet, pedestrem ad locum sepulchri supradicti Patris se ituram: quod quidem sepulchrum distabat ab eo loco unius diei itinere. Cum vero votum hoc emisset, subito fuit curata, et in oculis ejus lumen subsecutum. Quo beneficio meritis B. Raimundi accepto, votum suum sicut promiserat adimplevit.

46 Puer, nomine Matthæus, civitatis Barcinonæ, dextri oculi visu per unum mensem omnino privatus extiterat, albagine quadam oculum ejus obumbrante, ita ut nulla prorsus spes humano remedio recuperandi visum esset relicta. Quem cum videret quedam consanguinea sua, de meritis et intercessione B. Raimundi confidens, eum humili devotione meritis ejusdem Sancti commendavit: statim restitutus est puer pristina saluti, et visum integrum recepit.

47 Puella quedam, nomine Clara, tribus mensibus visu privata, non poterat oculos aperire. Hujus autem mater de cœcitate filiae sua admodum dolens, et in meritis B. Raimundi confidens, devotione qua potuit, eam B. Raimundo devovit. Quia devotione peracta, statim puella convalescere coepit, oculos aperiendo. Et brevi tempore fuit ab omni cœcitate liberata. b

48 Filia Berengarii Semoleres, civitatis Barcinonæ, quinque septimanis oculum dextrum ita habuit offuscatum, ut nihil omnino videre posset, ita ut, cum multa remedia et medicamina adhibuerit, nullum unquam remedium fuisse subsecutum. Quam Alteri servum videret mater sua tot laboribus oppressam, maxima cum devotione meritis B. Raimundi eam commendavit. Cujus suffragantibus meritis, statim supradicta filia oculos aperuit, et visum integrum recepit.

49 Raimundus de Bybuldone, Gerundensis diocesis, quatuor annis continuis lumine oculorum suorum privatus fuit, ita ut, cum sutor esset, suum officium exercere nullo modo posset, et sine socio incidere non audiebat. Qui ad B. Raimundi merita se convertens, ipsis se tota devotione commisit, expostulans ut meritis ejusdem Sancti visus sibi restitueretur. Quod ut obtineret votum emisit. Oratione igitur facta, et voto firmata, mox manifesta curationis initium cognovit, et ad breve tempus luminis sui deperditæ claritatem fuit consecutus.

50 Guillermus Stephanus, civis Barcinonæ, octo dierum spatio tam vehementi passione afflatus fuit, ita ut extra se positus ab omnibus judicaretur, et visum et memoriam amississe ab omnibus existimaretur. Proindeque non permittebatur ab amicis suis, ut dominum suum supra dictus infirmus egredieretur. Quibus angustiis vexatus, ut scivit et potuit, B. Raimundi auxilium imploravit, et statim ad pristinum statum fuit restitutus, ita ut mutatus in alternum virum suffragantibus meritis B. Raimundi ab omnibus videretur, cum in toto corpore salus integra fuerit ei subsecuta.

51 e Puyacères mercator Barcinonæ, cum ratione sua negotiationis iter ageret, incidit in latrones, qui cum ejus bona rapuerint, et ipsum captum secum ducerent, de morte ipsi inferenda cooperunt latrones inter se se agere, ut bona ipsius pacifice possiderent. Haec eadem ipse mercator secum perpendens, et expavescens, meritis B. Raimundi maxima cum devotione

Dolor oculi
sublatuſ.

Albugo ab
oculo depulsa.

Gæc reddi-
tus visus.

b

Alteri ser-
vus.

Item alteri
redditus.

Aliæ exigitu-
curata.

Quidam e
latronum
manibus cre-
pus.

c

d devotione se devovit. Quo factum est, ut statim latrones eidem d' licentiam concesserint recedendi, retentis tamen omnibus bonis ejus apud illos. Quae omnia, cum in crastinum latrones fuissent capti, et in praesentiam ipsius mercatoris adducti, per Judicem fuerunt predicto mercatori restituta. De quibus omnibus Deo et B. Raimundo gratias agens, ad sepulchrum B. Raimundi accessit, et ibidem omnia quae illi evenierant coram omnibus nuntiavit.

a Addit. Domenecus, plures alias steriles, etiam sua state, S. Raimundi patronico problem impetrasse a Deo.

b Domenecus att plures alias cœcos ejus patronico receperisse visum.

c Diag. Puayceres.

d Diagni et alii dicunt, jumentum ei a latronibus donatum ut inde abscederet.

ALIA MIRACULA

Hispanice scripta a Franc. Diago.

Adolescenti cuidam, cui Francisco nomen, leva maxilla paralysi soluta erat, ut nec claudere oculum posset, et os feode dextrorum esset contortum. Ingens illi hinc moeror animique aegritudo. Aliis destinatus remediis, S. Raimundi ope implorat, atque incolumentatem illico consequitur.

S. Raimundi ope paralytis curata:

brachii rigor:

scabies:

2 Romie de Paleda e parochia S. Baudilii, quin tam jam hebdodomadē dextrum brachium rigidum fuerat, omnisque expers sensus, ut sine alterius ad miniculo attollere illud aut omnino movere nequiret. Ea S. Raimundi sepulchrum adiit, atque in genua provoluta, multis cum lacrymis Sanctum precata, digitos primum movit, atque intra triduum omni levata est incommodo.

Asthma :

3 Abbatii coenobii S. Benedicti de Bagii, caput ac frontem foeda vitiaverat scabies quinquevum integro. Varia tentata nequidquam remedia. Serphei pertinax malum, jamque ad ipsa prope pervaserat supercilia. Cupi Barcinonem negoti causa venisset, inaudit edī S. Raimundi meritis miracula. Menor igitur ejus sanctitatis, innocentiae, ac benignitatis, (quippe quem, dumadhuc viveret, familiariter norat, cum per eum Apostolica auctoritate sua esset electio confirmata) eum obsecrat, ut sibi impetraret a Deo, ne deinceps ea sibi caput labes infestet. Votum addit, se pedibus ad ejus sepulchrum iturum, et decem certe libras oblaturum. Haud irritas fuisse preces, postri de expertus est, omni deterga scabie.

vertigo capitatis:

4 Ermesenda quedam Castellonensis, quatuor annis asthmate, presertim astivo tempore, afflita, Barcinonem petiit, atque in S. Catharinæ basilica (in qua S. Raimundi conditum tumulo corpus) pectata. Sacerdoti confessia, gravius torqueri quam umquam antea cepit. Id ubi animadvertit alia quae piam mulier, que eam erat domo comitata, suasit ut pise se ad demissis S. Raimundo commendaret. Paruit Ermesenda, omnique quamprimum aegritudine est liberata.

ulcera.

5 Petrus Tosellus Presbyter Ecclesiae de Granulles, duas hebdomas adeo gravi vexatus est capitū vertigine, ut cerebrum suis convelli sedibus videtur, non sine ingenti dolore. Cum Matutinis intercessit, ex quopiam didicit Raimundum vita functum esse, atque caelestibus illustrari prodigiis. Humi se illico prosternit, eumque pie invocat. Mirum dictu. Quem Clerici jam inchoarant, nondum decantarent Psalmum, cum omni molestia liber surrexit.

6 Sanctio Sacerdoti dextra tibia tot ulceribus abscessibusque referta est, ut et dolor acerbus, et foctor emanantis inde puris ingens existeret, neque ceteris assidere in Choro posset, ne eos graveolentia offendere. S. Raimundi ope implorata, illico repressa sanies est, dolor abscessit, cicatrices ulcerum relietæ ad beneficij memoriam.

7 Puellula quedam, Margareta nomine, ab ipsa

infantia ad annum usque duodecimum astatatis, die ac nocte pollicem utriusque manus ori insertum, velut lactis fontem sugebat. Crebro a matre vapularat, nec tamen infecum illum morem dediscebat. Ad S. Raimundi ope convertitur mater, et filia inveterata consuetudine illa abstinet.

8 Bernardus de Bayona miles (*de quo supra*) equum habebat adeo indomitum et ferocem, ut non sine ingenti labore ac periculo frenum ei posset injici. Vovit uxori ejus S. Raimundo candelam equi ipsius altitudine, si illius domaret ferociam. Mox curcir omnino effectus est.

9 Solverat Valentia versus Peniscolam navis, qua duo ex Ordine predicatorum vehebantur, F. Raimundus, et F. N. de Sola. Cum decem leuis Peniscola distarent, illico ita agitari mare, ut nec appellare, nec reverti Valentiam possent. Quinque dies tenuit tempestas. Varia nuncupata Superis vota. Tandem cum omnes certissimum sibi imminentem in momenta exitium putarent, gubernator navis ter contenta voce S. Raimundum invocavit. Paullo post conquevit mare, navisque optatum subiit portum.

10 *Hactenus ex Francisco Diago, qui et quedam superius narrata miracula recenset, atque ex iis quæ mox ex Domeneco dabimus nomina. Adjiciendum hue videatur unum ex Michaeli Llot cap. 19. Luisia Manrique, filia Ducis Najaræ, nupta Duci de Maqueda, a periculis Partus feliciter editus.*

ALIA MIRACULA

Hispanice scripta ab Ant. Vinc. Domene.

Barcinone quidam a enormium sibi criminum conscientis, ut ea confessione elueret, S. Catharinae Martyris coenobium saepius adierat, neque tamen a se impetrarat unquam, ut ad genus Sacerdotis accidet, eaque aperiret, domum identidem incurato malo reversus. Tandem astu id fieri daemonis sensit. Ergo ad S. Raimundi sepulchrum advolutus, ut sibi a Deo gratiam obeundæ, quo par erat modo, confessionis obtineat, precatur. Additum ei est caelitus robur: extemplo accuratam exomologesim peregit, b animi que quietem reperit.

a

S. Raimundus confessionis horrorem tollit.

2 Petrum Martinum Barcinonensem septennio vehemens capitū cruciaverat dolor ac vertigo. S. Raimundi ope implorat, caputque veteris ejus sepulchri foramini quater quiniesve inserit. Vix altera abierat hebdomas, cum omni molestia ac vertigine caruit. Plurimos eaegritudine idem levavit remedium.

3 Bernardinus Romanus Falques, medicinas Doctor, publice testatus est, hemieranio se annis pluribus vexatum; at sola S. Raimundi ope implorata liberatum fuisse, ut duodecim consequentibus deinceps annis nullum ejus infirmitatis persenserit indicium.

4 Burgeto fabro ferrario filia erat, cui ab incunabulis faciem tetra deturpaverat macula. Ea causa affluite ac moerenti venit in mentem pileoli, quem olim S. Raimundus gestarat, nunc religiose sua avia asservabat. Eum sibi credi tantisper poscit, ac nocte inequenti magna cum fiducia macula illi admovet: quae ita detersa est, ut ne vestigium quidem postridie ejus cerneretur.

5 Joannis de Togores famulus, trimestri jam spatio surdus omnino, S. Raimundi sepulchrum visit, auditumque recepit.

6 Paulum Stradam, ex oppido Hostalrico, gravis torquebat catarrhus, ut nec capere cibum, vix etiam aperire os posset, S. Raimundum invocat, statuque ad ejus aram ut divinum sacrificium fiat curare. Nocte inequenti videre sibi visus est quempiam Praedicatorii Ordinis (indubie Raimundus is fuit) sibi adstantem,

*Ex Hispanico
Fr. Diagi.*

*Inotita con-
suetudo cor-
recta.*

*Equus domi-
nus.*

*Tempesta
sedata.*

*Sanat capitū
dolorē ac
vertiginem.*

*Item hemi-
cranium.*

Maculas tollit.

*Reddit audi-
tum.*

EX HISPANICO
ANTO. VINC.
DOMENEC.
*Catarrum
sanat.*

*Sancto detra-
hens punitus;
mox ab eo
curatus.*

c

*S. Raimundi
meritis curati
dolores visce-
rum:*

*f
calculus :*

g

*h
epilepsia.*

*Sedata tempe-
stas.*

k

*Sanatus mori-
bundus.*

adstantem, atque, ut in se conjecerat oculos, abeuntem. *A*egro mirifica infusa animi alacritas. Ingradienti in conclave uxori quid viderit narrat. Postridie cum ad Sancti altare Missa, eo procurante, fieret, os ipse nullo negotio aperire, sensimque melius habere, catarro, qui faciem occuparat, illuc defluente. Cum primum confirmatis viribus adire ad templum ei licuit, animadvertisit, illius qui sibi apparuerat, in ara depictam imaginem, quae S. Raimundi erat, claves manu gestantis.

7 Petrus de Turno obstrepare Sancti miraculis ausus est, ac temere effutire, qui cæcus illius adiret pulchrum, cæcum, surdum qui surdus, qui claudus claudum inde reverti. Divina mox hominem corripit vindicta. Tremore ac horrore percelli, cæciture oculis, vertigine capitis agitari, ut subsidere terram atque omnia susdeque verti crederet : *c* buccella, quam impia illa effatus verba ori ingessit, pæne suffocari, cum nec transmittere eam in stomachum, neque expuere valeret. Quod verbis non poterat, animo concepit votum : si S. Raimundi meritis hoc periculo esset liberatus, numquam se deinceps ejus miraculis detracturum. Continuo buccellam expuist, non tamen omni statim aegritudine vacuus *d*; donec longo post tempore in S. Catharinae cenobio crimen ipse suum publice prodiilit, illudque ac cetera ante perpetra confessione expiat, et Sancti tumulum religiose est veneratus.

8 Angela Rodes quinque menses gravibus viscerum doloribus cruciata, S. Raimundum invocat, haustroque cum ovo pulvere sepulchri ejus liberata est.

9 Mariam e Ximenii Perez Sagræ, domini Baroniae de Carcel uxorem, ex calculi doloribus morbus lethalis invaserat. Multa experti nequidquam medici, excendum calculum statuere. Dimidia hora varis instrumentis educere eum chirurgus *g* frustra conatus, tandem desperata curatione plagam obduxit. In his cruciatibus S. Raimundum pia mulier, ut sibi adsit, *h* obsecrat, curataram se ut ad ejus aram ter sacrificium Missæ offeratur Deo. Triduo pulverem hausit ab ejus sepulchro sibi allatum, ac tertio die lapidem ovi magnitudine absque ullo dolore excrevit.

10 *i* Maria conjux Petri Desplanes filium cordis palpitatione atque epilepsia laborantem, S. Raimundo commendavit : nec deinceps eum feralis illa aegritudo corriput.

11 Anno MDXCVI, vi Martii cum triremis S. Barbaræ Barcinone versus Baleares solvisset, medio fere cursu adversis adeoque vehementibus jactata est ventis, ut jam utrinque undam hauriret. Erat inter vectores F. Antonius Arayz ex Ordine Minimorum : is pulverem S. Raimundi in mare jecit. *k* Posuere venti, secutaque paullo post maris tranquillitas. Saepius alias navigantibus praesto fuit Raimundus.

12 F. Antonius Neapolitanus Capucinus jam depositus a medicis, S. Raimundi benignam implorat manum. Ea nocte, que omnino ei suprema fore credebat, visus sibi est, adstante quoipiam e S. Dominici familia Religioso, *e* duro et aspero in molliorem transponi lectum, magnunque ex illius Prædicatoris presentia solatium et morbi levamen persentiscere. Neque inane id fuit ostentum : nam postridie non nisi caelesti miraculo ita recreari ejus valetudinem potuisse professi sunt medici. Obtestatus est deinde proprium numen, ut sibi indicaret quis ille esset Prædicator, cuius opus id collatum sibi beneficium rebatur. Sub horam decimam matutinam S. Raimundum cernit in splendida consistente sede, benigno ac renidente vultu sese intuentem. Quod ei visum assidue ad secundam pomeridianam objectum est : tumque et illa aegritudine, et aliis quibusdam inverterat liberatus omnino est.

13 Nec ipsos quidem barbaros, atque a religione nostra alienos, suam implorantes opem, aversatur

Sanctus, Maymona, Mahometana mulier, quinque hebdomadas ingentem dolorem, exulcerata, quam in lava manu accepérat, plaga, perpessa, cum nihil chirurgi juvarent, heri sui monitu S. Raimundum ut sibi præsto sit obsecrat. Prece concepta, resolutum illuc uelus est, ipsaque incolumitatem adepta. Quam pluribus alis ejusdem sectæ hominibus opem tulit S. Raimundus.

14 Ad ipsa quoque jumenta sua benignitatis rivos patitur defluere. Equo Guillermi Aimerici civis Barcinensis ita collum intumuit, ut quadruplo pabulo potuque abstineret. Guillermus, cum aliud non suppetret remedium, ad S. Raimundum *l* preces fudit. Nocte visus sibi in somnis admoneri a Sancto ut equum viseret, quem esset sanum valentemque reperturus. Experrectus ad equile properat. Equo detumuerat collum, jamque propositi pabuli magnam partem ederat.

15 Gregorius Cucurella civis Barcinonensis anno MDLX, acuta et continua laborabat febri, ut jam de ejus salute medici desperarent. Media nocte, obseratis domus ostiis, spectare visus est sibi domus ex Ordine Prædicatorum, hunc senem, (indubio Raimundum) juvenem alterum. Ille manu infirmum tetigit, jussique ad S. Catharinae monasterium adire, poculum aquæ poscere, eamque admisito e S. Raimundi sepulchro pulvere potare, procurare præterea ut ad ejus aram Missa fieret, nec de valetudine deinceps esse sollicitum. Hæc ubi monuere, subducti ab ejus sumt prospectu : ille uxorem excitat, sanum se atque omni liberum febribus incommodo pronuntiat. Devectus primo manu ad monasterium Prædicatorum, cunctis quæ jussus erat rite peractis, incolmis rediit.

a Diag. l. 2. cap. 25, unius tantum ingentis flagiti reum facil.
b Addit. Diag., ita fuisse ad quasvis subeundas pro peccatis paratum, a Sacerdotem ipsum ea promptius raperet in admiratione.

c Nam in convivio hæc accidere, ut ait Diag., ubi fere solutor ad maledicendum petulantum hominum lingua est.

d Nec ipsa nocte edere aut bibere pro consternatione potuit, inquit Diag. s.

e Cognomen Pertusa ei a Diago tribuitur.

f Initio Martii, an. MDXCVI.

g Michael de Lanza adstante Doctore Salad, mense Maio, ut ait Diag.

h Mense Augusto duos ex Ordine Prædicatorum Doctores Theologici ad eam solandam adisse, suassisse ut Sanctum invocaret, sacrum illum pulverem præbueret scribit Diag.

i Idem refert Diag.

k Accepti hunc pulverem a Marimundo Milite Barsinonensi qui uni vebatur, auctorque ei fuit ut ad mare pacandum in illud projecteret. Ille primum omnibus edicit, ut Orationem Dominicam, Angelicamque salutationem recitent, ipse in prora consistens, pœnula de S. Raimundi prodigiosa e Balearibus navigatione locutus ad turbam vectorum, recitata Antiphona et Oratione de S. Raimundo altissime precibus, in mare pulverem spargili, quod illuc conquievit. Diag.

l Cui fuerat olim familiaris, inquit Diag.

Etiam infideles Sancti opem experti.

Equus curius.

Febris depulsa.

MIRACULA POST CANONIZATIONEM.

Ex eodem Ant. Vinc. Domenecco.

Quae deinceps narrabimus miracula, edita postquam Raimundo decreti a Pontifice solemnes Cælitum honores. Ea Alfonsus Coloma Episcopus Barcinonensis retulit in Concilio Tarragonensi, docuitque sua auctoritate legitimis robora testimonii esse, petiuitque ea Joannis Teres Archiepiscopi Tarragonensis et ceterorum ejus Concilii Patrum decreto confirmari. Viris gravibus et eruditis tradita sunt a Concilio : qui accurate ea discusserunt, retuleruntque solide cuncta et legitimate testata. Decrevit igitur Archiepiscopus, probante Concilio, bonum factum videri, si Barcinonensis Antistes ea excudi ac publice prædicari jubetur, addito, si ita videretur, ipsius Concilii decreto, quod latum erat Sessione XIII, xx Januarii, MDCL pridie Idus Martii erat sanxit Antistes, totaque diœcesi publicanda. Ea breviter hic damus.

2 Raphaela

*Hæc miracula
in Concilio
Tarragonensi
1602, probata.*

*Debilis ope
S. Raimundi
curata.*

2 Raphaela Basia, Joannis Basii civis Barcinonensis filia, cum sex esset annorum, gravi in latere icta est plaga, unde acerrimi deinceps dolores tantaque imbecillitas orta virum, ut nec incedere nec omnino nisi pedibus posset, sed perpetuo fere lecto affixa decumberet; nisi quod fulcris nixa subinde ad fenestras prorebat, aut paullulum per conclave gradiebatur. Anno tandem mccc, xiv Maii allatis felicibus de S. Raimundi canonizatione nuntiis, a matre ad conobium S. Catharinae deportata est, intraque S. Raimundi sacellum collocata. Ibi recitata ter Oratione Dominicana atque Angelica salutatione, visa sibi est cuiuspiam adminiculo sublevari, cum nemo ei ita prope adstaret, ut opitulari posset. Surgit igitur neque fulcris, neque cuiusdam ope adjuta, atque incedere copit, matre ceterisque qui eam norant, miraculo attontis. Ac deinceps nec fulcris usa est, et firmo incessit vestigio, rhedam sola consendit eaque excedit, atque omnes paternarum aedium scalas sursum deorsum vegeta percurrit.

*Gressus et vi-
res restituta.*

3 Helena Molnera cum annum aetatis quintum ageret, et scalis decedit, osque sibi sinistra tibiae confringit, que septem incidi locis debuit. Multa experti frustra medici, statuerunt tandem secundum serram esse. Nec melius puella fuit: quia tres ipsos annos lecto assidue affixa jacuit. Dein paullum fulcris incedere, nec sine ingenti molestia. Anno mccc, Idibus Maii cum festis plausibus S. Raimundi canonizatio celebretur, deducta a quadam cognata sua ad S. Catharinae conobium, ante ipsum Sancti tumulum rosarium evolvit, ac deinde septies Dominicam orationem salutationemque Angelicam recitat, et S. Raimundum pie invocat. Mox incolmis consurgit, fulcris, quibus advenerat, isthac dimissis, quippe nil earum nunc egens, ita constante deinceps gressu ac si nihil umquam esset passa adversi, tibia solida et doloris omnis experte; ut postridie matrem, ceteroqui non invalidam, incendo superaret, cum ipsis decem annis sine fulcris nusquam progressa esset.

*Gibbus et va-
ria infirmitas
curata.*

4 Catharina Cavallera, uxor Jacobi Cavalleri civis Barcinonencis, nata annos tres et quadraginta, testata est, se subito correptam dolore ac horrore, e scalis esse deorsum prolapsam, nec tunc quidem dolorem illuc sensisse, sed paucis post diebus alienatam esse a sensibus, ut vinciri debuerit, ne quid sibi aliquis mali concisceret. Injecta manibus ac pedibus vincula, ipsique digitii funibus constricti sunt. Nec sic violentia corporis coerceri motus potuit, quin ipsa sibi humeros ita laederet, ut curva ac gibbosa incedere coheretur, nec se erigere omnino posset, adeo ut cum incederet sui ipsa gibbi umbram cerneret. Tres annos id malum temuit, quibus nec recto stare situ, nec progredi potuit, rebaturque omni se deinceps vita eo incommodo laboraturam. Quo die solemnis, nuntiata S. Raimundi canonizatione, supplicio est instituta, ejusque sanctissimum corpus circumlatum, sensus ei singularis erga Divum pietatis infusus divinitus est. Sequentia Dominica conobium adit S. Catharinæ, S. Raimundi ingressa sacellum, quo maximo potuit

animi motu ejus implorat auxilium. Diduci sibi non sine strepitu ossa humerorum sensit, viresque sibi suppetere ut jam assurgere valeret. Surgit igitur, jamque quod occuparat humeros, resedisse malum comperit. Agit Numini grates, votvetque se novem continuos dies Divi sepulchrum nudis pedibus visitatram. Quo vero tempore novemdialem illam supplicationem exorsa est, quoque absolvit, cum fragore mota sibi humerorum ossa asseruit. Recta deinceps cervice, humeris, totoque corpore, ac vegeta incessit. Hoc miraculum ipsa Catharina ejusque coniugis atque aliae mulieres jurejurando testata sunt.

3 Elisabetha Barba, Antiqui Barba filia, ex Castelari vico Barcinonensis diocesis oriunda, in permolestem itinere aegritudinem, nulla ut pars corporis propriis careret doloribus, adeoque invalida redditia est, ut brachium dextrum nulla ratione, sinistrum non sine ingenti molestia movere posset; sed alterius opera vestri eam oportet, regique in omnibus; saepe etiam cibum illi in os ingeri, quem nec sic quandoque deglutire valebat. Collum ei et caput in levam partem foede contortum. Molares aliquique dentes ita juncti conexa, ut non nisi intra dentes mussitaret. Invalescabant isthac in dies mala cum ingenti capitatis dolore ac vertigine. Jam humanis destitutam remedias (nam et ipsi eam medici, veluti incurabilem, deseruerant), sui lectica deportavere Barcinonem, alias isthac medicos consulti. Iter aggressi inaudient, multa meritis S. Raimundi recens in album relati Cælitum miracula patrari. Maritum obtestatur infirma ad sepulchrum se Divi deportat. Cum in sacello eam aut procula S. Raimundi tumulo in manuali lectica depositissent sui, ipsi flexis genibus preces funderent, vix horæ lapso quadrante disrumpi cum strepitu lectica, Elisabetha nutu gestuose se sanam ostentare, versare sese, atque erigere, et maritum rogare disertis jam et claris verbis, ut sibi surgere cupienti præberet manum. Vix id viro licuit, ita ipsa subito sese exererat in pedes, movebat brachium utrumque, ac jungebat manus expedite, inspectante hand parva hominum turba. Ceterorum quoque dolor membrorum omnino deterius est: loquendi restituta facultas. Sine cuiusquam adminiculo ad majorem ejus basilicæ aram S. Catharinae sacram accessit, pedes ad hospitium procul inde dissitum, etsi copiosus imber decideret, revertit: cibum potumque suis manibus, quod antea non poterat, sumpsit. Testati isthac cuncta sunt, cum ipsa Elisabetha, maritus ejus, ac Doctor Barba illius cognatus.

6 xxiii Decembri anno mccc, Isabellae Campos, conjugi Jacobi Campos, ita levum brachium obrigit, ut id attollere, demittere aut omnino movere non posset ac ne digitos quidem diducere. Cum allatus esset de S. Raimundi canonizatione nuntius, sepulchrum ejus ipsis Idibus Maii, mccc, cum conjugi filioque visit Isabella. Junctis precibus Sanctum open flagitarunt. Restitutus illlico vigor manu brachioque, quibus mederi tanto tempore ars humana non potuerat.

*Ex Hispanico
AUCTORE
VINC.
DOMENEC.*

*Multiplex in-
firmitas cura-
ta.*

*Rigor brachii
sublatu.*

NOT. 117.

SS. BENJAMINI ET MAXIMI

INVENTIO BRIXIAE.

MDXXIX.
VII JANUARI.

Petrus Galesinus hoc die sanctorum Martyrum Benjamini et Maximi inventas reliquias tradit his verbis: Brixiae Inventio sanctorum martyrum Benjamini et Maximi, qui una cum Faustino et Jovita pro Christo Domino martyrium subierunt. In notis scribit, hanc Inventionem contigisse anno Christi

MDXXIX. Eadem habet Martyrologium Germanicum, et Ferrarius in generali catalogo Sanctorum; qui tamen negat quidquam in tabulis Ecclesiæ Brixiensis de iis extare. De SS. Faustino et Jovita ac socii agemus xv Februarii.

DE